

UNIV. BIBLIOTH.

* 1910 *

HELSINGFORS.

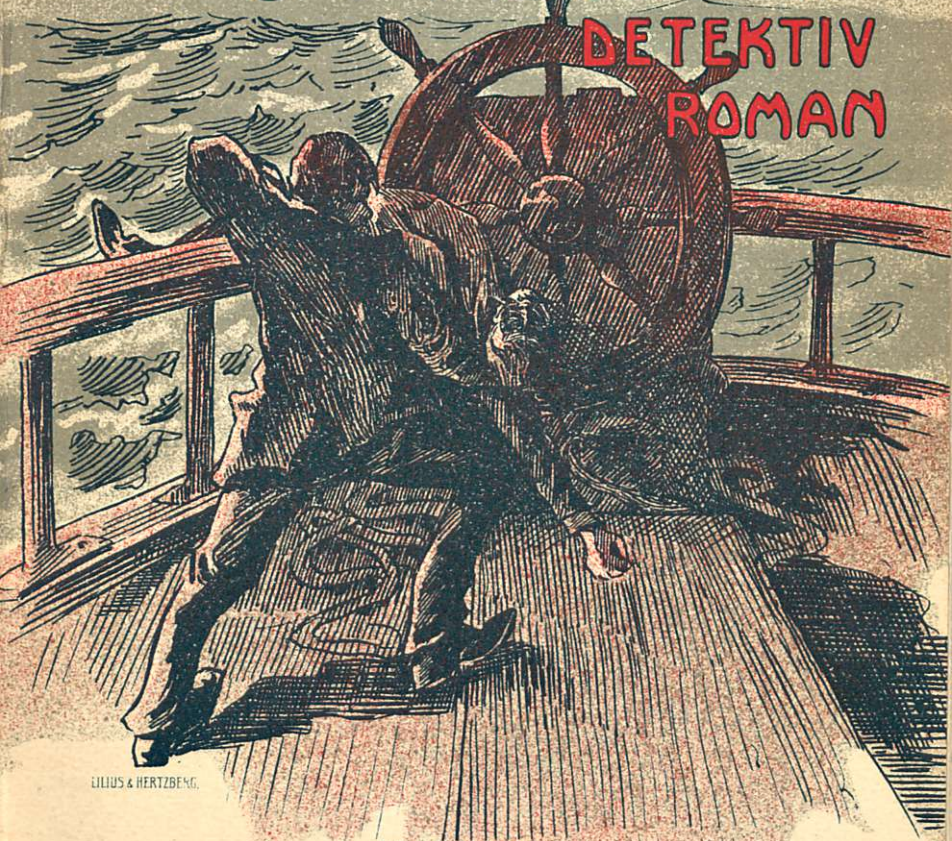
EDW. CHRISTIANSON.

RÖJD UR VÄSEN

EDW. CHRISTIANSON.

RÖJD UR VÄGEN.

DETEKTIV
ROMAN

LILLIUS & HERTZBEG.

HELSINGFORS

Söderström & Co. Förlagsaktiebolag

EDWIN CHRISTIANSON

RÖJD UR VÄGEN

RÖJD UR VÄGEN

KRIMINALROMAN

AF

EDWIN CHRISTIANSON

HELSINGFORS

SÖDERSTRÖM & Co FÖRLAGSAKTIEBOLAG

RÖD U. VÄSEN

KRIMINALROMAN

EDWIN CHRISTIANSON

WIBORG,

N. A. ZILLIACUS' BOKTRYCKERI, 1907.

I.

Jag halfåg i en bekväm ostindisk rörstol på verandan framför karaktärsbyggnaden på Westanfors, lättjefullt betraktande den vackra utsikten genom den blå röken på min nyss påtända eftermiddagscigarr.

Vi befunno oss i medlet af augusti, och, ehuru klockan ännu ej var 7, började solen likväl redan nalkas topparna af träden i skogen på andra sidan älfven till höger om huset, förlänande en mild, guldgul belysning åt landskapet. Framför mig, bortom den stora, välskötta trädgården, lågo vidsträckta åkerfält; sädesstubbens ljusgula färg bildade en skarp kontrast mot den mörka gransko-gen längre bort. Genom en vid uthuggning i denna kunde min blick sväfva ut öfver det blåskimrande hafvet, vid horisonten begränsadt af brungrå klippor, mellan hvilka — som en mörk

rökpelare och det hvita skrofvat af en förbipasserande passagerareångare påminte mig om — farleden från Hangö till Stockholm slingrade sig fram.

Nere vid älfmyningen lyste plankstaplarna och den röda färgen på de sågen omgifvande arbetarbostäderna fram mellan trädstammarna, och dånet af forsen, hvilken gaf stället dess namn, nådde mig som ett aflägsat, melodiskt sus. Lugn och fridfull var taflan —, fullkomligt i harmoni med den sinnesstämning, hvori den för ej länge sedan intagna goda middagen försatt mig, och jag gjorde den reflexionen, att var jorden en jämmerdal och lifvet en strid, så gafs det likväl tillfällen, då medvetandet härom trädde bra nog i bakgrunden.

Den sorgfria tillvaro jag under den sista tiden kunnat fröjda mig åt, var jag emellertid ärligt förtjänt af. Jag hade arbetat hårdt och mycket i mina dagar; tio långa år hade jag lefvat en sjömans lif, flackat omkring från haf till haf, från världsdal till världsdal. Tio därpå följande år hade jag i Amerikas nordvästra stater tillbragt med att under oafbruten verksamhet af det mest ansträngande slag, dollar för dollar, cent för cent, skrapa i hop den förmögenhet, som nu satte mtg i stånd att lefva som gamla Salomos liljor och fåglar, — och lefva godt ändå, hvar det än föll mig in att göra det.

För omkring fyra månader sedan hade jag, efter att någon tid på turistmanér hafva flackat omkring i Europa, en vacker dag landstigit i Helsingfors, besluten att utröna, huruvida jag ännu skulle kunna trifvas i Finland, mitt fädernesland, för hvilket en 21-årig frånvaro gjort mig till en fullkomlig främling. Det hade varit min afsikt att, såvida jag fann detta möjligt, för framtiden bosätta mig i landet, köpa mig en egendom, och under mina återstående år lefva en förnuftig, stadgad, alla medborgerliga dygder flitigt idkande landtpatrons lif, men under sommarens lopp hade i landet inträffat händelser, hvilka knappast kunde anses ägnade att verka uppmuntrande på en person, som här ämnade söka lugn och ro, och som ansåg sig hafva haft alldeles nog af kif och bråk i sina dagar och ej önskade sig något mer af den varan.

Storstrejken i fjol, denna mäktiga, alla samhällsklasser omfattande kraftansträngning af ett helt folk, genom hvilken detsamma befriade sig från de element, hvilka stodo i vägen för dess lugna utveckling på framåtskridandets bana, hade tilldragit sig hela den civiliserade världens uppmärksamhet. Att jag, en finne, med den mest spända uppmärksamhet skulle följa händelserna i „det gamla landet“, var själfallet. Jag kände mig stolt öfver hvad världspresen skref om den nation jag tröts

allt tillhörde, och då jag därpå läste om de vidsträckta reformer som efter strejken skulle genomföras, var jag verkligen „enkel“ nog att inbilla mig, att om jag återvände till det land som sett mig födas och stannade där, jag inom en icke aflägsen framtid skulle hafva lyckan att vara medborgare i ett samhälle, hvilket, i fråga om „frihet, jämnlighet och broderskap“ skulle komma såväl U. S. of A. som alla jordens andra nationer att skämmas öfver sina anspråkslösa prestationer i den vägen.

Nå ja, all början är ju svår, men förnekas kan ej, att det finska folket lade handen till det stora verket att i sitt land ånyo införa lugn och ordning, på ett sätt, som bra mycket påminte mig om det amerikanska uttryckssättet „att gripa saken om bakfoten“. Reformera hvarandra, det försökte en hvar göra, så det stod härliga till, men en så enkel sak, som att i det afseendet börja med sig själf, det föll absolut ingen in. Denna metod gaf just ej rika löften för en framtid, sådan jag föreställt mig den, och vid sådant förhållande var det väl knappast att undra öfver, att jag tillsvidare drog mig för att vidtaga några definitiva åtgärder för att bosätta mig här.

Westanfors, där jag nu tillbragt största delen af sommaren, tillhörde en kusin och barndoms-

kamrat till mig, John Lieven, så godt som den enda släkting jag numera hade i lifvet, och den enda, med hvilken jag under min långa frånvaro uppehållit en, om ock tynande, korrespondens. Han var 5 år äldre än jag, 46 år, och änkling, med en enda 23-årig dotter, hvilken för närvarande var stadd på en lustresa i Schweiz och Tyrolen i sällskap med herrskapet Lindens på Säbygård, våra närmaste grannar. John hade, efter att i yngre år hafva tjänat vid militären i kejsardömet, vid sin faders för omkring 10 år sedan timade frånfalle erhållit afsked med kaptens rang och återvändt till Finland, där han ägnade sig åt skötseln af Westanfors gods och sågverk, till hvilka han var enda arfvinge, samt öfvertog och fortsatte de vidsträckta affärer, förnämligast inom trävarubranschen, hvilka bidragit till att göra hans fader till en af landets rikaste män.

Under sin mångåriga vistelse i Ryssland hade Lieven fått en grundlig inblick i där rådande förhållanden. På en man af hans karaktär kunde dessa ej undgå att göra ett djupt, outplånligt intryck, och han sade ofta, att hade han ej godviligt tagit afsked, skulle han nog snart, i bästa fall, fått detta på grått papper, eller, hvilket var nästan mer troligt, råkat ännu vida sämre ut, ty för en officer, som tänkte som han och ej stack under

stol med sina åsikter, fanns i tsarens armé ej rum. Dessa hans åsikter hade under årens lopp ej förändrats eller förlorat i styrka; snarare tvärtom; kom samtalet in på det nu så akuta ämnet om det arma, olyckliga ryska folkets olidliga ställning, vittnade hvarje hans uttryck om, att det härrörde från en man, för hvilken frihet och människovärde ej voro blott toma ord.

Ehuru jag under min vistelse på Westanfors, med afsikt, för att ej visa mig nyfiken rörande saker, med hvilka jag intet hade och intet önskade hafva att göra, undvikit att direkt fråga honom därom, hade jag vid flerfaldiga tillfällen märkt, att Lieven, hänförd af sin idéelt anlagda, sangviniska natur, ej låtit det stanna blott därvid att han skänkte de ryska revolutionära sitt moraliska understöd. Ofta mottog han bref från såväl Ryssland som från utrikes ort, hvilkas innehåll nog ej skulle saknat intresse för det reaktionära partiets spioner, och mer än en gång hade gäster anländt till Westanfors, gäster, hvilka jag hade funnit äga en inblick bakom kulisserna i det stora drama som nu utspelades i Ryssland,] hvilken endast en verksam deltagare i detsamma kunde hafva, och under de ofta timal räckande konferenser dessa höllo med sin värd i dennes arbetsrum afhandlades, därom är jag öf-

vertygad, hufvudsakligast frågor, hvilka just ej hade själfhärskaremaktens stärkande till syfte.

John Lievens stora förmögenhet och vidsträckta relationer med utlandet voro något, som det ej är allom förunnadt att kunna ställa till ett partis förfogande; och jag mer än misstänkte, att han i den ryska revolutionära rörelsens tjänst använde båda delarna i ett omfång, hvars lämplighet ur vissa synpunkter måhända kunde anses tvifvel underkastad.

Under sista tiden hade han, enligt min åsikt åtminstone, i likhet med landets samtliga industriidkare, bort haft händerna fulla med att sköta de angelägenheter, hvilka föllo inom området för hans egen verksamhetskrets. De talrika arbetare han sysselsatte vid sågen och brädgården hade naturligtvis, såsom fallet var så godt som öfverallt i landet, tack vare herrar agitatorers verksamhet kommit underfund med, att de voro sannskyldiga fenomen i fråga om alla mänskliga dygder — ja, i så hög grad, att tillgången på sådana för folk af andra samhällsklasser rent af tagit slut, och följaktligen alla till dessa hörande personer — företrädesvis själfallet de, hvilkas bröd de ätit —, voro individer, hvilkas moraliska uselhet trotsar all beskrifning — helt enkelt skadedjur!

Den af dessa agitatorer, hvilken hemsökt Westanfors, hade genom sin, för vanliga dödliga out-

ransakliga logik och häjdlösa svada, som han själf uttryckte sig, „fått fjällen att falla“ från Lievens arbetares ögon, så de plötsligt fingo klart för sig, att alla de uppoffringar denne gjort för deras bästa, all den godhet han bevisat dem, i själfva verket endast varit ett raffineradt „blodsugeri“ och förtryck; att de voro arma, under kapitalismens outhärdliga ok suckande slafvar och ej arbetare.

Att de verkligen knappast kunde kallas arbetare, det var jag för min del ense med dem om; på sista tiden undvek jag med flit att besöka sågen eller brädgården, ty den sturskhet och rent af obeskrifliga lättja de lade i dagen, satte mina vid andra förhållanden vana nerver på ett alltför hårdt prof, och ofta rörde sig inom min svarta „herremanna“ själ tankar, hvilka gingo ut på, att jag nog, om jag haft dem i mitt „gang“ ute i Västerens skogar, snart skulle bragt dem till insikt om, hvad man i ett fritt land menar, när man talar om arbete, samt gifvit dem en annan uppfattning om „tyranni“ genom att låta dem försöka på litet af den äkta, oförfalskade „yankee“ sorten.

Den här gången var det emellertid tit. Koski, agitatorn, en person, hvars blotta yttre enligt min åsikt fullkomligt skulle rättfärdigat utfärdandet af en häktningsorder mot honom, som hade trumf på hand, målade fan på väggen, och tog hem tricken.

Allmän strejk proklamerades en vacker dag; samtliga arbetare kommo stöflande upp till gården och beledsagade hvarje af de oförskämtheter deras ledare hasplade ur sig mot Lieven med dånande „alas“-skrån, samt uppträdde öfverhufvudtaget på det sätt, som på senaste tid begynt anses „comme il faut“ bland finska arbetare. Sedan Lieven slutligen fått veta, att utsikten för honom, såväl som för hvarje annan arbetsgifvare i landet, att få lefva till månadens slut enligt talarens åsikt var högst minimal, aftågade följet.

Då samma natt ett, lyckligtvis i tid upptäckt och förebyggt, försök att anlägga eld i sågen gjordes, rekvirerade och erhöll Lieven handräckning af polis från Helsingfors och agitatorn Koski häktades, men lyckades kort därpå, antagligen genom en yttring af den sympati, hvilken „ordningens upprätthållare“ i hufvudstaden sedermera visade sig hysa för män af hans skrot och korn, att undkomma och det var först några veckor senare, då tidningarnas spalter voro uppfyllda af relationer öfver oroligheterna i Helsingfors de första dagarna af augusti, som vi genom dem fingo kännedom om sluskens vidare öden. Han hade nämligen tagit en verksam del i dessa, och varit en af kapten Kocks mest betrodda män, samt sedermera, efter Hagnäskravallerna, „lilla Napoleons Waterloo“,

i likhet med sin illustre chef, funnit för godt att afdunsta, — hvart, det visste ingen.

Efter detta stora fiasco för arbetarrörelsen inträdde, åtminstone ställvis, en reaktion. Äfven på Westanfors såg upptogs arbetet ånyo, och på sista tiden hade intet stört detsammias gilla gång, men, huru långvarigt detta relativa lugn skulle blifva, och hvilka förvecklingar framtiden möjligen skulle bära i sitt sköte, detta var något, som både klo-kare och i förhållandena mera inkomna män än jag förgäfves brydde sina hjärnor med. Jag hade äfven beslutit, att åtminstone tills nästa vår se tiden an utan att inrätta åt mig ett eget hem i Finland, men hvar jag skulle tillbringa vintern, det hade jag ännu ej klart för mig. Jag satt just och öfvervägde, huruvida ej en några månaders vistelse vid Rivieran skulle vara lämplig, då John Lieven, hvilken i sitt rum varit sysselsatt med brefskrifning, kom ut på verandan där jag satt.

„Hvad sitter du och grubblar öfver, Harry?“ frågade han.

„Åh, just på intet särskildt. Jag funderade blott på hvad jag skall taga mig till i vinter; du vet ju att jag tänkt tillbringa den utomlands.“

„Nå, den saken brådskar det i alla fall ej med“, svarade han. „Vi hafva ju nu först augusti. Öfver jakttiden stannar du väl här ändå; det lär fin-

nas godt om hare i år här i trakten —. Hallå!
Där hafva vi ångbåten!“

Ljudet af en ånghvissla nådde oss, dämpadt genom afståndet och den mellanliggande, tätä gran-skogen. Några minuter senare syntes kustångarens hvita skrof glida förbi uthuggningen i skogen och med saktad fart nalkas ångbåtsbryggan vid sågen.

„Bra skönt vore det att vara på sjön en afton som denna“, anmärkte jag, med blicken följande „Necken“, hvilken sedan den ett ögonblick stannat vid bron, ånyo fortsatte sin färd. „Det förvånar mig verkligen, att folk i allmänhet ej mera än de göra det resa omkring blott för sjöresans skull. Finnes det väl något bättre sätt att tillbringa sin lediga tid, än att i godt sällskap göra en resa med en passagerarebåt, där man har tillgång till alla upptänkliga bekvämligheter, kan lefva godt, njuta af frisk hafsluft dagarna igenom och veta, att inga bref eller telegram, i 9 fall af 10 lika med ledsamheter, kunna nå en på en tid. Ja, naturligtvis menar jag inte „Necken“ eller någon af de där små båtarna, men en stor, fin ångare, med hvilken man gör resor som taga några veckor i anspråk. Verkligen skada att du ej hade tid i juni, då vi tänkte resa med „Oihonna“ till Spetsbergen; det skulle säkert hafva blifvit en bra trefflig tur,

och intressant dessutom. De trakterna har jag ännu aldrig sett.“

„Jaså, får du nu igen den där reslusten på dig“, inföll Lieven, „anser du det då för din oafvisliga plikt och skyldighet att ha besökt hvarje vrå af jordklotet, innan du upphör med ditt vagabondlif? Tro mig, de där trakterna reda sig alldeles utmärkt utan dig, och hvad sjön beträffar, borde du väl ha fått ditt lystmäte af den i dina yngre år. Nå ja, jag medger gärna, att ett sämre sätt att riktigt grundligt hvila ut, än att göra en lång sjöresa, kan man nog finna. Isynnerhet var det där du sade om bref och telegram ovanligt förnuftigt. Här kommer just Nordlund med posten —, få nu se om din teori slår in —.“

Nordlund, Westanfors gårdsfogde, hofmästare och universalfaktotum för öfrigt, kom upp på verandan och lämnade sin husbonde en stor postväska. Lieven öppnade densamma, radade upp en hög tidningar och tidskrifter på bordet, ögnade igenom utanskrifterna på en mängd bref och ytttrade, i det han med en åtbörd häntydde på de förra:

„Roa dig en stund med de här, Harry; här synas vara några bref, hvilka jag har lust att läsa med detsamma.“

Han steg upp och gick ånyo in i sitt arbetsrum, medan jag tände en ny cigarr, slet upp korsbandet på en tidning och fördjupade mig i densamma.

Jag hade just genomläst tidningen och lagt den åsido och sökte bland de på bordet liggande efter en annan, då ljudet af hofslag och bullret af kärrhjul nådde mig från den till Hangö ledande landsvägen, hvilken löpte ut från skogen ett stycke till vänster om huset. Jag blickade ditåt, och såg en „Åbokärra“, dragen af en häst i raskt trafik. Jag antog att det var någon af gårdens folk som återvände från något ärende, och ägnade saken ingen vidare uppmärksamhet, utan bröt omslaget på en ny tidning, och gaf mig i färd med denna.

Långt hade jag likväl ej kommit i min läsning, innan steg hördes på sandgången utanför verandan. Nordlund kom ånyo upp för trappan, denna gång åtföljd af en man, hvars uniformsmössa kännetecknade honom som telegrafvaktmästare.

„Stafett från Hangö“, yttrade den förra.
„Hvar är kapten?“

„Därinne i sitt rum“, svarade jag, hvarpå de båda gingo in i huset; en stund därpå kommo de åter ut och aflägsnade sig.

En timme eller mera förflöt. Det började skymma och på verandan blef det för mörkt att läsa. Jag lade undan tidningarna och reste mig samt stod i begrepp att gå ned i trädgården och taga mig litet motion, då John Lieven i detsamma kom ut.

„Harry“, utbrast han, då han fick sikte på mig, „jag måste resa bort — måste ovillkorligen vara i London den 31:sta —! Jag fick ett bref — och därpå ett telegram från —, nå ja —, det rör saker som du ej känner till, men resa måste jag genast —!“

„Vi hafva i dag tisdag“, fortfor han, då jag i första häpenheten öfver hans plötsliga beslut och öfver den sinnesrörelse, som — det förrådde hans röst och för öfrigt hela hans sätt — han var rof för, ej kom mig att säga något, „i morgon går „Nordstjärnan“ från Hangö till Hull, dit den anländer i söndag —. Tror du, att jag vågar resa med ångbåt? Tjocka eller storm kunna fördröja den, och jag får ej komma för sent!“

„Nå nå! Äfven om du skulle resa med första tåg som afgår från stationen, har du ju åtskilliga timmar på dig, innan du behöfver gifva dig af härifrån“, svarade jag, „så det bästa du nu kan göra, är att sitta ned och lugna dig, så skola vi fundera på saken. När sade du, att du måste

vara i London?" tillade jag, då han åtlydande min uppmaning sjönk ned i stolen jag sköt fram till honom.

„Den 31:sta augusti.“

„Och „Nordstjärnan“ anländer, enligt sin turlista till Hull på söndagen, d. v. s. — låt oss se —, den 29:de. Några timmar senare kan du vara i London, så du ju tids nog kommer fram den vägen. Å andra sidan: afreser du härifrån, eller rättare från stationen i morgon bittida med första tåget, är du i morgon natt i Petersburg; därifrån via Hook of Holland eller Vliessingen och Harwich till London måste du beräkna en tid af minst 3 dygn — nej, mera än så, då det endast går ett expresståg om dagen, och du kanhända får vänta i Petersburg eller Berlin. Ja — snabbare går det väl i alla fall den vägen, men den är fan så mycket otrefligare.“

„Nordstjärnan“ är en stark och duktig båt“, fortfor jag, då han intet svarade. „Den kan göra ett par, tre knop större fart än den, enligt hvilken turlistan är uppgjord, så nog skall det blåsa alldeles ovanligt hårdt för att nämnvärdt fördröja den, och hvad tjocka beträffar, är sådan den här tiden på året ganska sällsynt, enligt hvad jag tror åtminstone. En flere dagar räckande järnvägsresa med tågombyten, tullgränser och annat, är ägnad

att trötta ut hvem som helst, och jag antager, att du önskar vara vid full vigör vid framkomsten. Dessutom, tänk på att du minst ett dygn måste resa på järnväg i Ryssland, och under nuvarande förhållanden —“.

„Du har rätt, Harry, den vägen vågar jag ej fara —. Således, — jag reser i morgon med „Nordstjärnan“ från Hangö. Harry — jag har en bön till dig!“

„Låt höra!“

„Du sade för en stund sedan, att du intet skulle hafva emot, att tillbringa en tid på sjön. Nu har du ett tillfälle därtill —, kom med mig! Du har ju intet att uträtta; inga affärer påkalla din närvaro vare sig här eller annorstädes, årstiden är vacker, och, som du själf sade, „Nordstjärnan“ en präktig båt. Det är ingen lustresa jag begifver mig ut på, det skall Gud veta, men medvetandet att jag ej står alldeles ensam, att jag har sällskap af någon, hvilken jag fullt kan lita på och som känner England och där rådande, sjöfarten rörande förhållanden, skulle säkert underlätta den för mig. Kom med —, du skulle verkligen göra mig en stor tjänst därigenom.“

„Åh, så där värtaligt hade du ej behöft uttrycka dig för att få mig öfvertalad“, svarade jag. „För att säga sanningen, tänkte jag själf därpå

genast då du nämnde om att du skulle fara. Stanna här ensam —, det skulle aldrig hafva fallit mig in att göra; således —, någonstädes skulle jag i alla fall hafva rest, och hvarför då inte lika så gärna till England? Ergo, *vi* resa i morgon. Måste du stanna länge i London?“

„Nej, det tror jag inte jag behöfver göra. Jag måste nödvändigt träffa några personer där före den 31:sta, men någon längre tid tager mitt ärende till dem antagligen ej i anspråk. Kanske vi om en månad — eller 6 veckor — åter sitta här.“

„Nej tack“, inföll jag, „då är det väl nästan för kyligt här på verandan, den här tiden på kvällen åtminstone. Men —, hvad skall Bertha säga om hon, som hon skref, kommer hem om ett par veckor och finner sin pappa borta?“

„Bertha? Åh, hon är nog van vid att jag som oftast är bortrest, och reder sig alldeles utmärkt på egen hand. Behöfver hon något, kan hon vända sig till Cederholm, sågdisponenten, och dessutom — det är ju ej mer än 2 kilometer härifrån till Säbygård, och förr än Lindens återvända gör hon ju det ej heller. Hon kommer således ej att sakna det sällskap hon skulle haft af oss.“

„Men likväl —“, fortfor han efter en stunds tystnad, „har jag ofta frågat mig själf, om jag för

flickungens skull gör rätt i att riskera att —, Harry! Om något skulle inträffa, något hända mig, så lämna henne inte! Hon behöfver någon, som hon kan vända sig till — någon som kan råda och hjälpa henne, om jag är borta —! Hon har ju Linden, förstås, men ändå — du är ju hennes enda manliga släkting. Lofvar du mig det?“

Jag räckte honom min hand.

„Så säkert, gamla gossen min, så säkert! Men seså —, gör nu mig den tjänsten att lugna dig och inte prata strunt! Hvad skulle väl hända dig? Du talar ju och betar dig som om du rent af ämnade begifva dig af till nordpolen med luftballong! Njut hellre af aftonen —, är den inte gudomlig, säg? Så barrdoften känns stark i kväll, och ser du —, därborta går månen upp bakom Bengtskär. Det är ändå nästan synd att resa bort och lämna allt det här — att utbyta det mot det smutsiga, rökiga, bråkiga London! Tänk på kontrasten! Här landtlifvets lugn och ro i sino prydno — just det en utpinad f. d. yankeehandlande behöfver för sina nerver —, där —! Åh, fy tusan!“

„Tror du att jag företager resan för ro skull, Harry? Men, när många människors välfärd —, ja, lif och död hänga i vågskålen, får jag ej tveka —!“

Han afbröt sig och försjönk i djupa tankar.

„Aha!“ tänkte jag. „Är det *de där* affärerna resan gäller? Nå —, lika godt, nej bättre är det, att jag ej har närmare reda på dem! De skulle säkert inte lämpa sig för mina talanger —!“ Högt tillade jag: „Se, där kommer Fina, och säger att kvällsvarden är färdig. Pigga upp dig, och kom låt oss gå att se, hvad hon bjuder på!“

John spratt till.

„Jaså, jaha! Det var sant —, jag måste telefonera till Cederholm och bedja honom komma upp hit på ett ryck. Jag har en hel hop att tala med honom om, innan jag lämnar Westanfors på så pass lång tid. Gå du in och börja på med maten; jag kommer strax.“

Jag gick in i matsalen och satte mig till bords, där jag om någon minut fick sällskap af Lieven. Då jag märkte, att de nyheter han fått och den stundande resan upptogo alla hans tankar, undvek jag att störa honom genom prat, och måltiden intogs under tystnad.

Just som vi slutat densamma infann sig herr Cederholm, hvarför John önskade mig godnatt och jämte sin disponent drog sig tillbaka till sitt rum, tilläggande, att det den natten väl föga skulle bli mycket af sömn för honom, enär han hade händerna fulla af arbete, hvilket ej kunde uppskjutas.

Sedan jag rökt en cigarr på verandan i mån-
skenet, satt jag en stund i salongen och blädd-
rade igenom de anlända tidskrifterna, tog därpå
några af dem med mig och gick upp på mitt
rum och lade mig.

II.

Det var redan mörkt, då tåget följande afton ångade ut på möljan i Hangö. Endast vid den västliga horisonten kvardröjde en skymt af det flyende dagsljuset och färgade där ett bälte klar himmel bjärt saffransgult; för öfrigt var skyn betäckt af tunga, mörka moln, hvilka af den starka, sydliga vinden drefvos in mot land. Luften var genomträngd af denna friska, saltaktiga lukt, hvilken man kan iakttaga endast på öppna sjön eller i hafsbandet, och trots det oväsen lokomotiv, järnvägsvagnar och ångkranar ställde till, kunde vi förnimma bruset af vågorna, hvilka bröto sig mot pirens yttre sida. „Nordstjärnans“ elektriska båg-lampor voro tända och kontrasten mellan den af dem upplysta kajen vid sidan af fartyget och det mörka hafvet där utanför gjorde, att det sist-nämnda såg dystert och hotande ut.

„Det blir nog en svår natt“, anmärkte Lieven, då vi kommit ombord på ångaren, i det han vände sig om och kastade blicken ut till hafs, „vi komma säkert att få rulla alldeles ohyggligt. Jag trodde ej att det blåste så hårdt, som det tyckes göra.“

„Rulla, det kommer det nog inte att göra så värst“, svarade jag, „men nog kan det väl hända, att båten kommer att stampa duktigt, då vi passerat båken. Så fort vi något klarat upp i vår hytt och fått det värsta resdammet af oss, tänker jag att vi göra klokast i att gå in i matsalen och intaga litet barlast; jag kände mig ej hungrig på Karis, men nu är jag det, och hvad dig beträffar, är det väl bäst att du ser till att du har något att gifva åt fiskarna, i händelse du skulle känna dig manad därtill under natten.“

Vi gjorde så som jag föreslagit, och sedan vi ätit tände vi våra cigarrer och ställde oss i ett skyddadt hörn af hurrikandäcket, för att betrakta det brokiga lif som ständigt råder ombord på en segelfärdig, större passagerarebåt.

Inlastningen af smördrittlar pågick ännu akterut; utan uppehåll rullades de små, med säckväf omsydda tunnorna ut från de hvita järnvägsvagnarna, stroppades, grepos af vinchmantelns krok, svängdes ut från kajen och försvunno genom ak-

terluckan i det nere i kylrummet rådande dunklet, hvilket för oss, där vi stodo i det elektriska ljusets sken, var ogenomträngligt. Så mycket kunde jag dock se, att därnere ännu var godt om utrymme; skulle allt fyllas upp, blefvo vi nog ej klara till afgang ännu på någon timme. Då i det samma en af ångarens styrmän gick förbi, frågade jag honom hvilken hans åsikt om saken var och fann, att han delade min.

„Ett af smörtågen var försenadt“, yttrade han, „dessutom få vi nog ovanligt mycket emigranter med på den här resan. Se, hvilken massa effekter där ligger på kajen —!“

Han fäste min uppmärksamhet vid åtskilliga höga staplar af koffertar, kistor och kappsäckar på möljans inre, under skyddstaket befintliga del. Mellan dem sutto eller rörde sig en mängd dunkla gestalter. Det var emigranterna och deras resgods; en del af den kontingent, hvilken med „Nordstjärnan“ skulle lämna sitt gamla fosterland, för att i den stora, fria republiken på hinsidan världshafvet gilja till lyckan, söka nå välstånd —, ja kanske komma i besittning af någon del af dessa fabelaktiga rikedomar, om hvilka de hört berättas af dem, hvilka återvändt från detta sagoland!

Men för huru många af dem skulle väl detta lyckas? För huru många af alla dem, för hvilka

Hangö kaj denna kväll var den sista bit af fädernejorden de hade under sina fötter, skulle väl ens en bråkdel af de gyllne drömmar, hvilka tvifvelsutan hägrat för dem alla, visa sig blifva verklighet? Huru många af dem skulle kanske efter något års förlopp återvända till den torfva som sett dem födas, rikare blott på erfarenhet, men fattigare i alla andra afseenden? Huru många af dessa män, hvilka nu halffulla ragglade omkring där vid ångarens sida, skulle ej spårlöst försvinna bland draggen af befolkningen i någon af Västerns storstäder, utan att deras i hemlandet kvarblifna egna någonsin skulle få en aning om de öden de gått till mötes, sedan emigrantagenten tagit dem under sina vingars skugga!

Själftva deras rus, deras svordomar och öfvermodiga uppträdande hade något patetiskt i sig; de flesta hade endast, därom är jag öfvertygad, med spritens tillhjälp sökt döfva de känslor af saknad för det de lämnade bakom sig och af ängslan för den ovissa framtiden, för hvilka känslor få vid ett dylikt tillfälle äro främmande; känslor hvilka de nu sökt dölja under en drucken människas „bravado“! För mig, som så väl kände till de trakter deras färd gällde, alla de svårigheter de skulle hafva att öfvervinna och de många, stora och bittra missräkningar och svikna förhoppningar,

hvilka skulle falla på de flestas lott, var anblicken af dem full af vemodigt intresse, och jag tröttnade ej på att betrakta dem, medan mina tankar sväfvade tillbaka till flydda dagar.

John afbröt mig i mina funderingar.

„Det börjar kännas kyligt häruppe“, yttrade han, „dessutom känner jag mig icke riktigt rask i kväll, så jag tror att jag går ned och lägger mig. Blir du kvar häruppe?“

„Ja“, svarade jag, „åtminstone tillsvidare. När vi kommit ut till sjöss, kommer jag ändå ej att göra stort annat än vräka mig, så jag anser, att det är för tidigt att börja på därmed redan i hamn. Dessutom tycker jag det blir intressant att se, när emigranterna komma ombord och deras pass visas. Vi behöfva väl ej undergå någon slags mönstring numera?“ fortfor jag, vänd till styrmannen, hvilken stod i närheten, sysselsatt med att öfvervaka ombordtagandet af diverse effekter, tillhörande några passagerare, hvilka ej anländt med tåget utan nu först kommo öfver landgången.

„Nej, inte nu för tiden“, svarade denne. „För ett år sedan var det annat. Då funnos här gendarmer, hvilka vid hvarje båts afgang ställde till en hel del sorglustiga uppträden både bland klasspassagerarena och emigranterna, uppträden, hvilka

ofta kommo en att tacka sin lycka för att det var mörkt, så utlänningar ej kunde se huru man rodnade öfver att man var hemma i ett land, där sådant kunde försiggå, men Gudskelof, nu äro vi den ohyran kvitt, och det går till här som i andra civiliserade länder —. Om herrarna önska gå och lägga sig, så var goda, intet hindrar.“

„Jag gör det åtminstone“. sade Lieven, „ja, jag säger dig inte godnatt Harry, ty jag ligger nog och läser tills du kommer ned.“

Han försvann och jag återtog min förra plats.

Om en stund var allt iordningställt för ombordtagandet af emigranterna. En och en tillätos dessa passera den till fördäck ledande landgången, sedan de af några vid densamma stående polismän identifierats som innehafvare af pass och en kontorist från ångbåtskontoret ägnat deras biljetter en sista granskning. Gamla och unga, kraftiga, härdade män från landsbygderna, duktiga bondtöser, folk, hvilka Amerikas Förenta Stater utan tvifvel skulle vinna på att i en framtid få räkna bland sina medborgare, samt män, tillhörande de klasser som, isynnerhet på sista tiden, gjort sig så sorgligt ryktbara i vårt land, s. k. „arbetare“, hvilka Finland lika tvifvelsutan blott skulle vinna på att för någon tid vara kvitt, följde hvarandra i en, som det föreföll mig, oändlig ström och döko därpå

genom kappen ned till mellandäck, där emigrantvaktmästaren tog hand om dem och anvisade en-
hvar sin koj.

Plötsligt inträdde en stagnation. Det var nå-
got oklart med ett af passen och det var först
efter något parlaterande, som mannen, hvilken
rådde om detsamma, tilläts gå ombord. Då ske-
net af en glödlampa, hvilken var fästad vid hurri-
kandäcksbarriären, strax nedanom det ställe där
jag lutade mig mot detsamma, föll på honom, före-
föll det mig som hade jag sett mannen förut; nå-
got i figuren och hållningen syntes mig bekant,
men han kilade så skyndsamt ned genom luckan,
att jag ej hade tillfälle att nogare betrakta honom
och få klart för mig, huruvida jag bedragit mig
eller ej.

Då äntligen alla kommit ombord, var äfven
allt smöret inlastadt. Bommarna firades ned; ak-
terluckorna lades på och skalkades, landgångarna
togos in, förtöjningarna kastades loss, och „Nord-
stjärnan“ gled långsamt ut från kajen, rundade Hög-
holmen och ställde kursen ut mot Östersjön, hvars
långa vågor omedelbart sedan vi passerat Gustafs-
värn förlänade en icke obetydlig stampande rö-
relse åt ångaren.

Sedan jag ännu en stund från promenaddäck
betraktat de försvinnande ljusen i Hangö och den

blinkande fyren, gick jag ner i vår hytt, där jag fann Lieven ännu vaken, och sedan vi en stund pratat om ett och annat klädde jag af mig, knäppte af det elektriska ljuset och somnade snart, söfd af dynamons entoniga surrande och maskinens taktmässiga slag.

Då jag följande morgon vaknade, märkte jag att dessa sistnämnda endast långsamt följde på hvarandra; vi gingo för half-, eller sakta maskin. Medan jag ännu låg och funderade på hvad detta skulle hafva att betyda, upplyste mig ånghvisslans ljud därom. Det var tjocka!

Ångarens häftiga rörelser förrådde att det blåste friskt därute och diverse ljud från närbelägna hytter tillkännagåfvo, att åtskilliga af våra reskamrater inte mådde riktigt bra. John Lieven var äfven vaken och då jag vid en blick på klockan fann att denna redan var 9, föreslog jag att vi skulle stiga upp och undersöka frukostförhållandena ombord, men, ehuru han med bestämdhet tillbakavisade hvarje hänsyftning på att han och sjösjukan skulle haft det minsta med hvarandra att skaffa, tycktes tanken på mat likväl ej hos honom uppväcka någon synnerlig entusiasm. Jag däremot kände mig ganska „sugen“, steg därför upp och klädde mig. Sedan jag lofvat skicka uppasserskan

ned med té och en smörgås till min vän, lämnade jag honom i hans koj och gick upp på däck.

I matsalongen fann jag emellertid frukostbordet ännu ej iordningställdt, hvarför jag, sedan jag tagit på mig min öfverrock, hvilken jag föregående kväll lämnade i rökhytten, gick på däck och upp på kommandobryggan, där befälhafvaren och vakt-hafvande styrmannen befunno sig.

Tjockan låg tät och ogenomtränglig öfver hafvet; endast otydligt kunde jag skönja gestalten af utkiken på backen, som med kavajkragen uppvisken och händerna djupt instuckna i fickorna stod och stirrade ut öfver sjöarna förut, hvilka knappast kunde skönjas, innan de med ett doft brus bröto sig mot stäfven. Hvarannan minut, eller så vidpass, öfverröstades alla andra ljud af ångans hväsande i hvisselröret, hvilket därpå öfvergick till detta hesa, långdragna tjut, som åtminstone på mig ständigt gör ett så ytterst melankoliskt intryck, då det dämpas och återkastas af en tät tjocka.

Alla föremål dröpo af vatten; befälhafvarens, och styrmannens öfverrockar sågo ut som om de varit betäckta af rimforst och rorgängarens gula oljerock som om han nyss oljat den.

„Ledsamt väder, det här“, anmärkte jag, då vi utbytt vårt „godmorgon.“

„Ja“, svarade kapten Lindholm, „vi hafva otur. Så godt som hela sommaren ha vi haft det härligaste väder man gärna kan önska sig, men den här resan börjar inte bra. Den här tiden på året brukar det just inte så ofta råda tjocka i de här farvattnen och jag hoppas därför också, att den ej blir alltför långvarig. Det var i alla fall en god sak att vi hunno passera Dagerort innan den föll på; nu hafva vi öppet vatten tills vi komma till Gottland, och innan dess klarnar det nog. De äro väl duktigt sjösjuka där nere, åtminstone de flesta af dem“, fortfor han småskrattande.

Jag nickade. „Ja, efter hvad det hörs från åtskilliga hytter, är det nog inte så utan.“

„Nå, tills i kväll hinna vi väl så långt, att vi få lä af Sandön“, anmärkte han, „där blir det betydligt mindre sjögång, så de få sofva sin nästa natt i lugn och ro. Hon hoppar inte nu ändå fullt så mycket, som om vi ginge med full maskin, men nog är ju sjön likväl ganska „gropig“ i dag. Glöm ej anghvisslan, styrman, jag tyckte jag hörde något.“

Han lutade sig mot räcket, och lyssnade.

„Seglare om babord“, skallade utkikens röst. och omedelbart därpå nådde oss två svaga bråkande ljud.

Klang! Telegrafens visare flög på stopp, och maskinen stannade.

En dunkel massa kunde otydligt urskiljas förut om babord; den antog därpå fasta konturer och siluetten af en skonare aftecknade sig mot den hvita bakgrunden af dimman, obehagligt nära „Nordstjärnans“ bog. Det såg helt spöklikt ut, det andra fartyget, då det ett ögonblick skymtade fram genom tjockan; minuten därpå var det åter försvunnet och vår maskin begynte ånyo arbeta.

„Hvems fel är det, om man kör öfver en af de där gynnarena“, utbrast kapten Lindholm förargad, „de äro alltför snåla till att hålla sig med en ordentlig mistlur! Jag tror tamfan, att de flesta af dem endast begagna marknadstrumpeter som sådana, men bevars, nog är det alltid ångbåten som får skulden om det blir kollision af. Nog vore det minsann tid på, att vederbörande skulle göra något för att kontrollera de där kust- och Östersjöfararena äfven, men först måste väl några bättre katastrofer inträffa; sedan några hundratal människolif en vacker dag gått förlorade genom att en bondskeppare eller en landthandlare som fuskar i rederihandtering, sparat in ett par mark, så taga de kanske saken i öfvervägande och hitta på något, men nej gu' de göra det förr!“

När en ångfartygsbefälhafvare kommer in på det kapitlet, har han vanligtvis litet svårt att sluta upp och blir ofta något långrandig i sin konver-

sation. Då jag dessutom började känna mig våt och frusen, lämnade jag bryggan och gick ned i matsalongen, där frukosten nu stod framdukad.

Ehuru vi voro ganska många passagerare i första klass, lyste dock de flesta nu med sin frånvaro; endast tre eller fyra engelska turister, hvilka „Nordstjärnan“ bragte till sitt land igen, voro nog vana resenärer att ej låta sin aptit förstöras af litet sjögång. Vid bordet kom jag i samtal med dessa, och sedan vi ätit och jag skickat ned upppasserskan med en kopp té till John Lieven flyttade vi oss upp i rökhytten, tände våra rökverk och sökte på bästa sätt få förmiddagen att gå, medan tjockan alltjämt hängde lika tät öfver hafvet, ångaren för half maskin stampade fram genom sjöarna och ånghvisslan med korta mellantider lät höra sitt varnande tjut.

På eftermiddagen klarnade luften något, solen lyckades genomtränga dunstmassorna och de våta däcken torkade hastigt upp. Klockan vidpass 5 e. m. nådde vi kanten af dimmbanken och det blåa hafvet låg framför oss, med vågornas krön gnistrande i eftermiddagssolskenet, medan tjockan som en hvit mur afskar utsikten norrut. Maskinen började åter arbeta med fullt tryck; skummet vid sidan flög akterut med förökad hastighet, bruset vid

stäfven tilltog i styrka, ångaren liksom tycktes vakna upp.

Ehuru vinden under dagens lopp märkbart af tagit i styrka gick sjön ännu ganska hög, och till följd af den ökade farten blefvo ångarens rörelser ännu mera häftiga och ojämna än de tidigare varit, hvarför de flesta af passagerarena fortfarande höllos i sina hytter. Detta gjorde äfven John Lieven. Han hade visserligen varit uppe och förtärt något till middagen, men däraf hade dock fiskarna haft större nytta än han; omedelbart därpå gick han, trots mina försäkringar att den friska luften på däck för honom skulle vara vida mer välgörande än den kvafva atmosfären i hytten, åter ned och lade sig.

Jag tillbragte största delen af eftermiddagen uppe på bryggan, i sällskap med kapten Lindholm, de engelska turisterna och ett par af de andra passagerarena, hvilka voro sjövana. Det roade oss mycket att därifrån iakttaga emigranterna, d. v. s. dem af dessa, hvilka vågat sig upp på däck.

Ostadigt och vacklande, till följd af „Nordstjernans“ stampningar, kommo de fram ur skyddet öfverbyggnaden förut gaf dem; med ena handen fasthållande sin hufvudbonad klängde de sig med den andra fast vid hvarje föremål, som möjligen kunde tjäna dem till stöd, slogo sig därpå helt belåtna ned någonstädes, för att i nio fall af tio,

kort därpå jagas därifrån af det öfver backen yrande skummet, tills de omsider funno någon skyddad vrå, där sedan grupper bildades, inom hvilka det man under resan upplefvat diskuterades, framtidsplaner dryftades och tobakspungen vandrade ur hand i hand.

På bryggan rörde sig samtalet mest om nautiska ämnen: vintertrafiken, väderleksförhållandena o. s. v. Kapten Lindholm uttalade som sin åsikt att tät tjocka, sådan vi på morgonen och under förmiddagen haft, var det värsta obehag han under denna årstid ansåg sig kunna råka ut för.

„Här på Östersjön“, tillade han, „här går det ju nu ännu något så när för sig, här råder dock i vanliga fall ej så särdeles stark strömsättning, men i Skagerack eller på Nordsjön, där tidvattnet ofta sätter med en fart af 4 eller 5 knop, där är det värre. Gud välsigne den karlen, som uppfann patentloggen; utan densamma vet jag verkligen knappast huru man skulle reda sig, då man ena minuten får lof att gå för sakta och den nästa igen kan gå för full maskin, blott för att kort därpå vara tvungen att stoppa helt och hållet, och så vidare i oändlighet!“

„Äro de då så fullständigt tillförlitliga?“ frågade någon i sällskapet.

„Ja, har man en god logg, kan man ganska tryggt lita på den, åtminstone där det gäller så pass korta distanser som det på den här linjen är fråga om“, svarade befälhafvaren; „visserligen får man ju genom densamma blott reda på den vägsträcka fartyget tillryggalagt genom vattnet och ej på strömsättningens fart, men redan detta är ju vackert så. Men —, nu tror jag, att jag går in och lägger mig på en stund. Styrman! Skulle det ånyo tjockna till väcker ni mig genast, och det gör ni i alla fall om ni skulle få sikte på Östergarn!“

„Huru är en sådan logg egentligen inrättad?“ frågade en af passagerarena, en äldre herre, som såg ut som en teolog, hvilket han enligt hvad jag sedermera fann äfven var; han var sjömanspredikant, på väg till sitt verksamhetsfält i någon af Englands hamnstäder. „Är det inte något, som släpar efter ett så och så långt stycke på en minut, eller huru?“

„Det är den gammalmodiga, den s. k. handloggen, ni far efter“, svarade jag, „men nu för tiden använda alla, d. v. s. alla ångfartyg, patentlogg. Den består af en sorts propellerartad tینگest, som kastas öfverbord och hvilken medelst en flätad lina står i förbindelse med ett litet instrument, som vanligen är fastskrufvadtt akterut på relingen och hvars visare ständigt anger huru

många mil man tillryggalagt sedan den utsattes. Har ni lust att komma akterut, skall jag visa er huru en sådan funktionerar.“

Vi begåfvo oss till halfdäck, där jag för honom förklarade mekanismen i denna lilla apparat, som näst kompassen är det instrument, af hvilket den trängre farvatten trafikeraende sjömannen har största nyttan.

„Jaså, är det här andra klass?“ yttrade prästmannen, då vi, sedan patentloggen för honom ej mera var en okänd storhet, voro på återväg till promenaddäck, i det han öppnade dörren till däckshuset, inom hvilket nedgången till denna del af fartyget befann sig, „huru må där se ut?“

Akre delen af nämnda hus var inrättad till rökhytt; från den främre ledde en bred, bekväm trappa ned till en rymlig salong, å hvars båda sidor hytterna voro belägna. Jag blickade in i en af dem, hvilken var oupptagen och blef förvånad öfver den komfort, som på „Nordstjärnan“ stod andra klass passagerare till buds; jag har ofta sett och rest med båtar, hvilkas första klass i alla afseenden varit vida sämre inredd. Detta anmärkte jag till en af städerskorna, hvilken oberörd af sjögången, som likväl här var betydligt mer märkbar än midskepps, höll på att stöka i hytten.

„Åh ja“, svarade hon, „nog kan man godt resa här akterut på den här båten! Visserligen slamrar ju propellern här ganska duktigt, isynnerhet när det går motsjö, men eljes äro hytterna ej sämre än i första klass. Här, i n:o 4:an bor också nu en herre, hvilken, ehuru han har första klass biljett föredrog att här få sig en ensam hytt, framför att midskepps nödgas dela sådan med en annan passagerare. Sådant händer nog inte så ofta förstås, men folk har nu sina idéer“, fortfor hon, i det hon med famnen full af dynor och täcken kom ut ur hytten och stod i begrepp att begifva sig tvärs öfver salongen.

Just i detsamma dök „Nordstjärnan“ med stäfven ned i en sjö; akterskeppet flög uppåt med en svindlande rörelse och propellern snodde rundt i luften med en våldsamhet, som kom hela fartyget att skälfva. Min följeslagare, prästen, oförberedd på en sådan manöver som han var och för ögonblicket utan något till hands att gripa tag i, miste balansen; vildt famlande i luften med händerna tumlade han några steg framåt, och då flickan just råkade befinna sig i hans väg slog han båda armarna om henne med den påföljd, att båda, sedan de utfört en pas des deux med vida större häftighet än grace, avslutade densamma genom att sätta sig på golfvet i salongen.

III.

Något senare mojnade vinden ut, sjön lade sig efterhand och klockan $\frac{1}{2}9$ -tiden var däckets fullkomligt stadigt, så när som på den obetydliga skakning som maskinen försakade. Till följd häraf voro alla platserna vid kvällsvarsbordet besatta af passagerare, af hvilka de flesta nu för första gången under resan gjorde rättvisa åt restauratrisens anrättningar.

Jag kunde ej låta bli att drifva smått med John Lieven i anledning af att han, som dock förklarar att han aldrig var sjösjuk, likväl så troget under ett dygns tid vaktat sin koj. Han förklarade naturligtvis, så som jag fäst mig vid att folk i dylika fall oftast bruka göra, att hans indisposition intet med sjösjuka haft att göra och bevisade genom den strykande aptit han lade i dagen, att han i alla fall nu var fullt återställd. Kapten Lindholm hade skingrat de farhågor han hyst för att tjockan

skulle inverka på tiden för vår ankomst till Hull, och på så godt humör som han denna kväll var hade jag ej sett honom på två dagar, d. v. s. allt sedan han erhållit det bref och telegram, hvilka antagligen gifvit anledning till denna resa. Äfven han inlät sig vid bordet i samtal med mina tidigare bekanta, de engelska turisterna, och efter kvällsvarden fortsatte vi samtalet ute på däck, där de flesta af passagerarena samlade sig för att inandas frisk luft.

Det var äfven en kväll, väl värd att njutas af i det fria. Öfver våra hufvuden framträdde stjärnorna den ena efter den andra, medan västerut aftonrodnadens purpur öfvergick först till orange och sedermera till blekgult. Medan jag iakttog huru det gula småningom antog en dunklare skiftning, blänkte plötsligt ett klart ljus fram vid horisonten och fördunklade genom sitt sken de sista reflexerna af den nedgångna solen.

„Där ha vi Östergarns fyr“, anmärkte kapten Lindholm, som i detsamma kom ned från bryggan, i det han mottog den cigarr jag bjöd honom, „vi skulle egentligen bort få sikte på densamma redan vid 4-tiden på eftermiddagen, men tjockan har försenat oss goda 5 timmar. Nu hinna vi ej fram till Köpenhamn förr än fram på dagen, d. v. s. om vi få hålla det här vädret hela tiden.“

„Tror ni då ej, att så skall vara fallet?“

„Se dit“, svarade han, i det han pekade mot SO. „Utseendet hos den där banken därborta tycker jag ej om. Det *kan* ju hända, att det blott är moln, men jag är illa rädd för att det är mera af samma sort som vi i morse råkade ut för.“

Jag blickade åt det håll han antydt. Månen, hvilken om en stund skulle gå upp, förlänade en ljusare färgton åt skyn i öster, men ett godt stycke af horisonten var i den riktningen liksom afskuren af en mörk skugga, bakom hvilken den för öfrigt rundt hela synkretsen skönjbara begränsningslinjen mellan haf och himmel dolde sig.

„Nå, i alla fall var det då väl, att vi fingo sikte på Östergarn“, fortfor kaptén Lindholm; „tjocknar det åter till, veta vi åtminstone på pricken, hvar vi befinna oss. Det vore likväl bra förargligt om vi yttermera blefve fördröjda; kl. 6 i morgon eftermiddag afgår „Aftonstjärnan“ från Köpenhamn till Finland, och jag skulle haft ett ärende till befälhafvaren där ombord. Men — jag skall låta dem minska expansionen därefter i maskinen; det är bäst att kvista i väg allt hvad tygen hålla, medan man har tillfälle därtill.“

Han gick förut upp till bryggan och jag såg mig om efter Lieven och resten af sällskapet, hvilka befunnos ha gått in i rökhytten, fått fram

kortpacken, och vara sysselsatta med att draga en liten spader.

Ehuru jag själf gärna spelar kort är jag dock måttligt intresserad af att se på när andra göra det och folk hvilka hålla på med whist utgöra just ej något vidare lifvadt sällskap för en utomstående, hvarför jag återvände på däck, slog mig ned på en soffa och betraktade hafvet och den aflägsna fyren, hvars sken tidtals skymdes för mina blickar af ångarens svarta rök, hvilken ett svagt luftdrag från öster förde i riktning mot land.

Småningom försvunno de flesta af passagerarena ned i sina hytter. Vakthafvande styrmannens dunkla gestalt kunde jag otydligt nu och då urskilja på bryggan, då han på sin enformiga promenad fram och åter kom öfver på den sida af fartyget där jag satt; för öfrigt syntes ingen människa till. Den mörka skuggan om babord, som skymde månen, hvilken af himlahvalfvets förändrade utseende att döma nu gått upp öfver horisonten, steg högre och högre mot zenit; en viss, hvitaktig ullighet i kanten förrådde, att det såsom befälhafvaren befarat verkligen var dimma och jag tyckte mig förnimma en ökad grad af fuktighet i den hittills så ljumma, angenäma luften.

Jag slängde stumpen af min utrökta cigarr öfverbord och såg på klockan. Den var snart tolf.

Jag steg upp och gick in i rökhytten, hvilken var folktom, så när som på de fyra kortspelarena.

Då jag inträdde såg Lieven upp från sina kort.

„Det var bra att du kom, Harry“, yttrade han. „Sitt ned och vänta ett ögonblick, det här partiet är snart slut. Gentlemännen vilja spela ännu en stund, men jag har fått litet hufvudvärk; det beror väl på att jag legat i den instängda hytten så godt som hela dagen. Du får blifva fjärde man i mitt ställe, så går jag ut och gör några slag på däckets innan jag lägger mig. Frisk luft skall göra mig godt, här är så mycket tobaksrök i luften.“

Jag satte mig på soffan bredvid honom och då spelet var slut intog jag hans plats, medan han steg upp, tog på sig sin öfverrock och gick ut genom den till däck ledande dörren.

De tre engelsmännen visade sig vara passionerade whistspelare; deras entusiasm smittade mig, och snart var jag ifrigt fördjupad i spelet.

Vi afbrötos om en stund i våra beräkningar af befälhafvarens röst, hvilken genom den öppna dörren nådde oss från undre däck; han tycktes vara uppretad och förbittrad på någon och lät denne tydligt förstå det.

„Aha, någon får sig ordentligt ovett af skepparen därnere“, anmärkte min medspelare. „Halloh

captain! What's the matter?" tillade han, då i det samma kapten Lindholms resliga gestalt syntes i dörren.

„Det är blott de där förb-de eldarena, hvilka förstås varit för lata att flytta öfver askrännan till andra sidan, fast vinden har vändt“, svarade befälhafvaren. „Nu hafva de kastat askan öfverbord i lofvart, och naturligtvis har alltsammans blåst tillbaka upp på däck, så det knastrar under fötterna på en när man går akterut. Det lönar sig just att försöka hålla skutan snygg, när man har så'na grisar ombord!“

„Hurudant är vädret nu?“ frågade jag.

„Ännu är det vackert, men om en stund hafva vi tjockan här, och då börjar samma elände som i morse igen. Styrman!“ fortfor kapten Lindholm, i det han stack ut hufvudet genom dörren och höjde rösten, „tag en noggrann päjling af Östergarn innan den försvinner i tjockan, och låt dem se på loggen. Jag kommer strax upp!“

Han gick ned för den till salongen ledande trappan, och vi ägnade oss ånyo åt spelet.

Om en stund hörde vi styrmannen hvissla och åt en tillskyndande matros gifva order om att afläsa loggen; kapten Lindholm kom ånyo upp, och gick till bryggan. Kort därpå ringde maskin-

telegrafen, bruset vid stäfven upphörde och ång-hvisslans ljud kom rökhytten att skaka.

„Hvem tusan kan spela under ett sådant här helvetiskt oväsen“, utbrast en af mina medspelare. „Jag tänker det är bäst att sluta upp därmed för i kväll och fortsätta i morgon med friska krafter, eller hvad säger ni, gentlemän?“

Vi instämde, gjorde upp vårt vinst- och förlust-konto, sade hvarandra godnatt, och gingo ned.

Då jag inträdde i min och Lievens gemensamma hytt, blef jag förvånad öfver att finna den mörk. Jag knäppte upp det elektriska ljuset. John hade ännu ej kommit ned; hans koj var tom och orörd.

Det var då besynnerligt, tänkte jag, därute är det ju både kyligt och mörkt nu, och klockan är redan $\frac{1}{2}2$. Hvar manne han hålla hus? Nå ja, han kommer väl strax —!

Jag klädde af mig, tog fram en bok och kröp under filten.

En god stund låg jag och läste, men han hördes ej af. Jag gjorde den reflexionen att skepparen antagligen höll på att för honom duka upp ofantligt intressanta historier, för att så länge som möjligt hafva sällskap på bryggan. Klockan blef 2; den blef $\frac{1}{2}3$. Ingen John!

En obestämd känsla af oro öfver att något möjligen skulle hafva händt honom smög sig öfver mig. Denna blef allt starkare —, till slut steg jag upp, klädde mig och gick ånyo upp på däck.

På bryggan stod befälhafvaren lutad mot räcket, lyssnande till ljudet af en motkommande ångares siren, medan hans ena hand hvilade på maskintelegrafens handtag, färdig att stoppa ångarens fart, om så skulle påfordras. Vid sidan af rorgångaren stod styrmannen med ånghvisslans snöre i handen, men utom dem syntes ingen till häruppe.

„Är inte herr Lieven här?“ frågade jag.

„Herr Lieven? Nej — det är han inte!“ utbrast befälhafvaren. Om en stund, då ljudet af den andra ångarens signaler hördes mera från sidan, tillade han: „Ligger han inte i sin koj för länge sedan?“

„Nej“, svarade jag, „i sin hytt har han ej varit; jag trodde han möjligen var här“.

„Ja, inte har jag sett till honom på hela natten, d. v. s. allt sedan han satt i rökhytten och spelade kort. Har ni sett den där herren i gråa kläder, som är hyttkamrat med herr Richardsson, styrman?“

„Nej, här uppe har ingen af passagerarena varit under åtminstone min vakt“, svarade den tilltalade.

Jag gick åter ned från bryggan och gjorde ett slag rundt däck. Allt var försänkt i mörker, men månen, ehuru fullständigt dold af den särdeles täta tjockan, spred likväl ett svagt ljus på de ställen, dit skuggan af promenaddäcket ej föll. Med undantag af tvenne af däcksvaktens matroser, hvilka sökt sig en varm vrå invid pannkappen, såg jag ej till ett lefvande väsen. Jag sporde matroserna om de sett någon af passagerarena där uppe, men erhöll ett nekande svar.

Jag gick akterut. Samma mörker, samma ödslighet äfven här. I andra klass salong brunno tvenne glödlampor, hvilka sparsamt upplyste rummet, men alla hytt dörrar voro stängda och djup stillhet rådde öfverallt. Ett besök i korridoren, hvilken ledde till underbefälets hytter, och en förfrågan i maskinrummet blefvo båda lika resultatlösa. Då började jag allvarsamt öfverväga möjligheten af att Lieven råkat ut för någon olycka; jag begaf mig ånyo upp på bryggan och delgaf befälhafvaren mina farhågor.

„Åh! hvad skulle kunnat hända honom?“ svarade kapt. Lindholm. „Styrman! Gå med herr Richardsson och se efter öfverallt; jag skall nog passa på här uppe så länge. Kanske herr Lieven somnat i någon knut —!“

Jämte styrmannen, som till sin hjälp uppådade däcksvakten och emigrantstewarden, underkastade vi hela ångaren en noggrann undersökning, hvilken sträckte sig till alla oupptagna hytter, ja till själfva den af emigranterna disponerade delen af fartyget, men förgäfves —, intet spår af min vän kunde vi upptäcka!

Kunde något verkligen inträffat med honom? Hade han fallit öfverbord? Men nej! Detta var ju otänkbart —! Goda fyra fot höga barriärer omgäfvos ju däcken på alla sidor —, ingen sjögång rådde; ångaren gick fram som öfver ett golf! Men — hvar i all världens namn kunde han väl hålla till?

Styrmannen purrade en af städerskorna; hon undersökte åtskilliga hytter, vilkas läge var sådant att ett misstag på koj kunnat falla inom rimlighetens område, men hennes besvär var lönlöst.

Tanken på att en olycka händt Lieven trängde sig oemotståndligt på mig och jag sökte ånyo upp kapten Lindholm.

„Det var då märkvärdigt“, yttrade denne, då han fick höra huru noga vi fruktlöst genomletat hans fartyg, „ursäkta herr Richardsson om jag frågar, men ni har väl ej händelsevis skäl att förmoda att er vän skulle umgåtts med några planer att själf förkorta sitt lif?“

Jag studsade. „Nej då; det har jag inte! Jag är tvärtom öfvertygad om att något sådant aldrig skulle fallit honom in —! *Har* han gått öfverbord, så inte har han gjort det frivilligt, det kan jag försäkra.“

„Nå ja! Vi skola väl inte genast se allting i svart heller; han kommer väl fram någonstädes längre fram på morgonen. För öfrigt, skulle han verkligen fallit öfverbord, är det nu i alla fall för sent att göra någonting däråt. Styrman!“

„Kapten?“

„Vi borde snart vara i närheten af Hoborg, och få höra mistsignalerna därifrån —. Låt någon se på loggen!“

Den tilltalade gaf order åt en af däcksvaktens matroser, hvilken på hans hvissling skyndat till; denne gick akterut.

Klockan var då omkring $\frac{1}{2}5$ på morgonen. Den allt fortfarande lika täta tjockan hade blifvit opalfärgad och daggryningen hade redan framskridit så långt, att man af föremålen ombord kunde urskilja något annat än blotta konturerna.

„Loggen visar nio och en half“, rapporterade den akterifrån återvändande matrosen åt styrmanen, i det han kom halfvägs upp för den till bryggan ledande trappan.

„39, menar du väl?“ svarade denne, „den visade ju 8,5—208',5 när vi hade Östergarn tvärs.“

„Nej nog var det blott 9 $\frac{1}{2}$ “, återtog sjömannen, „jag är säker därpå!“

„Gå och se efter engång till, det är omöjligt!“

Karlen gick och återvände om en stund med en stump af den flätade linan i handen.

„Linan har sprungit“, sade han.

„Satte ni inte ut den nya loggen och linan i Hangö?“ frågade befälhafvaren. „Huru kan den hafva sprungit första gången den var i bruk?“

„Ja, inte vet jag“, svarade styrmannen i det han tog tågändan ur matrosens hand, „nog var det den nya linan —. Men se, den har inte sprungit —, den är afskuren!“

„Afskuren?“ utbrast kapten Lindholm. „Låt mig se —! Ja, verkligen —! De' va' fan!“

Han visade mig stumpen; att den medelst knif var afkapad från linan, därom rådde intet tvifvel. Intet spår af nötning eller af det uppripade utseendet hos ändan af ett rep, hvilket brustit genom att blifva utsatt för alltför stark spänning stod att upptäcka —.

Jag blickade på skepparen. Öfver hans eljest så jovialiska, öppna ansikte hade en mörk skugga lägrat sig, och i det snabba ögonkast han gaf

mig läste jag oro och mera bekymmer än förlusten af en logg kunnat förorsaka.

Det „klack“ till inom mig. Genom en blixtn snabb idéassociation sammanställde jag linans afskärande med Lievens mystiska försvinnande, och jag kände att jag bleknade.

„Passa noga på häruppe, styrman“, yttrade befälhafvaren, „och håll ånghvisslan flitigt i gång —! Får ni höra ljudet af Hoborgs sirén, så låter ni mig genast veta det. Jag går akterut —, kommer ni med, herr Richardsson?“

Ehuru dagen visserligen ännu ej fullständigt inbrutit, var det likväl nu ljusst nog för ögat att fullkomligt tydligt kunna uppfatta alla detaljer på däck; jag erinrar mig, att jag halft mekaniskt läste ångarens namn — „Nordstjärnan — Helsingfors“, på de på förkant af halfdäck hängande lifbojarna, då vi kommit ned för trappan från bryggan.

Då vi gått förbi nedgången till andra klass och kommit akterut på halfdäck, stannade kapten Lindholm tvärt och pekade, utan att yttra ett ord, på något framför sig. Jag skyndade till hans sida.

„Hvad är det?“ frågade jag. „Rödfärg?“

Vid våra fötter, nedanför reservratten, mellan denna och nakterhuset till den här befintliga kompassen, syntes en stor, röd fläck på plankorna; andra sådana, ehuru till omfånget mindre, före-

kommo talrikt på däckat längre akterut. Isynnerhet] var en af trallarna vid sidan af lådan öfver roderskrufven full af spår efter en utspilld röd vätska. Sedan jag iakttagit detta, vände jag min blick mot befälhafvaren; — trots sin väderbitna hy var han hvit som ett lärft i ansiktet.

„Store Gud! Ni tror väl inte att det är —?“

„Blod! Ja det kan ej vara något annat! Barmhärtige himmel! Här har händt något ohyggligt —. Se där —, där —, där —, öfverallt spår efter att någon blifvit knifvad —! Himmel och helvete! Mord, — nesligt, blodigt mord begånget på *min* skuta!“

Trots allt hvad jag i mina dagar fått vara med om, gick en sekund allting rundt för mina ögon; djupt uppskakad sjönk jag ned i soffan vid sidan af skylightet till aktersalongen, för en stund urståndsatt att yttra något eller ens tänka redigt!

Mord! Min bästa vän, min släkting mördad! Här, så godt som midt ibland oss, träffad af en usel lönnmördares knif, medan jag suttit och spelat kort, eller legat i hans och min hytt och väntat på honom! John Lieven död! Hans kropp öfverbord! Nej — jag kunde, jag *ville* ej tro att så var fallet! Hvem skulle väl kunnat begå ett slikt brott? Fanns det väl bland dessa några hundra personer, som detta flytande hotell slöt inom

sina stålsidor, någon som skulle varit i stånd till detta, — det värsta dåd, hvarmed en människas samvete kan vara betungadt, när han engång måste inställa sig inför sin Skapares domstol —? Nej —, det var väl omöjligt! Kapten Lindholm mistog sig!

Med en viljeansträngning återvann jag herraväldet öfver mig själf, steg upp och började närmare granska de mörka fläckarna.

Från den största af dem, hvilken äfven var den mest förut belägna, hade det röda sökt sig väg mot fartygets sida genom åtskilliga smala rännilar, af hvilka de flesta likväl ej uppnått spygattet, utan uppsugits af ett fint, gråaktigt stoft, hvars förekomst jag ej kunde förklara förr än tanken på eldarena, hvilka befälhafvaren föregående kväll läxat upp för deras vårdslösa sätt att kasta askan öfverbord, rann mig i hågen. På dylika ställen hade i ändan på dessa slingrande, röda linjer små klumpar af en mörkare färg uppstått, och vid anblicken af dessa var intet tvifvel mera möjligt —! Det var blod, — blod som lefrat sig!

„Se, hvad är det här?“ utropade kapten Lindholm, hvilken, äfven han, återhämtat sig från sin första bestörtning, i det han tog några steg akteröfver, böjde sig ned och tog upp någonting från

däcket. „Ett visitkort! — John Lieven, Westanfors, Finland!“

Han räckte mig kortet. Huru väl kände jag ej igen detsamma? Det var således dock sant —! Han var död —, mördad!

Något stockade sig i min hals; jag kunde knappast återhålla en snyftning. Men — hvarför? Hvilket kunde väl motivet hafva varit till denna skändlighet? Rån?

Om så var fallet, tycktes mig åtkomsten af dessa några hundra —, kanske tusen mark, hvilka John burit i sin plånbok, väl dyrt betalad genom ett människolif; och dock —, tidningarna omtala ju så godt som dagligen händelser som bekräfta förekomsten af mänskliga odjur, hvilka ej draga sig för att utgjuta blod för långt mindre än så.

Hvilken annan orsak kunde man väl tänka sig —? Hämnad?

Hvems fiendskap skulle väl Lieven hunnit ådraga sig här ombord?

Ja, hvad anledningen än var —, huru det än förhöll sig, i hvems intresse det legat att rödja min vän ur vägen —, vår, min första plikt var det i alla fall att söka upptäcka denna, söka göra det möjligt för rättvisan att låta lagens strängaste straff drabba gärningsmannen!

Kanske skulle vi vara i stånd att finna en ledtråd, något som kunde väcka våra misstankar och leda dem i en bestämd riktning!

Jag såg mig omkring och varseblef, att spårren efter våra steg kunde urskiljas i det tunna lagret af aska, hvilket likt grå rimfrost betäckte däckets och ytan af de flesta föremål här akterut.

„Kapten!“ utropade jag, „det är bäst att vi röra oss och trampa här så litet som möjligt. Se, här är fullt af spår efter steg i askan, och där —, där kan man urskilja ett märke, som angifver att något släpats längs däck —, och på ledstången, — invid loggen — där har något legat, och —, antagligen sedan kastats öfver bord! Här har någon trampat i blodet, innan detta ännu varit torrt, och därpå gått akterut —! Kapten! Ni måste låta afspärra halfdäcket tills vi komma till Köpenhamn och få polisen ombord. Hvem vet hvad myndigheterna skola vara i stånd att sluta sig till af det här!“

„Det har ni rätt i! Se så! Hvad har ni här att göra? Bort med er!“ röt han åt några af sjöfolket, hvilka gripna af nyfikenhet kommit upp för halfdäckstrappan. „Båtsman! Stäng dörren till andra klass; de få tillsvidare använda nedre utgången, och — ställ en man på vakt här vid trappan! Han får ej själf komma akterut och inte til-

låta någon annan att göra det heller, förstår ni? Skaffa upp ett par plankor hit och dessutom några vedklabbar — och det fort!“

Med yttersta försiktighet placerade vi klabbarna på ställen, där inga märken syntes i askan, och lade därpå plankorna på dem, på så sätt, att vi genom att blott stiga på dessa likväl voro i stånd att röra oss omkring på halfdäck.

I den fina, grå askan kunde man visserligen urskilja spår efter fotsteg och efter något mjukt, som legat på däck och släpats ett stycke akterut utmed detsamma, men aftrycken voro dock långt ifrån tydliga, och, sedan jag närmare granskat dem, insåg jag att det likväl skulle varit svårt, ja omöjligt, att af dem kunna sluta sig till de närmare detaljerna vid det hemska drama som under natten här utspelats. Spåren saknade fullständigt bestämda konturer; ej ens de tydligaste gäfvog mig en uppfattning om formen af den fotsula som kvarlämnat dem, men — hvad som var omöjligt för mig var kanske dock möjligt för ett öfvadt öga, och jag lofvade mig själf att omedelbart vid framkomsten till Köpenhamn uppbåda de skickligaste detektiver som i den danska hufvudstaden funnos att tillgå för penningar —, att ej sky någon möda, någon kostnad för att befordra den, som beröfvat mig min barndomsvän, till ett rättvist straff.

„Där har någon —, eller några —, suttit en stund på ena skylightsoffan“, anmärkte kapten Lindholm, „och det ganska länge ändå; se, nedanför är askan alldeles bortskrapad af fötter.“

„Ja, och här har någon, — naturligtvis staccars Lieven —, fallit omkull“, inföll jag, i det jag knäböjde på plankan invid den största blodfläcken, „och härifrån har hans mördare släpat kroppen akterut — lyft upp den, först på roderlådan, — sedan på räckan, och så — öfver bord. Där synes blod på ledstången! Men — hvarför var logglinan afskuren?“

„Logglinan? Ja, det var ju sant! Hvem vet, kanske var herr Lieven ännu ej riktigt död, utan kvicknade till då han föll i det kalla vattnet, och råkade händelsevis få tag i linan. Så skar mördaren, nervös som han naturligtvis var, af densamma med knifven han hade till hands, utan att reflektera öfver, att hans offer i alla fall ej i många sekunder kunnat hålla sitt grepp. Vi gingo med sakta maskin, kom i håg det. Knifven kastade han väl därpå äfven öfver bord kan jag tro —! Nej, håll an, hvad är det här?“

Försiktigt undvikande att trampa på däcket, balanserade han ett ögonblick på roderkettingen, nådde därpå en teaktunna, hvilken var fastsurrad vid räckan, och tog upp från mellanrummet mellan

densamma och en bredvid stående båtdärfvet ett föremål, som han, utan att säga ett ord, visade mig.

Det var en knif af Fiskars fabrikat, af det så vanliga slaget med svart ebenholz skaft och nickelbeslag. Den omkring 6 tum långa klingan var mörkbrun, och då kapten Lindholm betraktat den hand, med hvilken han omfattat skaftet, sträckte han ut densamma mot mig. Den var blodfläckad!

„Skurken slängde tydligen, som han själf trodde, knifven öfver bord“, yttrade han, efter att en stund hafva begrundat saken, „men den råkade träffa däfverten i stället och föll ned där bakom tunnan, och i mörkret var han sedan ej i stånd att åter få reda på densamma, äfven om han hört den falla på däck. Det är en knif, sådan hvem som helst kunnat rå om, men ganska gammal och illa medfaren —“.

Han återvände till min sida och räckte mig vapnet. Klingan hade genom trägen slipning mistat omkring hälften af sin ursprungliga bredd. Då jag kände på eggen, fann jag den skarp som en rakknifs.

„Nej, den här knifven har nog ingen herremän burit på sig“, anmärkte jag, „allra minst på en utrikes resa. Det är en sjömans eller en arbetares knif. Den måste ni noga taga vara på, den blir ett viktigt bevis; bäst att ej ens aftorka blodet.“

Den måtte väl aldrig vara någons af besättningen —?”

„Mitt folk? Det skulle blott felas!“ utbrast han. „Men, — det skola vi snart taga reda på!“

Han gjorde min af att skynda föröfver, men jag hejdade honom.

„Vänta litet, kapten, tror ni inte att det är klokast att söka hålla allt det här så hemligt som det är oss möjligt, tills vi komma till Köpenhamn och få myndigheterna ombord? Mördaren kan ju i alla händelser ej rymma sin kos och hvad tjänar det till att frivilligt utsätta sig för att blifva bortkollrad af uppskakade passagerare? Har jag inte rätt?“

Han blickade en stund tvekande på mig.

„Ja, jag vet tamme tusan inte riktigt, huru jag skall handla. Det här är något som inte förekommit i *min* praktik. Det har ni nog rätt i, att passagerarena så litet som möjligt böra oroas, men — saken kan likväl ej hållas länge dold för dem; några af folket misstänka nog redan huru alltsammans hänger ihop, och — herr Lieven kommer att saknas!“

„Ja, men inte nu genast på morgonen“, svarade jag, „knappast nog på hela dagen, om vi säga att han är sjuk och ligger till kojs. Ger ni stränga order åt besättningen, kan ni väl få dem

att hålla mun, och om inte, så är ju i alla fall ingen skada skedd, eller huru? I morgon bittida borde vi väl likväl vara framme i Köpenhamn?”

„Ja, nog hoppas jag åtminstone det.“

„Till dess, tycker jag, kan ni inte göra annat, än hålla den här delen af fartyget strängt afspärrad. När vi inlöpa i hamnen, låter ni ingen gå i land, innan polisen kommit ombord och vidtagit sina åtgärder. Det kan ju nog hända, att det för er medför tidsförlust, men det är något som ej kan hjälpas.“

„Ja, på det sättet blir det väl bäst. Åh, Herre Gud! Att något sådant skulle hända här ombord! Det förstör ju hela skutans renommé. Hvad var det?”

Ett doft brummande —, och kort därpå ett gällt, skärande ljud nådde oss, dämpadt af dimman.

„Det är Hoborgs sirén!“ utbrast kapten Lindholm, „jag måste upp på bryggan! Tycker ni att jag skall tala om det här för styrman?”

„Ja, naturligtvis! Honom kan ni väl lita på, och bed honom söka göra hvad han kan för att få vaktens matrosar att tåga med det de sett.“

Befälhafvaren skyndade förut, medan jag kvarstannade på halfdäck, ännu knappast i stånd att fatta hela vidden af den hemska händelsen.

IV.

Länge stod jag orörlig, försjunken i djupa tankar. Det var således denna blodfläckade knif, hvilken jag allt fortfarande höll i min hand, som afskurit Lievens lifstråd; gjort slut på en ädel mans lefnadsbana! Kanske blott några minuter sedan vi skilts från hvarandra däruppe i rökhytten hade den höjts till det dödsbringande hugget af en uslings hand —! Jag försökte föreställa mig den scen som här uppe utspelats för några timmar sedan.

Ja, det var sant —, för *huru* många timmar sedan? När? Huru skulle jag få reda därpå!

Loggen! Den skulle upplysa mig därom!

Jag gick akterut, och såg på instrumentet. Visaren pekade på 9',5. Jag erinrade mig styrmannens ord till matrosen, hvilken hämtat den afskurna stumpen af linan upp till bryggan. Han

hade yttrat att loggen visat 8',5 då vi varit tvärs för Östergarns fyr. Endast en sjömil hade fartyget därefter hunnit tillryggalägga, innan linan afskars —, hvarför?

Ja, kapten Lindholms förklaring, att John i dödsångesten gripit om densamma då han fallit i vattnet, var nog den antagligaste; ångaren hade ju gått med saktad fart, och kanske han haft krafter nog att en sekund eller par klänga sig fast —. Mördaren hade märkt huru linan styfnade — han hade knifven till hands —, ett snitt —, hans gärning var fullbordad! Därpå hade han slängt ifrån sig mordvapnet, men, upprörd som han var, ej lagt märke till att detsamma träffade den bredvid stående däfverten och föll på däck. Så hade det utan tvifvel gått till.

Vi hade passerat Östergarn just då det ånyo tjocknade till och ånghvisslan förmådde oss att afbryta kortspelet. Alltså hade det skett medan vi ännu voro i rökhytten, sysselsatta med att uppgöra våra räkningar. Då var klockan omkring kvart öfver ett på natten.

Detta var ju dock ett, om ock obetydligt steg framåt mot gärningsmannens uppdagande; det kommande förhöret i Köpenhamn skulle upplysa oss om, huruvida möjligen någon vid denna tidpunkt hört eller sett något ovanligt på däck.

Det kunde ju hända att jag ännu skulle vara i stånd att upptäcka något, som kunde blifva till nytta för juristerna.

Något hvitt skymtade fram mellan spjalorna i rodertrallen, invid hvilken jag stod. Jag böjde mig ned, stack armen in under trallen och fick tag i ett papper. Det var ett bref —, men, enligt hvad jag vid en blick på detsamma fann, skrifvet på ryska språket, och då jag ej äger någon som helst kännedom i detta idiom, var det för mig omöjligt att blifva klok ens på öfverskriften. Jag stack likväl brefvet i min rockficka, besluten att så fort jag fick tillfälle därtill skaffa mig vishet om, huruvida dess innehåll hade något samband med det begångna brottet.

Därpå begynte jag omsorgsfullare än hittills granska spåren i askan, men tyvärr var denna, som jag redan nämnt, så ytterst tunn att resultatet blef klent. Endast på ett ställe, tätt invid skylightet, var det gråa lagret något tjockare; där kunde jag urskilja aftryck efter en fotsula, till formen mera bestämd än annanstädes —, ja, då jag knäböjde invid och nogare betraktade aftrycken, såg jag, eller tyckte mig åtminstone se vissa ränder, liknande märken efter refflor, i ett af dem —; den person, hvars sula kvarlämnat detta intryck hade haft gummigaloscher på fötterna!

Han hade suttit eller halflegat på skylightsoffan och det såg nästan ut, som hade en brottnings här ägt rum, ty omkring spåret med refflorna syntes talrika andra, kvarlämnade af en annan fot, hvars spets varit vänd åt motsatt håll —, mot skylightet, och denna fot hade slintat och därvid kommit i beröring med en af blodfläckarna, samt förändrat dennas form. Detta hade således skett *efter* det mordet begåtts, men *innan* blodet torkat!

Detta var dock allt hvad jag kunde sluta mig till af fotspåren; öfver allt annanstädes voro dessa dels alltför otydliga, dels utplånade af våra egna. Nej, innan vi anlände till Köpenhamn kunde jag intet uträtta —, jag måste, så svårt det än föll sig, gifva mig till tåls till dess.

Morgonen hade emellertid redan framskridit ganska långt; jag hörde 7 glas slås på bryggan, klockan var $\frac{1}{2}$ 8. Om en och en half, senast om två timmar, skulle passagerarena samlas däruppe vid frukostbordet. Jag måste närmare öfverenskomma med befälhafvaren om hvad vi skulle och inte skulle säga åt dem.

Jag begaf mig upp på bryggan, där jag fann honom jämte första styrmannen i navigationshytten i färd med att sammanställa en redogörelse öfver det vi upptäckt, afsedd att införas i skeppsjournalen.

„Jaså, jag ämnade just söka upp er, herr Richardsson“, yttrade han då jag inträdde, „har ni funnit yttermera något där akterut?“

Jag skakade på hufvudet.

„Styrman säger, att en full emigrant var inne i andra klass i natt och ställde till bråk där. Han ville att flickorna skulle servera honom och då de nekade att göra detta, blef han trasslig och ehuru styrman lät köra ut honom, lär han likväl senare på kvällen kommit tillbaka dit igen och svurit och väsnats, ja till och med hotat att taga lifvet af flickorna om de ej gifvo honom öl.“

„Vid hvilken tid på natten var det?“ frågade jag.

„Omkring klockan 12“, svarade styrmannen. „Så där vid pass $\frac{1}{2}$ 1-tiden hörde jag honom ännu föra oljud här på fördäck, men sedan blef allt tyst. Det kan ju likväl lätt hända att han senare ånyo gick akterut, och full och tokig som han var, är det ej lätt att säga hvad allt han kanske tog sig till där. De äro raska med knifven, de där gökarna, och hafva dåligt ölsinne.“

„Hvad var klockan då ni lät se på loggen vid Östergarn?“ frågade jag ånyo.

Styrmannen slog upp i journalen.

„Den var 1^t 15^m f. m.“

„Och då visade loggen?“

„208',5“.

„Och den har stannat på 209',5. Således har linan afskurits omkring kl. 1^t25^m, eller 1/22? Den tiden hörde ni intet ovanligt, hvad?“

„Nej absolut intet, som jag skulle haft skäl att lägga skildt märke till.“

„Kanske ni råkat se den här hos någon af folket?“ frågade kapten Lindholm, i det han räckte den blodiga knifven, hvilken jag vid mitt inträde lagt ifrån mig på hyttbordet, åt styrmannen. „Det lär antagligen med den mordet begåtts.“

„Är det så“, utropade denne intresserad, i det han tog knifven och noga betraktade den. „Nej — det har jag inte, åtminstone kan jag inte påminna mig det. Men — jag skall fråga rorsman!“

„Nej — låt bli med det nu!“ inföll jag ifrigt. „Säg ingenting åt någon människa om knifven ännu. Först vid förhöret, hvilket naturligtvis skall äga rum då vi kommit till Köpenhamn, bör ni förevisa den, kapten Lindholm; får mördaren, som antagligen tror att den är på sjöbotten, plötsligt se den, kan det ju hända att han förräder sig. Har ni gifvit edra order åt besättningen?“

„Ja! De hafva fått veta att den som knyster ett ord om hvad han kanske anser sig ha skäl att undra öfver, skall få med mig att göra, men nog

är jag ändå illa rädd för att det inte hjälper stort; sjömän äro lösa i munlädret som gamla käringar!“

„Styrman“, fortfor han, „säg åt andra klass passagerarna att de få flytta till första klass; säg att där nere skall målas, eller för resten, säg hvad fan som helst, men akterut får ingen gå förr än vi äro i Köpenhamn. Äro där många passagerare?“

„Nej, blott två —, eller rättare sagdt blott en enda, en gammal fru; men dessutom är där en herreman, enligt hvad jag tror en tysk, hvilken, ehuru han har första klass biljett, vid afresan från Hangö förklarade att han hellre reste i andra klass, då där var godt om utrymme och han fick vara ensam i en hytt, än han delade sådan med någon annan midskepps.“

„Jaså. Nå, herr Richardsson, hvad skola vi säga åt städerskan, om hon förvånar sig öfver att herr Lieven försvunnit; börjar kvinnfolket prata, vet enhvar ombord af alltsammans inom 5 minuter —.“

„Ja, ni får försöka använda er myndighet med henne, kaptten, kanske ni lyckas få henne att hålla munnen —; frågar någon af passagerarena efter Lieven, säga vi att han är sjuk och ligger i sin koj.“

„Ja, vi skola väl försöka göra på det sättet då“, sade kaptten Lindholm, i det han steg upp. „Jag skall genast gå och tala med flickan.“

Äfven jag gick ned i min hytt —, den hytt jag delat med John. Då jag inträdde och såg hans koj färdigbäddad och hans effekter liggande där, så som han för omkring 12 timmar sedan lämnat dem, öfverväldigades jag af mina känslor, hvilka nödvändigheten af att handla hittills trängt i bakgrunden. Jag satte mig på kojkanterna, dolde ansiktet i händerna och grät, grät som ett barn! Den, som genom en nidings blodiga dåd plötsligt förlorat en broder, sin bästa vän —, någon, som stått honom nära —, *den* kan förstå hvad jag då kände —, den som ej gjort det, må tacka Gud att honom besparats en slik erfarenhet!

Jag hörde gong-gong'en ljuda till frukost; hörde passagerarna gå förbi hytten där jag satt och uppför trappan till matsalongen; ljudet af skratt och muntra röster trängde därifrån ned till mig —. Hvad rätt hade väl folk att skratta och vara glada *denna* morgon —!

Det var sant, de visste ju af intet —, hade ej en aning om hvad som under natten tilldragit sig här ombord! Och dock —, åtminstone en person visste ju det — mördaren!

Den usla skurken! Kanske äfven han nu var däruppe, beredd att smörja kråset med en läcker frukost, eller satt han på mellandäck och öfvervägde i tankarna de njutningar och nöjen han

skulle vara i tillfälle att förskaffa sig genom det hans skändlighet inbragt honom? Men nej! Så fördärfvad kunde väl ingen människa vara, ingens samvete så dödt, att det ej dock vid dylika tillfällen gör sig gällande, och dessutom — huru kunde han väl hoppas att icke redan här på jorden drabbas af sitt straff, äfven om han ej trodde på en högre domstols existens? Han befann ju sig ombord på detta fartyg — flykt var omöjlig —, och vid ankomsten till hamn skulle väl lagarnas uppöfvade tjänare vara i stånd att uppdaga honom — den rätta —! Men huru?

Vid tanken på de åtskilliga hundratal personer „Nordstjärnan“ bar öfver hafvet och på de obetydliga ledtrådar som förefunnos, kunde jag ej annat än finna uppdagandet högst tvifvelaktigt, och jag hängaf mig åt ett vanmäktigt raseri.

Slutligen blef jag åter mig själf. John Lieven var död, den saken kunde ej hjälpas, men hans mördare lefde. I den koj som var iordningställd för honom, hvars kropp nu var en lekboll för Östersjöns blyfärgade vågor, svor jag att ej unna mig någon ro, ej någon hvila, förrän nidingen fått umgälla sitt brott, toge det så mina återstående år och det sista af min förmögenhet i anspråk.

Jag steg upp och såg mig i spegeln. Med blodsprängda ögon och ansiktet uppsvullet af gråt, såg jag så ut, att jag knappt kände igen mig själf. Någon knackade på dörren, som jag låst inifrån; det var städerskan.

„Ja, jag är strax färdig“, ropade jag åt henne, slet af mig rocken, tvättade mig grundligt, tog fram en ny kostym och gjorde omsorgsfullt toalet. Detta kryade upp mig betydligt och förtog de sista spåren af nervositet. Jag väntade likväl tills jag hörde passagerarna stiga upp från frukostbordet, innan jag lämnade hytten och gick upp.

Det kändes nästan som om jag själf varit brottslig; som om det jag gick och tänkte på varit något, som skulle kommit mina medmänniskor att sky mig, om de haft reda på hvad det var, och, då jag besvarade en af turisternas förfrågan om hvar Lieven höll hus, med att han var sjuk och låg i sin hytt, stockade sig rösten i min hals. Engelsmannen betraktade mig förvånad; han måtte hafva trott att jag berusat mig sedan vi föregående kväll skiljts åt och nu gick i bakrus, ty han yttrade intet mer och lämnade mig i fred.

Jag gick upp till navigationshytten. Ehuru kapten Lindholm ej i likhet med mig förlorat en vän, såg äfven han helt blek och medtagen ut. Han

förutsåg ögonskenligen ändlösa obehag för sig och sina passagerare vid framkomsten till Köpenhamn. I hans sällskap tillbragte jag förmiddagen, och, ehuru jag för syns skull infann mig vid middagsbordet, var det för mig omöjligt att förtära något annat än några halfvor öl, hvilket tvifvelsutän styrkte mina bekanta från gårdagen i deras åsikt att jag led af följderna af alkoholmissbruk, ty ingen af dem riktade ett ord till mig, eller uppmärksammade mig på något sätt, — hvilket jag för öfrigt var dem ytterst tacksam för.

På eftermiddagen tog naturen ut sin rätt; jag kände mig trött och slut af nattvak och sinnesrörelse. Jag gick ned och kastade mig på en soffa, samt föll i en orolig slummer, under hvilken jag i drömmen än trodde mig kämpa mot män med dragna knifvar, än höra Lieven ropa mitt namn. Slutligen föreföll det mig som hade någon, medan jag af en eller annan anledning ej var i stånd att röra en lem, gripit mig, lyft mig upp och slungat mig ut i nattsvart mörker. Jag föll — föll —, och vaknade, med ångestsvetten pärlande på min panna.

Åh, det var ohyggligt! Nej, jag måste hafva frisk luft —, här nere kväfdes jag. Jag steg upp, ordnade min klädsel och gick upp på däck.

Klockan var redan öfver 7 på aftonen. Luf-
ten hade klarnat; himlen var blå och molnfri och

en frisk bris krusade havets yta. Rätt förut bildade reflexerna af den dalande solen en bred, skimrande väg af guld, hvilken „Nordstjärnan“ tycktes följa. På styrbords bog syntes vid horisonten en enstaka klippa, på hvilken ett fyr torn reste sig.

„Hvar äro vi nu, kapten?“ frågade jag, då jag kom upp på bryggan, där befälhafvaren stod inbegripen i ett samtal med sin närmaste man.

„Det är Ölands utklippa“, svarade han i det han pekade på fyren, „därifrån är det 150 mil till Köpenhamn. Håller sig vädret sådant det nu är, borde vi i morgon bittida vara framme. Herr Richardsson“, forffor han, „passagerarna hafva fått reda på hvad som inträffat i natt.“

„Huru hafva de det?“

„Ja, det kan jag inte säga; det är väl antagligen någon af besättningen, eller kanske städerskan, som pratat bredvid munnen, kan jag tänka mig.“

„Jo“, inföll styrmannen, „en herreman tilltalade mig för en stund sedan och frågade om det var sant, att ett mord blifvit begånget här ombord i natt. Då jag förvånade mig öfver att han kunde komma på en sådan idé, svarade han, att han hört folket tala därom med hvarandra och påpekade att halfdäck var afspärradt. Jag sade, att jag för min del ej hört något därom, men att halfdäck skulle

oljas och andra klass skrubbas. Såå, anmärkte han blott, brukar ni olja edra däck just då de varit våta —, svängde på klacken och gick sin väg.“

„Det var den där herrn med stora mustascherna, hvilken nödvändigt ville resa i andra klass med första klass biljett. Han är tysk, men talar god svenska. I sitt pass är han uppgifven som en herr Bredow, rentier från Berlin. Men —, där kommer han just!“

Jag såg mig om.

Uppför trappan från promenaddäck kom en herreman, klädd i en elegant grå kostym och med en resmössa på hufvudet.

Han var ovanligt lång, men äfven särdeles välväxt och hans raka hållning samt yttre för öfrigt hade enligt mitt tycke något militäriskt i sig. Han såg ut som en högre, civilklädd officer, och någonting distingueradt, som hvilade öfver hela hans uppträdande förfelade ej att göra intryck på mig; jag kände mig vid första ögonkastet sympatiskt stämd mot honom.

Han kom fram till kapten Lindholm och frågade om det ginge för sig att få tala några ord enskildt med denne.

Befälhafvaren häntydde med en åtbörd på dörren till navigationshytten och de gingo in dit.

Jag gick öfver till andra sidan af bryggan, lutade mig mot barriären och blickade tankfull ned det skummande vattnet vid fartygets sida.

Jag hade kanske stått där ett par minuter, då jag hörde mitt namn ropas. Då jag vände mig om, såg jag kapten Lindholm stå i hyttvärren, ifrigt vinkande med handen. Åtlydande hans uppmaning inträdde jag i navigationshytten.

„Herr Bredow säger“ — utbrast kaptenen —, „jaså, det var sant —! Herr Bredow, detta är herr Richardsson, hvilken var reskamrat med och god vän till herr Lieven, offret för den hemska händelsen i natt, och för öfrigt den, som först märkte att något var på tok.“

„Jaså, ni har förlorat en vän i natt“, yttrade herr Bredow, i det han steg upp från soffan där han suttit, och räckte mig handen, „det måste kännas bra tungt att göra det på detta sätt. Jag försäkrar att jag kan förstå, hurudana edra känslor äro, och jag beklagar er verkligen!“

„Hvem har talat om det för er?“ frågade jag.

„Åh, ingen har egentligen gjort det, men för en stund sedan stod jag där akterut på promenaddäcket; just nedanför mig höllo ett par matrosar på att måla en vinch, och af några ord som de sinsemellan utbytte, kunde jag förstå att de sett blodfläckar akterut på halfdäck, äfvensom att den

ena af dem hört kapten här använda ordet mord. Halfdäck var afspärradt och andra klass blef utrymd; detta bekräftade riktigheten af deras yttranden, och ehuru jag mycket väl kan förstå befälhafvarens önskan att hålla saken hemlig tillsvidare, hade jag dock mina skäl att vända mig, först till styrmannen, men, då denne intet med mig ville hafva att skaffa, till kapten Lindholm, som upplyste mig om att matrosens ord ej saknade grund, samt om hvem som varit det olyckliga offret.“

Medan herr Bredow talade, hade jag tillfälle att närmare betrakta honom. Örnnäsan, det framskjutande, starkt utvecklade käkpartiet, de buskiga ögonbrynen och de stora, svarta mustascherna gjorde hans ansikte till ett sådant, som man ej så snart glömmet då man engång sett det; uttrycket däri, röstens tonfall, de åtbörder med hvilka han beledsagade sina ord, och hans lugna behärskade sätt, utvisade att jag framför mig hade en man med en oböjlig vilja och med en kraftfull, kallblodig karaktär. Den väldiga gestalten, tjurnacken och de breda skuldrorna gåfvo vid handen, att herr Bredow var en person af lika stor fysisk som psykisk styrka, och jag måste inom mig själf medgifva att jag sällan sett en man, hvilken jag skulle varit så litet angelägen om att komma i delo med, som med den belevade, eleganta herre, som nu satt

vid min sida. Hans ålder anslog jag till 45 år, således något längre framskriden än min egen. Han talade svenska väl, dock med en märkbar brytning och med ett alldeles för korrekt uttalande af de enskilda orden för att han kunnat antagas vara skandinav, men, på hvilket språk han bröt var för mig omöjligt att afgöra —, mig föreföll det ej att vara tyska.

„Ja“, fortfor herr Bredow, „då ni fått höra hvad jag själf i natt varit utsatt för, herr Richardson, skall det ej förvåna er att kapten Lindholm hvad mig beträffar frångick sitt beslut att hålla passagerarna i okunnighet om det som inträffat. Jag var nämligen bra nära att själf blifva knifvad i natt.“

„Är det möjligt? Af hvem då?“

„Af en drucken emigrant. Han väsnades i går afton, eller rättare i natt, där nere, tills betjeningen tillkallade styrmannen, hvilken lät ett par man af besättningen leda ut honom. Detta lyckades dem likväl ej utan att behandla mannen ganska hårdhänt, enär han var en stor och stark karl och fullständigt från vettet af spritvaror. Jag var då i min hytt där akterut, men då de voro högljudda af sig och jag kunde höra att det gick hett till, kom jag ut och åsåg uppträdet.“

„Det här inträffade så där vidpass 12-tiden; jag gick sedermera ännu upp i rökhytten, drack en halfva öl där och stod just i begrepp att åter gå ned och lägga mig, då jag i detsamma fäste mig vid att maskinen begynte arbeta långsammare. För att taga reda på orsaken därtill och se om vi ånyo råkat ut för tjocka, öppnade jag dörren till rökhytten och tittade ut, då någon, som stått utanför, högg mig i kragen och drog mig ut på däck.“

„Jag skall väl lära er, förbaskade herremän, att låta kasta ut en hederlig arbetare, som vill ha sig en sup“, hörde jag denne någon säga, och vid skenet af lampan i hytten, hvilket genom den öppna dörren föll ut på däck, kunde jag se att min angripare hade en knif i sin hand, med hvilken han vildt gestikulerade, obehagligt nära mitt ansikte.“

„Nå ja, jag kan inte med bestämdhet säga, huruvida det verkligen var hans afsikt att stöta till, men i alla fall blef jag skrämmd och gaf honom en örfil så han ramlade omkull, hvarefter jag tog knifven af honom och kastade den öfver bord, något som ganska lätt gick för sig, då karlen tydligen var så full han gärna kunde vara och väl föga fullt medveten om hvad han gjorde. Just på grund däraf ansåg jag det äfven ej vara mödan lönt att allarmera någon, eller komma hit upp och tala om

det för styrmannen, utan nöjde mig med att sparka karlen utför trappan till stordäck, och då jag därpå såg honom ragglå för öfver, gick jag ned och lade mig.“

„Ja, det är allt hvad jag vet om saken, men, då jag i dag hörde antydå, att ett mord blifvit begånget där akterut senare på natten, kunde jag ju ej undgå att tänka på den vildsinta fyllbultens beteende mot mig och uppsökte er, kaptén. Det kunde ju lätt hända att mannen skaffat sig en ny knif; återvändt akterut och, yttermera uppretad af den behandling han af mig fått röna, låtit den första bästa „herreman“ han träffat på sota därför, samt att denna just råkat vara herr Lieven.“

„Naturligtvis gör jag mig nu allvarsamma förebråelser öfver att jag ej i natt öfverlämnade den oregerliga åt styrmannen för vidare behandling, men —, det är lätt att vara klok efteråt, och, som sagdt, jag ansåg det vara onödigt att ställa till alltför mycket bråk endast på grund af en full arbetares uppträdande.“

„Det var verkligen ledsamt att ni ej gjorde det“, yttrade kaptén Lindholm, „ty nog är det troligt —, ja, säkert, att det just var han som var gärningsmannen. Herr Lieven mördades klockan 1,25 i natt —.“

„Huru kan ni med sådan bestämdhet säga detta?“ utbrast herr Bredow. „Ingen har ju sett det, eller huru?“

„Nej, det har ingen, men logglinan var afskuren då loggen visade 9⁵, hvilket enligt våra beräkningar bort hafva varit fallet vid den tid jag nämnde, och vi antaga att skurken afskar linan då han kastade öfver bord herr Lieven, som kanske ej var fullt liflös då ännu.“

„Jaså, det var ej desto mer inveckladt“, anmärkte herr Bredow, och befälhafvaren fortfor: „Ja, den rackarn måtte hafva gått förut, endast för att taga fram en ny knif; därpå kommit tillbaka och ställt sig på lur vid rökhytten, samt, då han fick sikte på herr Lieven, hvilken af en eller annan anledning kommit akterut, rusat på honom och huggit till —! Så har det nog gått till; det är otänkbart att någon annan än karlen som öfverföll er skulle vara den skyldiga.“

„Men“, inföll jag, „en af edra matroser var ju akterut kort förut och såg på loggen. Denne hade ju bort varseblifva mannen, om han varit på halfdäck.“

„Kanske gick han på andra sidan om hytten, eller, hvem vet? Kanske han nog såg honom, men inte brydde sig därom. Skola vi skicka efter honom och taga reda därpå?“

„Nej“, svarade jag, „låt det vara tills vi komma till Köpenhamn. Bäst är att till dess så litet som möjligt sprida ut hvad som händt. Herr Bredow har väl inte talat om sina misstankar för någon annan än oss, och“, fortfor jag, då denne nekande besvarade den fråga som låg i mina ord, „inte gör han väl det heller, om ni ber honom därom, kapten.“

„Nej, naturligtvis inte“, sade den tyska rentieren, „herrarna kunna vara fullkomligt lugna för det!“

„Nå ja“, yttrade kapten Lindholm, „ni måste naturligtvis upprepa er berättelse inför myndigheterna i Köpenhamn och jag tviflar inte på, att äfven de därefter skola anse saken solklar. Styrman!“

„Kapten?“

„Skulle ni kunna känna igen den där emigranten, som ni i natt lät kasta ut från andra klass?“

„Ja, säkert. Jag stod en god stund och parlamenterade med honom först“, svarade styrmannen.

„Gå ned på mellandäck och se efter om ni får sikte på honom där och hvad han roar sig med. Ni kan ju låtsas som om ni inspekterade kojerna, eller något dylikt. Säg dessutom åt emigrantstewarden att han i dag ej får servera en

droppe öl eller något annat starkt där nere och att han noga ser till att ingen heller har privata förråd.“

Styrmannen gick och återvände om en stund med det beskedet, att han sett ifrågavarande emigrant ligga och snarka i sin koj.

„Hans samvete tycks då åtminstone inte vara af den ömtåliga sorten“, anmärkte kapten Lindholm. „Nå, det är för öfrigt det bästa han kan taga sig till, så hafva vi honom i alla fall fullt klar i hufvudet i morgon.“

Kort därpå steg herr Bredow upp, tryckte ännu en gång min hand, samt yttrade några deltagande ord, hvarpå han lämnade bryggan.

Återstoden af aftonen tillbragte jag gående fram och åter på lovartsidan af däcket, dels emedan där var folktomt, dels, emedan sjöbrisen som blåste frisk efter solnedgången, kändes uppfriskande och verkade lugnande på mitt sinne, hvilket ännu långt ifrån återfått sin förra jämvikt, och en ej obetydlig del af natten var redan förliden då jag omsider uppsökte min koj, lade mig och slutligen försjönk i en orolig sömn.

V.

Jag väcktes af den skakning i fartyget, som ankarkettingen förorsakade då den löpte ur klyset. Klockan var redan 7 och solen, hvilken ögonskenligen redan en god stund varit uppe, sken klart in genom hyttventilen, hvilken jag föregående kväll lämnat öppen. Då jag blickade ut genom densamma, fann jag att vi ankrat innanför „Tre Kronor“ på Köpenhamns inre redd. Jag gjorde skyndsamt toalett och gick upp.

De flesta af passagerarna tycktes äfven redan vara uppstigna och stodo i grupper på däck, betraktande den anslående tafla som Köpenhamns ståtliga hamn erbjuder, och den aflägsna staden, hvars hustak och tornspiror förgylldes af morgonsolens sken.

Från signalfallet, hvilket löpte genom ett block på staget mellan ångarens mäster, vajade en rad

brokiga flaggor. I detsamma jag från dem vände min blick upp mot staden, såg jag en ångslup svänga ut från båthamnen vid frihamnsporten och sätta kurs rätt mot oss —, det var „havnefogdens“ vimpel den förde i bogen.

Den lade till vid „Nordstjärnans“ fallreps-trappa, hvilken nedfirats, och tre uniformerade män kommo ombord. De gingo in i befälhafvarens hytt, där de kvardröjde en god stund, hvarefter tvenne af dem återvände och gingo ned i den väntande ångslupen, hvilken omedelbart därpå lade ut och ångade tillbaka uppåt hamnen, medan den tredje kvarstannade på vårt däck samt fattade postö vid landgången, ögonskenligen för att förekomma obehöriga besök ombord.

Jag gick upp på bryggan.

„Ja“, sade kapten Lindholm, då han fick se mig, „de foro nu tillbaka för att hämta en kriminalkommisarie vid hamnpolisen och vår konsul. Nu måste jag underrätta passagerarna om hvad som händt; de börja blifva otåliga öfver att ej slippa i land. Styrman, bed alla klasspassagerare samlas i matsalen; jag har några ord att säga dem.“

Jag förbigår alla de utrop af bestörtning och förvåning, alla de frågor, utläggningar och diskussioner befälhafvarens ord gáfvo anledning till. Passagerarna, eller åtminstone de flesta af dem, tyck-

tes fullständigt tappat koncepterna vid tanken på att här ombord, midt ibland dem, ett mord blifvit begånget, att de kanske stått vid sidan af —, suttit till bords med —, talat med en mördare!

Både befälhafvaren och jag insågo nu till fullo hvilket obehag vi besparat oss genom att tills nu hemlighålla saken. Då passagerarna fingo reda på att jag varit god vän och reskamrat med den mördade samt varit med om brottets upptäckande, blef jag medelpunkten i en tät klunga af dem, hvilka ej voro i stånd att tränga sig fram till befälhafvaren, och samtliga gjorde oss två fullkomligt yra i hufvudet genom en mängd frågor, af hvilka vi med bästa vilja i världen ej skulle varit i stånd att besvara en tiondedel.

Till slut räddade sig kapten Lindholm upp på den fridlysta bryggan och jag lyckades följa hans exempel. Där afvaktade vi konsulns och polisens ankomst, medan nyheten från klasspassagerarna spriddes till emigranterna, hvarpå fördäck mera liknade ett friluftss „meeting“ utan ordförande än något annat.

Vidpass kl. $\frac{1}{2}$ 9 tiden återvände ångslupen; med den anlände ryska vicekonsuln, en svensk och finsk tolk från konsulatet, en kriminalkommissarie, tvenne detektiver och några uniformerade polis-konstaplar äfvensom „havnefogden.“

Sedan kapten Lindholm relaterat händelsen för konsuln och kommissarien, begåfvo de sig, åtföljda af detektiverna, akterut till halfdäck, där de kvardröjde en längre tid; de återvände därpå midskepps, gingo in i matsalongen, hvilken utrymts och iordningstälts, och förhöret tog sin början.

Vi passagerare tillätos, så långt utrymmet det medgaf, att taga plats i den närmast dörren befintliga delen af salongen. Konsuln jämte tolken, kommissarien, detektiverna och befälhafvaren slogo sig ned vid ett bord i densammas öfre del, på hvilket papper och skrifmaterialier blifvit framlagda; poliskonstaplarna tjänstgjorde som vaktmästare och ordningens upprätthållare i salongen och vid de till däck ledande dörrarna, där de passagerare, hvilka på grund af bristande utrymme ej kunde komma in, nyfikna trängdes om hvarandra.

Tolken, som jag sedermera fann, en f. d. officer vid en af de indragna finska bataljonerna, hvilken numera innehade en anställning vid ryska konsulatet i Köpenhamn, inledde förhandlingarna genom att uppläsa den kortfattade relation af hvad som inträffat under resan, hvilken kapten Lindholm infört i „Nordstjärnans“ skeppsjournal. Därpå bad han mig, därtill uppfordrad af kommissarien, berättas allt hvad jag rörande detsamma hade mig

bekant. Då jag gjort detta, anmodades herr Bredow att träda fram.

„Ert namn är Georg Bredow?“

En jakande bugning.

„Från Berlin?“

„Ja.“

„Er adress därstädes?“

„Friedrichstrasse N:o 6.“

„Ert yrke?“

„Rentier.“

„Ni talar god svenska.“

„Jag har som yngre ganska lång tid vistats i Sverige och Finland.“

„Var god och tala utförligt om allt hvad som hände er natten mot gårdagen.“

Herr Bredow upprepade hvad han kvällen förut berättat för mig och befälhafvaren om det öfverfall han varit utsatt för.

Hans djupa, välljudande stämma och lugna, värdiga sätt förfelade ej sin verkan, vare sig på passagerarna eller på dem till hvilka han riktade sina ord. Det blef fullkomligt tyst i salongen; för första gången sedan förhörets början tycktes tanken på sakens vikt och sorgliga betydelse tränga sig på de närvarande, och en ordnad domstols högtidliga stillhet efterträdde hviskningarna och de halfhöga kommentarierna bland auditoriet, hvilka

polismännens närvaro hittills ej förmått undertrycka.

Då herr Bredow slutat, frågade kommissarien:

„Skulle ni kunna känna igen mannen som antastade er, om ni finge se honom?“

„Ja, jag tror nog det. Hans ansikte kom ett ögonblick inom området för skenet från rökhyttens lampa; för öfrigt —, styrmannen känner honom nog, enär han en stund talade med honom i aktersalongen, innan han därpå lät kasta ut honom.“

„Huru vet ni att det var samma person?“

„Han sade ju, då han grep mig i kragen: Jag skall lära er, förb-de herremän, att låta kasta ut en arbetare —.“

„Mycket riktigt. Tror ni att han verkligen ämnade stöta till? Kanske han blott ville skrämma er?“

„Det vet jag ej. Jag gaf honom i alla fall ej tid därtill, utan slog honom omkull och tog hans knif ifrån honom.“

„Hvad gjorde ni sedan med denna?“

„Kastade den öfver bord.“

„Huru såg den ut?“

„Det kan jag ej så noga säga. Det var en slidknif, men det var mörkt; jag höll den endast ett ögonblick i handen och ni kan väl förstå att jag var en smula upprörd.“

„Var det en af den här sorten?“ frågade kommissarien, i det han framtog den blodiga knif, som kapten Lindholm funnit på halfdäck.

För ett ögonblick stördes lugnet i salongen; alla åhörare ville komma i tillfälle att kasta en blick på vapnet, som spelat en så ödesdiger roll; ett fruntimmer utbrast i hysteriska snyftningar och leddes ut, ja, till och med Bredow tycktes något bragt ur jämvikten. En svag rodnad färgade hans svartmuskiga ansikte, men, endast för en sekund, och hans stämma var lika kall och lugn som förut då han svarade:

„Ja, detta är ju också en slidknif men, som sagdt, bestämdt kan jag ej säga huru den knif som den druckna hade såg ut; jag hade händerna fulla med karlen som spjånade emot, då jag körde honom ned för halfdäckstrappan.“

„Är ni säker på, att ni verkligen kastade hans knif öfver bord?“

„Nej, säker är jag inte därpå; jag kastade *bort* den, men nog *kan* det hafva händt, att den föll på däckets i stället för i sjön.“

„Således är det möjligt, att det här är samma knif?“

„Ja.“

„Ja, jag får tacka er så mycket. Detta är allt jag nu önskar fråga er om.“

Herr Bredow bugade sig och drog sig tillbaka.

„Styrman Sjöholm!“

„Nordstjärnans“ första styrman kom fram till bordet.

„Ni lät i förgår afton köra ut en drucken emigrant från andra klass salong, eller huru?“

„Ja.“

„Skulle ni kunna känna igen mannen?“

„Med bestämdhet.“

„Vet ni kanske hvad han heter?“

„Jag sökte upp honom i går afton och tog reda på hans nummer samt såg efter i listan. Han heter Anders Koskinen, hemma i Helsingfors; reser med „White Star“-linjen till New-York.“

„Var god gif order om att Anders Koskinen kallas hit.“

Styrmannen aflägsnade sig.

Därpå uppropades den gamla frun, hvilken jämte herr Bredow varit den enda passagerare som rest på andra klass. Hon var emellertid så nervös och uppskakad, att hon ej kunde hålla sig till saken, och då hon dessutom var så döf att hon endast med svårighet kunde uppfatta de frågor tolken ställde till henne, ehuru dessa åtskilliga gånger upprepades, var det ej att förvåna sig öfver, att hon intet hört. Ej heller någon af de akterut

boende städerskorna hade något nytt att berätta och fingo aflägsna sig.

I detsamma inträdde styrmannen i salongen, skjutande framför sig en person, hvilken genast blef medelpunkten för allas intresse.

Det var en storväxt, groflemmad karl med ett yttre, hvilket på intet sätt kunde kallas förtroende- väckande. Det röda, plussiga ansiktet, de små, blodsprängda ögonen, det tofviga håret och den snuskiga, ovårdade klädseln gjorde honom till en präktig typ af en fullblodsskurk.

Jag spratt till. *Hvar* hade jag sett den där figuren förut? Att jag gjort det, därom var jag öfvertygad —, dragen, hållningen, allt var mig bekant, men när och hvar hade vi råkats?

„Ni heter Anders Koskinen?“ frågade kommissarien.

„Hva?“ frågade den tilltalade, för hvilken danskan var svår att uppfatta.

Tolken upprepade frågan på svenska.

„Än sen' då!“

Det trotsiga, fräcka sätt hvarpå mannen uppträdde, ledde mina tankar på rätt spår, jag kände igen honom. Det var Koski, arbetareagitatorn från Westanfors, hvilken fört de strejkandes talan, då de varit hos Lieven och fordrat — ja, Gud vet hvad allt! Mannen, som kort därpå blifvit häktad, men,

tack vare Helsingforspolisens slapphet lyckats undkomma, och hvilken sedan varit en af de ledande själarne i Hagnäskravallen. Nu erinrade jag mig att jag kort före vår afresa från Hangö sett honom komma ombord, ehuru jag då ej varit i stånd att påminna mig hvem han var.

Att Lievens mördare och mannen som öfverfallit Bredow samt denne, som nu stod framför mig, Koski, voro en och samma person, därpå tviflade jag ej nu. Jag hade själf hört honom uttala hotelser mot John i dennes arbetsrum på Westanfors — han hade känt igen min vän och hållit hvad han då lofvat!

„Det är bäst att ni är höflig“, yttrade tolken och upprepade därpå sin förra fråga.

Koski blängde surmulet på den talande och kastade en blick omkring sig; då han emellertid antagligen insåg, att han nu var omgifven af folk, hvilka knappast skulle vara fullt så benägna att sentera hans oförskämtheter som de, bland hvilka han i Finland verkat, nedlät han sig slutligen att svara jakande.

„Hemma i Helsingfors?“ fortfor tolken.

„Ja.“

„Yrke?“

„Jag har arbetat med litet af hvarje i mina d'ar.“

„Hvart reser ni?“

„New-York.“

„Ni var drucken i förgår?“

„Det är väl inte hela världens sak att man tager sig en tår, när man intet har att göra.“

„Ni var stursk och oförskämd mot styrman, då han förbjöd er att väsnas akterut?“

„Det var ju han som började bråka med mig, då jag ville köpa en flaska öl af flickorna. Hvad rörde det honom! Nog skulle jag ju hafva betalat den; pengar har jag, och äro inte mina lika goda som herrarnas?“

„Det där hör inte hit. Hvad gjorde ni sedan ni blifvit utkörd från aktersalongen?“

„Gick förut.“

„Kom ni senare på natten tillbaka akterut?“

Koski tvekade; han såg sig ånyo om med en, som jag tyckte, något skrämmd blick, och svarade därpå:

„Nej, inte som jag tror.“

„Tror? Vet ni inte hvad ni gjorde?“

„Ja, det var på det viset ser herrn, att jag liksom hade druckit litet för mycket och inte var riktigt klar i hufvudet inte —, men nog gick jag ned och lade mig, ty i min koj låg jag då jag vaknade.“

„Ni kommer således inte ihåg, att ni skulle gjort något annat sedan ni blef bortkörd akterifrån än gått och lagt er?“

„Nej.“

„Såå“, anmärkte tolken torrt. „Känner ni kanske igen den där herrn?“ tillade han, i det han pekade på Bredow, hvilken satt bredvid mig i soffan.

Koski vände sig om. På det lömska uttryck hans blick fick, då den föll på min granne, kunde jag se, att denne var honom bekant, och att det ej var med odeladt glada känslor han fann honom där. Emellertid var hans svar på tolkens sista fråga nekande.

„Det var då besynnerligt; herrn där påstår att ni den ifrågavarande natten kommit upp på halfdäck och öfverfallit honom —.“

Här hviskade poliskommissarien något åt tolken, som afbröt sig, men därpå fortfor:

„Ja, han säger att ni grep honom i kragen och började slåss med honom.“

Koski drog ett djupt andetag; det lät nästan som en suck af lättnad.

„Säger han så? Åh fan! Kanske vi möjligen kommo litet i gurgel med hvarandra, om jag råkade törna mot honom. Ser herrn, är jag full så

är jag nog ibland liksom litet bråkig af mig, men inte menar jag så illa, inte.“

„Således erkänner ni, att ni öfverföll honom?“

„Jag säger, att jag inte kommer ihåg hvad jag gjorde.“

„Har ni sett den här förut?“ inföll kommissarien plötsligt, i det han kastade på bordet knifven, hvilken han allt sedan Koski kommit in hållit dold under detsamma.

Mannen hajade till. Hans röda ansikte blef än rödare; han sväljde häftigt några gånger och hans vänstra hand gjorde en ofrivillig rörelse mot höften. Antagligen blott för att vinna tid, frågade han:

„Hva' säger han?“

„Han frågar om det där är er knif“, sade tolken.

„Min knif? Hvarför skulle det just vara min? Det finnes väl också andra här ombord som kunna hafva sådana.“

„Är det er?“

„Nej, jag har aldrig haft en så'n där!“

„Är ni säker därpå? Får jag se er slida!“

„Slida? Hva' för slida sku' jag ha', som ingen knif har?“

„Hvad kände ni efter just nu då? Låt oss se om ni har bälte på er.“

„Fan angår det er?“

„Konstapel, se efter om den där karlen har en knifslida vid sidan.“

En af polismännen nalkades Koski, hvilken drog rocken tätare om sig, började svärja och visade lust att göra motstånd.

„Jag får be dem af herrskapet, hvilka intet hafva med den här historien att göra och intet att meddela oss, att aflägsna sig“, yttrade kommissarien.

De obehöriga af passagerarna stego, ehuru motvilligt, upp och drogo sig mot ingången; deras nyfikenhet var väckt och de hade blott alltför gärna stannat kvar, men polisbetjänterna gåfvo eftertryck åt kommissariens ord och i matsalongen kvarblefvo, utom myndighetspersonerna och Koski, endast befälhafvaren, Bredow och jag.

„Sätt handklofvar på honom“, befallde kommissarien, pekande på Koski.

Denne hade under det salongen utrymdes stått med knutna näfvar, ilsket blickande på konstaplarna. Plötsligt, innan han hann sätta sig till motvärn, innan han hann göra en rörelse, hade två män, hvilka smugit sig bakom honom, fått tag i hans handlofvar; en knäpp hördes och han var urståndsatt att göra det minsta motstånd utan att riskera att vrida sina armar ur led. Hans tunga var emellertid ej fjättrad och han använde den.

„Se så, min gubbe, lugna dig!“ anmärkte kommissarien. „Konstapel, se nu efter, om han har knif eller slida på sig.“

Polisbetjänterna knäppte upp Koskis rock. En af dem trefvade ett ögonblick med handen vid hans midja och drog därpå fram ett bälte med vidhängande slida, hvilket han lade på bordet.

En blick var tillräcklig att upplysa mig om, att äfven slidan var af Fiskars fabrikat, och då kommissarien försökte sticka in knifven i densamma, passade den fullkomligt.

„Det var just det jag tänkte“, yttrade polis-
mannen, „hör du karl, det här är din knif.“

„Nå, hva' se'n då? Om jag råkar tappa min knif, har ni väl intet med den saken att göra!“ utbrast Koski, förgäfves sökande vrida sig ur de honom fasthållande mennens grepp.

„Vet du hvad du gjort med den? Du öfverföll först herrn där borta och försökte taga lifvet af honom och . . .“

„Nå, om jag också försökte, så gjorde jag det inte; rispade ej ens hans skinn —, och för öfrigt, om någon herreman dänger mig i skallen med knytnäfven och jag har knif på mig, så vid Gud —!“

„Tyst! Vet du hvarifrån fläckarna på knifven härröra? Vet du, att det är blod? Vet du, att en herre blifvit mördad här ombord i förrgår natt just

med den här knifven? Inte? Jaså, men jag tror ändå, att du har reda på den saken, och det bättre än någon annan till ännu. I alla fall får du närmare besked därom, när du återkommit till Finland!“

„Herr konsul“, fortfor kommissarien, „jag anser att det mot den här Koskinen förefinnes fullt tillräckligt indicier för att föranleda hans häktande för öfverfallet på herr Bredow och såsom misstänkt för mord på herr Lieven. Då brotten blifvit begångna ombord på ett fartyg förande ryska handelsflaggan, kommer han att genom vår bemedling återsändas till Finland, om hvilket ni genom centralpolisen inom den närmaste framtiden kommer att erhålla officiell underrättelse.“

Under det kommissarien talade, iakttog jag Koski; ännu aldrig hade jag sett någon människa på en så kort tid undergå en så genomgripande förändring.

Från att hafva varit en vildsint, öfvermodig, trotsig bandit, typen för en äkta „rödgardist“, hade han inom ett ögonblick förvandlats till en bruten gubbe. Hans rödbrusiga ansikte hade blifvit gulblekt, hela hans gestalt hade sjunkit ihop och hans ben tycktes knappast vara i stånd att uppbära kroppens tyngd; jag tror att han, ifall ej tvenne konstaplar hållit honom upprätt, hade segnat till

däcket. I den blick han kastade omkring sig, läste jag, då den en sekund mötte min, djup förtviflan, blandad med häpnad och skräck. Denna blick sade mig, att han dock ej var så i grund och botten fördärfvad, som jag ansett honom vara då jag i honom igenkände Koski, agitatorn; att han likväl ej med berådt mod begått sitt brott, utan att han handlat uteslutande under rusets inflytande; att han ej igenkänt Lieven, utan att endast de i hans råa karaktär inneboende vilda impulserna, hvilka spriten bragt utom hans kontroll, drifvit honom att göra den första person, som kommit i hans väg, till föremål för hans blinda raseri och att han nu först af kommissarien fått reda på hvad han egentligen gjort.

Ett ögonblick kände jag något liknande medlidande med karlen; ej han själf så mycket som alkoholen var ju den rätta skyldiga; han var ju blott en af dessa otaliga olyckliga, hvilkas lif dryckenskapens sataniska makt i grund förstört! Men, så framstod ånyo Johns bild för mig; jag erinrade mig Koski sådan jag sett honom på Westanfors, sådan han varit blott för några minuter sedan —, nej — bästa uppehållsorten för en sådan sjunken, förnedrad individ var utan tvifvel ett fängelse —, någon bättre lott än den, som nu väntade honom i hans hemland, var han ej värd.

Jag blickade omkring mig för att se om de andra närvarande delade mina känslor; min blick föll på Bredow. I hans ansikte kunde jag ej skönja minsta spår af någon som helst sinnesrörelse. Hela hans uttryck och hållning tillkännagafvo samma iskalla lugn, samma själsjämvikt, som jag hela tiden sett honom ådagalägga. Han betraktade, synbart intresserad, Koski och jag tyckte mig uppfatta något som liknade ett hånlöje spelande på hans läppar; antagligen föraktade han en man med så ringa herravälde öfver sig själf, som denna usling, för hvilken själfbehärskning i såväl ett som annat afseende tycktes vara något totalt okänt, visat sig besitta.

Så föll det mig in att jag kanske borde yppa min kännedom om att brottslingen rest under falskt namn; att han ej hette Koskinen utan Koski och var en af myndigheterna i Finland eftersökt person. Jag reste mig redan halft ur soffan för att begära tillstånd att yttra mig, men ändrade åsikt och satte mig ånyo. Hvad tjänade det till på det hela taget? Mannen skulle ju i alla fall återvändas; vid rättegången mot honom i Finland skulle ju äfven jag naturligtvis närvara, och blotade ingen då hans identitet med Koski, arbetare-agitatoren, „hjälten“ från Hagnäs torg, var det ju ej för sent för mig att göra det.

På en vink af sin förman ledde konstaplarna Koski, hvilken, allt sedan han fått höra för hvad han var anklagad, stått som bedöfvad och med själsfrånvarande blickar stirrat omkring sig, ut på däck och ned i ångslupen vid „Nordstjärnans“ fallrepstrappa.

Kommissarien genomsåg en stund under tystnad de anteckningar en af detektiverna, hvilken tjänstgjort som sekreterare, nedskrifvit, och yttrade därpå, vänd till befälhafvaren:

„Jag tror, kapten, att det väl blir bäst att ni, medan vi nu engång äro i farten, äfven ställer några frågor till besättningen, d. v. s. till dem hvilka voro på däck vid den tiden på natten då mordet begicks. Det kunde ju hända att vi ännu finge reda på något, som kunde tjäna som bevis —, det är min skyldighet att söka få så mycken klarhet i saken som möjligt, innan jag kan tillåta att någon går i land. Hvilka af matroserna voro på vakt mellan klockan 12 och 4 den natten?“

„2:dra styrmannen med styrbords vakt.“

2:dra styrmannen tillkallades.

Denne hade likväl intet hört eller sett, som kunde ställas i sammanhang med mordet, utom det, som redan genom kapten Lindholms vittnesmål kommit i dagen.

Innan han fick afträda, frågade honom kommissarien:

„Hvad visade loggen då ni lät se på den gången före den, då det varseblefs att linan var afskuren?“

„208',5.“

„Och det var?“

„Klockan 1^t 15^m på natten.“

„Och då var loggen i fullgodt skick?“

„Ja, åtminstone har jag intet skäl att antaga något annat, enär det stämde öfverens med besticket.“

„Och den hade stannat på 209',5. Hvad uppskattar ni ångarens fart till vid den tiden på natten?“

„Till så där en 5—6 knop vidpass —, vi gingo för sakta maskin.“

„Således skulle det, för att tillryggalägga en och en half sjömil, erfordras omkring 10 minuter eller en kvart timme?“

„Ja.“

„Hvem var det som såg på instrumentet klockan 1^t 15^m?“

„En af matroserna —, han heter Ahlgren.“

„Bed Ahlgren komma hit.“

Ahlgren visade sig vara en lång, gänglig karl med rödt hår och fräknar. Dröjande, liksom motvilligt, kom han fram till bordet, och tycktes känna

sig ytterst besvärad af att finna samtliga de närvarandes blickar fästade på sig; han slog ned ögonen och började med mycket intresse betrakta sin mössa, hvilken han stod och rullade mellan fingrarna.

„Ni hade däcksvakt mellan klockan 12 och 4 natten mot i går?“ frågade kommissarien genom tolken.

„Ja, jag är på styrbords vakt.“

„Klockan något öfver ett var ni på halfdäck?“

„Ja, styrman skickade mig att se på loggen.“

„Såg ni till någon människa akterut?“

„Nej.“

„Är ni alldeles säker därpå?“

Sjömannen drog upp en näfve smutsigt bomullstrassel ur fickan, torkade svetten ur pannan och såg än mer generad ut än tidigare; saken var ögonskenligen ej fullt så enkel som han önskat det.

Befälhafvaren upprepade frågan i skarp ton.

„Ja, se nog var en karl ju där, men han var full.“

„Hvad gjorde han där?“

„Han stod vid akterluckan och svor och gormade, och då jag frågade hvem det var sade han: „Satan“, och gick förut.“

„Hvart förut?“

„In i korridoren under hurricandäck.“

„Hvad gjorde ni sedan?“

„Gick akterut till loggen, såg på den, och därpå upp till bryggan.“

„Och utom den druckna, såg ni ingen på däck under hela vakten?“

„Nej — jag hade utkik från klockan 2 till 4 och var ensam på backen.“

„Hvarför sade ni inte genast, att ni sett mannen vid akterluckan?“

Matrosen torkade ånyo svetten ur ansiktet och kastade en hastig blick omkring sig; jag vet ej hur det kom sig, men jag fann mig obehagligt berörd och liksom kände på mig, att ljög ej karlen, talade han åtminstone ej om hela sanningen. Slutligen svarade han:

„Som jag inte kom ihåg det först.“

„Vid sådana här tillfällen „kommer man ihåg.“
Hvad heter ni?“

„Gustaf Ahlgren.“

„Hemma?“

„Från Åbo.“

„Det är bra, Ahlgren. Ni kan gå. Jag vet inte“, fortfor kommissarien vänd till befälhafvaren, „om vi inte skulle göra klokast i att låta den här Ahlgren också gå i land här och sända äfven honom tillbaka till Finland. Har han sett Koskinen akterut vid en tidpunkt så nära den, vid hvilken

mordet antagligen begåtts, är han ju ett ytterst viktigt vittne. Har han varit länge ombord?"

„Ja, öfver ett år och jag har varit mycket nöjd med honom. Går det inte an att jag får hålla honom kvar den här resan? Vi äro två man „för kort“, ty en skadade sig vid afresan från Hangö och måste kvarlämnas, en insjuknade i går och är ännu oduglig till arbete. „Aftonstjärnan“ gick ju för resten redan i går afton härifrån och förr än vi om en vecka återvända, går ju ingen direkt båt till Helsingfors. Landvägen ämnar ni väl i alla fall sända hvarken Koskinen eller Ahlgren, och innan vi komma till Finland blir det nog ingen rättgång af där.“

„Men om han rymmer i Hull?"

„Åh, det gör han nog inte. Han har åtskilliga månaders lön inestående och naturligtvis ger jag honom ej några penningar.“

„Nå ja, jag tänker vi kunna låta er få behålla honom, eller hur, herr konsul?"

„Ja, jag tror att det nog går an.“

„Kanske någon annan af besättningen hört eller sett något“, fortfor kommissarien, „kalla hit dem.“

Ingen af de tre matroser, hvilka jämte Ahlgren utgjorde styrbords vakt, hade emellertid något nytt att berätta.

„Ja, mina herrar“, sade konsuln, sedan kommissarien tillåtit samtliga af besättningen att aflägsna sig, „jag anser att det af det ni nu hört ganska tydligt framgår, att emigranten Koskinen är gärningsmannen; det blir domstolens i Finland sak att definitivt fastställa, huruvida så är fallet eller ej. Herr Richardsson, herr Bredow, ni, kapten Lindholm och matrosen Ahlgren äro hufvudvittnena och ni har naturligtvis reda på, att ni måste ställa er till den domstols disposition, hvilken tager saken om hand. Herr Richardsson, ämnar ni återvända till Finland inom den närmaste framtiden?“

„Ja.“

„Och herr Bredow? Hvart reser ni?“

„Till London.“

„Ämnar ni kvarstanna där?“

„Ja, åtminstone tillsvidare, om det nämligen går för sig nu, då jag blifvit inblandad i den här historien.“

„Ifall er närvaro blir af behovet påkallad, kommer ni framdeles att genom tyska konsulatet i London blifva därom underrättad. Emellertid tänker jag, att om ni nu följer mig upp till tyska konsuln härstädes och inför honom upprepar och beedigar det vittnesmål ni aflagt, samt sedan i London åt hans kollega där uppger er adress, detta

skall vara nog för att förekomma att ni vidare blir besvärad. Är det ännu något, som ni anser att vi böra göra här ombord, herr Nielsen?"

„Nej“, svarade kommissarien, „allt är enligt min åsikt klart nu.“

„Nå, Gudskelof!“ utbrast kapten Lindholm. „Styrman, upp med ankaret och ring „stand by“ till maskinen.“

VI.

Samtliga lämnade vi nu salongen och gingo ut på däck. „Havnefogden“ och polismännen togo afsked och gingo ned i sin ångslup. Då jag lutade mig öfver barriären vid fallrepstrappan, såg jag Koski sitta i båtens för. Hans bagage, en liten koffert och en säck, lågo vid hans fötter. Han satt ihopsjunken med en konstapel på hvar sin sida, de kopplade händerna hvilade hopknäppta på hans knän, hufvudet var nedböjdt och slokhatten dragen fram öfver ansiktet. Han såg så förkrossad ut, att jag, där jag stod blickande efter den bortilande ångslupen, ett ögonblick åter kände en skymt af medlidande med den arma uslingen.

„Nordstjärnans“ ankare var lättadt. Ångaren gled långsamt genom inloppet till den inre hamnen och förtöjde vid „Toldbodens“ kaj. Tulltjänstemännen kommo ombord; kring enhvar af dem trängde sig en skara passagerare, ifriga att så fort

som möjligt få sina effekter visiterade och erhålla tillstånd att gå i land. Det hemska minne de medförde från denna resa gjorde dem ögonskenligen mer än vanligt angelägna om att få lämna ångaren; tullmännens artighet och danska flegma sattes af de flesta på ganska hårda prof.

Emigranterna uppfyllde fördäck; för dem var det förbjudet att landstiga under ångarens uppehåll i Köpenhamn. Nyfiket betraktade de raden af stenhus och magasinier på „Havnegades“ andra sida och de främmande folktyper de sågo på kajen. Största delen af dem voro nu för första gången i tillfälle att bilda sig en uppfattning om gatutrafiken i en storstad, och till de gamla „yankeernas“ förklaringar, att Köpenhamn blott var en liten bondby emot New-York och de andra „stora platserna“ i „Amerikat“, lyssnade deras auditorium, bestående af „första resans“ folk med känslor af tvifvel och häpnad.

„Farväl, herr Richardsson“, yttrade någon bakom mig.

Jag vände mig om. Det var konsuln, hvilken, åtföljd af herr Bredow, stod i begrepp att gå öfver landgången.

„Reser ni vidare, eller återvänder ni härifrån till Finland?“ frågade han, sedan vi skakat hand.

„Ja, jag måste bekänna“, svarade jag, „att jag tillsvidare ej definitivt bestämt mig hvarken för det ena eller det andra; har ännu ej haft tid på mig att tillräckligt öfverväga saken. Går ni i land, herr Bredow?“

„Jag går med konsuln upp till tyska konsulatet för att där beediga mitt vittnesmål. Nej —, jag följer nog sedan med „Nordstjärnan“ till Hull, så kanske blifva vi yttermera reskamrater ett par dagar, i händelse ni besluter er för att göra likaledes. Om inte —, ja det är kanske bäst att taga det säkra för det osäkra och säga adjö med det samma.“

Han räckte mig handen och tillade: „Jag beklagar er verkligen för den förlust ni lidit, men — mördaren är ju i alla fall upptäckt och fast nu —, det är en, om ock ringa tröst, eller huru? Farväl!“

Han följde konsuln och tolken åt öfver landgången och jag såg dem på kajen stiga upp i en hyrvagn.

Hans ord påminde mig om, att ej heller jag hade tid att längre stå här överksam. Min första plikt var naturligtvis att underrätta Bertha Lieven och Johns disponent på Westanfors, Cederholm, om hans frånfälle. Jag gick i land, fick af en på kajen patrullerande poliskonstapel reda på hvar närmaste telegrafstation var belägen, tog första

droska jag fick tag i och tillsade kusken att köra mig dit så snabbt han kunde.

Som jag nämnt, befann sig Bertha Lieven på en resa i Schweiz och Tyrolen —, hennes adress var mig obekant, men jag antog att Cederholm kände densamma, enär jag visste att Lieven gifvit honom i uppdrag att, ifall flickan behöfde något under hans frånvaro, ombesörja detta. Emellertid afsände jag äfven på vinst och förlust ett telegram, „faire suivre“, till det hotel i Vevey, från hvilket hon några veckor tidigare skrifvit sitt sista bref hem.

Då jag afsändt mina telegram betalade jag kusken och fortsatte till fots gatan uppföre, öfvervägande mitt framtida handlingssätt.

Min skyldighet var utan tvifvel att återvända till Finland och söka vara min väns dotter, min, ehuru aflägsna släkting till så stort gagn och stöd som möjligt under den svåra tid, som förestod henne; jag hade ju lofvat Lieven detta. Men då hon i sitt sista bref omnämnt att hon jämte sitt sällskap stod i begrepp att företaga en längre fotvandring bland bergen, skulle hennes adress under den närmaste framtiden antagligen vara ganska obestämd. Det var föga troligt att hon förr än om några dagar skulle erhålla något telegram från Cederholm och hvad det som jag afsändt till Vevey

beträffar, trodde jag knappast att detsamma alls skulle komma henne tillhanda. Äfven under förutsättning, att hon omedelbart, då hon erhöll den sorgliga underrättelsen, skulle antråda hemresan, skulle denna ju taga en tid af flere dagar i anspråk och förr än om en vecka kunde hon ej anlända till Finland. Med Lievens affärer hade jag intet som helst att skaffa; det var på hans disponent och jurister det ankom att med afseende å dem vidtaga nödiga mått och steg. Mordet kunde, då den häktade Koskinen ej förr än med den återvändande „Nordstjärnan“ skulle sändas till Finland, ej blifva föremål för domstolsbehandling ännu på flere veckor —, jag hade således godt om tid.

Ett häftigt ringande i en klocka väckte mig ur mina funderingar; jag såg upp och ryggade tillbaka, just som en spårvagn, hvars annalkande jag ej bemärkt, nästan snuddade vid mig. Försjunken i djupa tankar som jag varit, hade jag flanerat framåt, utan att egna den väg jag tillryggalagt någon som helst uppmärksamhet; jag fann att jag befann mig på „Kongens Nytorv.“ Klockan var redan 2 och jag hade på hela dagen intet förtärt, hvarför jag gick öfver torget och inträdde på „Angleterre“, satte mig vid ett ledigt bord och beställde frukost.

Till en början voro folkvimlet och den i restauranten rådande trängseln välkomna för mig; de afledde mina tankar från det sorgliga minne vid hvilket de dvalts, men om en stund återvände de till detta med förökad styrka och anblicken af alla dessa glada, sorglösa människor blef mig plågsam. — Kyparens inställsamma leende föreföll mig rent af som en förolämpning, hvarför jag tömde min „bock“, betalade min knappt vidrörda mat, steg upp och återvände ned till hamnen.

Innan jag tillryggalagt halfva vägen dit, hade jag fattat mitt beslut. Jag skulle följa med „Nordstjärnan“ till Hull och därpå återvända med densamma till Finland. Jag hade ju räknat ut att jag skulle hafva tid därtill innan Bertha Lievens ankomst till Westanfors kunde påkalla min närvaro där och tanken på en resa genom Sverige eller Tyskland, på att i flere dagars tid sitta instängd i folkuppfyllda, trånga kupéer, föreföll mig ytterst motbjudande, då däremot vistelsen på sjön skulle göra mig godt och åter bringa mitt sinne i full jämvikt.

På „Nordstjärnan“ bedrefs lossnings- och lastningsarbetet med feberaktig energi; befälet och besättningen samt hamnarbetarena gjorde allt hvad i deras förmåga stod för att så mycket som möjligt minska den tidsförlust som tjockan och un-

dersökningen vållat, men det var likväl redan långt lidet på eftermiddagen, innan båten var klar till afgång.

Ryktet om hvad som timat ombord hade emellertid spridit sig i land, och hade ej kapten Lindholm vid landgångarna posterat matrosar, hvilka nekade alla obehöriga tillträde ombord, hade nog „Nordstjärnan“ under dagens lopp blifvit öfverlupen af nyfikna. Dessa fingo emellertid nu nöja sig med att från stranden begäpa ångaren. Ännu då förtöjningarna kastades loss sedan skymningen redan börjat göra sig märkbar och vi gled bort från kajen, var denna fylld af en till åtskilliga hundratal personer uppgående folkmassa.

Med tillfredsställelse lade jag märke till att utom de engelska turisterna, sjömansmissionären, hvilken jag tidigare omnämnt, herr Bredow, som på eftermiddagen återvändt ombord, och mig själf, samtliga 1:sta klass passagerare lämnat ångaren i Köpenhamn och att inga nya sådana tillkommit. Jag skulle således hafva godt om tillfällen att —, och detta satte jag för närvarande vida större värde på än något sällskapslif —, få vara ensam med mina tankar, och jag lyckönskade mig till min idé att fortfarande följa med „Nordstjärnan.“

I det vackra väder som under dagen varit råddande, hade emellertid en förändring inträdt. Him-

meln var betäckt af mörka moln och vinden hade tilltagit i styrka samt blåste nu hårdt nordlig. Barometerns fallande, det gälla hvinandet i riggen och den korta, krabba sjön i Sundet, förutspådde en stormig resa öfver Nordsjön. Luften kändes rå och kylig, häftiga regnbyar aflöste med korta mellanrum hvarandra, och snart voro däcken folktoma.

Hvad mig beträffar, tyckte jag att vädret var just sådant, som jag önskat det, om jag fått råda. Hafsvinden, så genomträngande den än var, verkade välgörande på mina nerver, sjöns svall mot bogen, de snabba, pulserande slagen af maskinen, hvilken till trots för elementen dref ångaren framåt, ja, själfva regnet, hvilket piskade mitt ansikte, ingöto hos mig förnyadt mod och lefnadslust —, väckte ånyo hos mig till lifs de instinkter, hvilka under mina ynglingaår förmått mig att föredraga en sjömans lif framför hvarje annat.

Timme efter timme stod jag på bryggan och betraktade de talrika ljusen i land och de många fartygslantärnor vi passerade, ofta så nära, att trots mörkret den dunkla formen af segel och skrof skymtade fram bakom dem —; det var först när Helsingör redan låg långt bakom oss och det blinkande skenet af Kullens fyr kastade sina glimtar af ljus öfver det mörka, upprörda hafvet på vår styrbords sida, som jag lämnade däckets genomvåt

och frusen, men vid bättre humör än jag några timmar förut skulle ansett möjligt vara.

Nedkommen i min hytt kastade jag af mig mina våta kläder och tog fram torra, beslutet att därpå gå upp i matsalen och få mig något till lifs, ty för första gången på ett par dygns tid kände jag mig åter riktigt matfrisk.

Jag hade slutat min toalett och stod i begrepp att lämna hytten, då jag erinrade mig, att jag glömt att förse mig med näsduk. Jag stack handen i rockfickan; någon näsduk låg ej där, men mina fingrar kommo i beröring med ett sammanviket papper. Jag tog fram och betraktade detsamma.

Åh, tusan! Det var ju brefvet —! Brefvet hvilket jag funnit på halfdäck *den* morgonen —! Rocken, hvilken jag nu tagit på mig, tillhörde den kostym jag då burit —, upprörd som jag var, hade jag då rent mekaniskt kommit att sticka pappret i fickan där jag nu fann det — tills nu hade det totalt fallit mig ur minnet.

Jag vecklade upp brefvet och lade detsamma på bordet i hytten. Det var skrifvet på ryska och för mig omöjligt att dechiffrera. Det var ganska kort, upptog föga mer än en sida af arket och var undertecknad blott med två initialer. Handstilen var van och flytande, men otydlig. Vid närmare granskning fästes min uppmärksamhet vid några

ord, skrifna med latinska bokstäfver: — Appleby & Comp., Aldgate East —, samt längre fram namnet „Juanita.“ Utom ett datum, den 31:sta —, som jag antog augusti, var jag ej i stånd att få reda på något mera af innehållet.

Den 31:sta augusti? Hade ej John Lieven sagt, att han nödvändigt måste vara i London före detta datum? London? — Aldgate East låg i London —; Appleby & Comp. var således en Londonfirma. Kunde möjligen detta bref vara detsamma, hvilket föranledt denna olycksaliga resa, — detsamma, hvilket Lieven erhållit sista kvällen på Westanfors? Han hade ju antydt att först ett bref och därpå ett telegram underrättat honom om att viktiga intressen —, sådana som gällde lif och död för vissa personer, stodo på spel, om han ej den 31:sta augusti var i London. Af hans ord hade jag slutit mig till, att saken gällde något som stod i samband med revolutionen i Ryssland —; brefvet var på ryska!

Vi, eller rättare kaptten Lindholm hade ju äfven funnit ett af Lievens visitkort på halfdäck morgonen efter mordet. Nu erinrade jag mig att John brukade bära dessa i sin plånbok och ej i något skildt etui —; någon —, naturligtvis mördaren, hade således framtagit och öppnat densamma och brefvet samt kortet hade då fallit ut. Vinden hade

fört det förstnämnda in under trallen, där jag funnit det, men det styfva visitkortet hade blifvit liggande på däck —.

Således hade Koski ej blott mördat min vän utan äfven rånat honom! Mitt antagande, att han, då han begått sitt dåd, varit så berusad att han ej vetat af hvad han gjort, höll således ej streck! Han var en äkta usling —, en kallblodig skurk —! Med berådt mod hade han stött till och bestulit sitt offer, innan han kastade kroppen öfver bord!

Men han och hela hans bagage hade blifvit visiteradt i Köpenhamn; man hade intet funnit. Hvad hade han då gjort med de penningar Lieven utan tvifvel haft i sin plånbok? Dolt dem —, men hvar? Här ombord naturligtvis, för såvidt —, och vid tanken därpå spratt jag till, han ej haft en medbrottsling, eller åtminstone någon, åt hvilken han efteråt anförtrott sig och lämnat sitt byte i förvar.

I tankarna genomgick jag ånyo de i Köpenhamn afgifna vittnesmålen. Nej —, intet af dem lät förmoda att så var förhållandet. På morgonen efter mordnatten hade Koski legat djupt insömnad i sin koj — och enligt styrmannens utsago hade han så tillbragt största delen af den därpå följande dagen och natten. Så handlar dock ej en man, hvilken med en annan delar hemligheten om ett slikt, för några få timmar sedan begånget brott.

Skulle väl ej dessa två haft mycket att tala med hvarandra —, mycket att öfverenskomma om?

Men, så handlar ej heller en man, hvilken kort förut mördat en medmänniska och som är fullt medveten om sin gärning, han må nu sedan vara huru förhärdad som helst. Hos män af Koskis bildningsgrad kunde man knappast förutsätta en sådan förmåga af själfbehärskning, som erfordrats för att vara i stånd att iakttaga ett dylikt uppförande, blott för att afvända möjliga misstankar. Åter påminde jag mig den skräckslagna blick han kastat omkring sig, då han fick höra att han var anklagad för mord —, var det ej natur, så nog hade det åtminstone varit väl imiterad sådan. Han erinrade sig ju, att han öfverfallit herr Bredow och af denne erhållit ett slag i hufvudet, — detta hade ju inträffat kort förut —; kunde man väl antaga att han därpå mördat Lieven, knäppt upp dennes öfverrock och rock, undersökt hans plånbok och tagit penningar därur samt dolt dessa, utan att följande morgon påminna sig något därom —? Knappast!

Den kvällen blef det ej någon kvällsvard af för mig; länge satt jag tillbakalutad i hyttsoffan och öfvervägde de med mordet förknippade omständigheterna, tills jag slutligen kom underfund med, att jag ej var i stånd att få någon klarhet i

saken och i alla fall intet nu kunde uträtta, hvarpå jag steg upp, klädde af och lade mig, samt om en stund insomnade, trots „Nordstjärnans“ nu ytterst våldsamma rörelser och dånet af sjöarna utanför sidan, hvilka tidtals fräste öfver hyttventilen ofvanom min hufvudgård.

Då jag följande morgon kom upp på däck, fann jag att det blåste full nordlig storm. Vi hade passerat Skagen och stäfvade ut i Nordsjön. De branta, mörkgröna sjöarna kommo rullande mot fartyget med all den tyngd och energi de samlat på sin långa färd från polarhafvet, och „Nordstjärnan“, hvilken i likhet med alla för vintertrafik byggda ångare, var en högst medelmåttig sjöbåt och därtill, som sjömän säga „skarplastad“, rullade ohyggligt. Jag begaf mig upp på bryggan; äfven dit nådde tidt och ofta det yrande stänket och fördäck var fylldt af hvitskummande vattenmassor, hvilka tumlade från reling till reling vid hvarje af fartygets slingringar.

Kapten Lindholm satt i navigationshytten.

„Halloh! Är ni på benen? Ja så, det var ju sant —, ni har varit sjöman. Hur står det till? Har ni fått er frukost?“

„Inte än“, svarade jag, i det jag slog mig ned vid hans sida i soffan. „Huru är det, kapten, talar ni ryska?“

„Int' ett dugg! Hurså?“

„Jo, sedan ni gått från halfdäck den där morgonen, ni vet, fann jag under en af trallarna akterut ett bref, hvilket antagligen, i likhet med visitkortet som ni hittade, fallit ur Lievens plånbok. Jag stack det då i rockfickan, men då jag kort därpå bytte om kläder, kom jag alldeles att glömma bort detsamma. Först i går kväll, då jag åter tog samma rock på mig, kände jag pappret i fickan och erinrade mig huru det kommit dit. Här är det“, fortfor jag, i det jag framtog och visade honom brevet; „jag har anledning att tro, att det berör ändamålet med min väns resa, men, som ni ser, är det skrifvet på ryska och jag är inte karl att få reda på något af innehållet.“

„Ja, inte jag heller“, sade kapten Lindholm, i det han betraktade brevet. „Jäkla kråkfötter —! Några ord äro dock skrifna med europeiska bokstäfver — Appleby & Comp., Aldgate East —; Aldgate East ligger i London.“

„Ja, jag vet det.“

„Och så står här „Juanita.“ Hvem är Juanita? Någon varitégräbba?“

„Knappast“, svarade jag leende, „hellre då namnet på ett fartyg; Lieven exporterade ju ganska mycket trävaror till England.“

„Ja, naturligtvis! Så är det utan tvifvel —; jag var en åsna som ej genast insåg det. Låt oss se —.“

Han sträckte ut handen och nedtog ett exemplar af „Lloyds list“ från en hylla.

„J-, J-, Je- Juana —, Juanita! Här fins ett helt dussin af dem! Juanita, Barcelona —, Buenos-Ayres—Hamburg—London. Här —, Juanita, A 1 utan stjärna, 743 reg.tons, redare: Appleby & Comp., London! Stod det inte Appleby i brevet?“

„Ja.“

„Nå, då är det naturligtvis den här det är frågan om. Tyckes vara en gammal holk —, bygd 1871. Tydligen en äkta koltramp.“

„Nå, i Hull kan ni ju få brevet öfversatt“, fortfor han, i det han lade boken tillbaka på hyllan, „hos skeppshandlaren ha de en klerk, som talar ryska som en infödd. Här ombord tror jag ej —, förbaskade dörr som inte kan hållas fast!“

Navigationshyttens lädörr, hvilken jag antagligen vid mitt inträde försummat att draga ordentligt till, hade vid en af fartygets rullningar sprungit upp och svängde häftigt af och an på sina gångjärn. Befälhafvaren steg upp för att ånyo stänga den, men då han lutade sig ut genom dörröppningen, varseblef han en person, hvilken sökt

skydd i lä om hyttskottet och stod lutad mot det-samma tätt invid.

„Nej, men se på herr Bredow! Är ni inte sjö-sjuk? Kom för all del in hit!“

Den tilltalade vände sig om och kom fram till dörren. „Nej, som ni ser, jag är kry“, svarade han, sedan han önskat mig godmorgon. „Nej tack —, inte kommer jag in — jag kom endast hit upp för att få mig litet frisk luft före frukosten.“

„Men ni, ni talar väl ryska, herr Bredow?“ frå-gade kapten Lindholm plötsligt.

„Ryska? Ja —, är det något med hvilket jag kan stå till tjänst?“

„Här är ett bref“, inföll den impulsiva sjöman-nen, i det han tog pappret från kartbordet, dit han lagt det ifrån sig, då han framtog „Lloyds list“, „skulle ni kunna öfversätta det åt herr Richards-son?“

Hade jag fått tid därtill, tror jag nog att jag i detta fall skulle undanbedt mig herr Bredows tjänst, — mig föreföll det ej att vara fullt på sin plats att låta första bästa person genomläsa en skrifvelse, som min vän haft förvarad i sin plån-bok, och hvilken kanske berörde förhållanden af nog så privat natur. Men innan jag hann säga något, hade herr Bredow redan brefvet i handen.

„Hm“, yttrade han, sedan han ett ögonblick granskat det skrifna. „När jag sade att jag kunde ryska, menade jag att jag kunde tala och förstå språket, ehuru det äfven nog är si och så med den saken. Men det här —, nej, jag måste bekänna att jag ej är i stånd att läsa det. Stilen är så otydlig; endast en som är fullkomligt hemmastadd i —. Herre Gud, hvad har jag gjort?“

En vindpust ryckte pappret ur hans hand och bortförde det —. Både befälhafvaren och jag sprungo upp och ut genom dörren, men ingenstädes syn-tes detsamma till. Herr Bredow stod och såg handfallen ut och begynte uttömma sig i ursäkter öfver sin drumlighet, men, ehuru jag mumlade något om att sådant nog kunde hända hvem som helst och att det som skett ej stod att hjälpa, kunde jag ej undgå att låta honom märka huru förargad jag kände mig öfver förlusten. Han såg helt snopen ut och sedan han gifvit sig en massa öknamn, försvann han från bryggan.

Om en stund gjorde kapten Lindholm och jag detsamma; vi gingo ned i matsalongen, befälhafvaren satte lif i uppasserskorna och snart sutto vi och utförde underverk af balanseringskonst med frukostservisen.

Då jag ätit gick jag ånyo ut på däck. I afsikt att uppsöka en skyddad vrå, där jag kunde

röka en cigarr, gick jag akterut längs hurricandäck. Då jag därvid kom att kasta en blick genom en öppen järndörr i pannkappen, såg jag, att en af eldarena kommit upp från de nedre regionerna och, antagligen i afsikt att inandas litet frisk luft, slagit sig ned på trallarna innanför tröskeln. Han höll i handen ett papper, hvilket han vred och svängde på; ögonskenligen brydde han sin hjärna med att söka utfundera, hvad som stod skrivet på detsamma.

Jag studsade; — så skyndade jag fram till honom.

„Får jag se det där pappret!“

Han såg förvånad upp, men räckte mig detsamma, utan att säga ett ord. Det var det ryska brevet, hvilket Bredow, som jag trott, låtit flyga öfver bord.

„Hvarifrån har ni fått det här?“

„Det där? Det kom neddansande i pannrummet genom en af de stora dragventilerna från öfre däck för en stund sedan. Jag fick tag i det och då jag inte förstod mig på hvad det var för en sorts finurliga bokstäfver, stoppade jag det i fickan för att närmare se på det, då jag fick tid. Är det herrns? Nå, då var det ju bra, att jag inte kastade bort det.“

Ännu mer nöjd än tillförene öfver att han ej gjort detta blef han minuten därpå, ty glädjen öfver att ånyo vara i besittning af brevet gjorde mig frikostig. Jag var nämligen öfvertygad, om att detta innehöll något af vikt, utan att kunna redogöra för orsaken därtill. Medan mannen belåten åter klättrade ned i den dunkla afgrund där han arbetade, stack jag, ej mindre belåten, pappret i min plånbok, besluten att ej mera riskera att förlora det samma, utan i Hull ofördröjligen låta öfversätta innehållet.

VII.

Vinden fortfor hela dagen att blåsa med oförminskad styrka. Först under loppet af följande natt mojnade densamma; skyn och luften klarnade och då jag nästa morgon vaknade, sken solen in i min hytt och kastade från skummet vid sidan de mest fantastiska, grönskimrande reflexer på det hvita däckets ofvanom min koj. Ehuru sjön ännu tycktes vara långt ifrån lugn och „Nordstjärnans“ rörelser fortfarande voro ganska våldsamma, var det dock ögonskenligen „passadväder“ mot det vi haft dagen förut.

Angelägen om att denna resans sista dag så mycket som möjligt få vara i den friska sjöluften, hvilken snart skulle gifva rum för Englands kolrökstyngda atmosfär, steg jag upp och gick på däck, ehuru klockan ännu ej var 7 på morgonen

Vi befunno oss på Doggerbank. Omkring ett dussin fiskaresmackar och ångtrawler voro syn-

liga; helt nära oss låg en af de senare, makligt rullande för sjögången. Än syntes en god bit af den röda bottenfärgen, än åter endast det bruna däckets, på hvilket 5 à 6 man stodo omkring en hög af fisk, som glittrade i solskenet. På bryggan, tätt förom den rödmålade skorstenen, som af saltstänket blifvit marmorerad med hvitt, stod skepparen genom en kikare betraktande „Nordstjärnan“, hvilken strök så nära förbi, att jag kunde urskilja dragen i gubbens ansikte. De med fisken sysselsatta männen rätade äfven på de böjda ryggarna; en af dem tog af sig sydvästen och tillvinkade oss en hälsning —, nästa minut voro vi förbi och vår ångares svarta rök dolde dem för mina blickar.

Jag slog mig ned på en soffa i lä om matsalongen. Ännu blåste en styf bris från nordkanten, ännu krönte skum vågornas toppar. Nu och då bröt en sjö mot lovartsidan och sände en skur af stänk öfver däckets. På läsidan af däckshuset hade det emellertid börjat torka upp; saltet, hvilket det natten och dagen förut oafbrutet öfverspolande sjövattnet kvarlämnat, gjorde att de torra fläckarna sågo snöhvita ut.

Några man af besättningen höllo på med att i sött vatten doppade klutar aftorka räckor och skot; i det jag iakttog dem, gingo mina tankar tillbaka till mina sjömansår —, till den tid då däck-

spolning och skrubbing utgjort äfven mitt första morgongöra.

Huru kort föreföll mig ej nu den tid, som sedan dess förflutit? Och dock —, huru mycket hade jag ej under densamma upplefvat; huru mycket hade ej såväl jag själf som mina förhållanden förändrat sig sedan dess? *Då* var jag en sorglös yngling, hvars tankar endast rörde sig om mat- och arbetsförhållandena på det fartyg, där jag för tillfället befann mig —, om afräkningens storlek och nöjen i hamn, *nu*, en medelålders „gentleman“ med en stor förmögenhet. Var jag lyckligare nu?

Knappast. Ungdom och lefnadsmod, äfven utan penningar, kunna ej uppvägas af ålderdom med dylika. Hvad fröjd skänkte mig mina? Det var sant —, jag kunde lefva godt utan att behöfva arbeta för mitt uppehälle och var min egen herre. Men, jag hade redan börjat finna overksamheten långtrådig. Till och med under min vistelse på Westanfors, hade jag ofta funnit det svårt nog att få dagen att gå, enär Lievens verksamhet, hans affärer, upptogo så stor del af hans tid, att ej mycket däraf stod honom till buds att tillbringa i mitt sällskap.

Lievens affärer! Jag erinrade mig brefvet jag bar i min plånbok och undrade, om detta angick dessa, om det verkligen var desamma som för-

mått honom att företaga denna resa och således indirekt vållat hans död. Därpå vandrade mina tankar vidare; allt hvad jag under den senaste tiden upplefvat passerade revy för dem —, vår afresa från Westanfors —, från Hangö —, kortspelet i rökhytten på höjden af Gotland —, min fåfänga väntan på John i vår hytt —, mitt fruktlösa genomsökande af ångaren —, de hemska blodspåren på halfdäck —.

Plötsligt föllo mina blickar på däcksplankorna framför soffan där jag satt. Som jag nämnt höllo några matrosar på att tvätta bort saltskorpan, hvilken betäckte kajutskotten. Vattnet, i hvilket de blötte sina trasor, hade runnit ned på det här redan upptorkade däck, och då männen råkat trampa i detsamma och därpå gått vidare, hade deras steg kvarlämnat spår i saltet, och —, i några af dessa kunde jag tydligt urskilja märken efter refflor i sulan som förorsakat dem!

Hade jag ej fäst mig vid att i ett par af spåren, aftryckta i askan på halfdäck den natt mordet begicks, dylika ränder voro skönjbara? Jag sprang upp.

Nu stod åter läget af hvart och ett af dessa spår, hvarje linje i dem klart för mitt minne —; jag erinrade mig, att jag af dem dragit den slutsatsen att en person iklädd gummigaloscher kort

efter mordet varit där akterut —, till och med tyckt mig finna, att han på eller invid skylightet till andra klass salong varit inbegripen i brottnig med någon —!

Här hade jag ånyo dylika spår framför mig. Från hvem kunde de väl härröra? Jag stod en stund och granskade dem och samlade mina tankar.

Männen hade redan hunnit avsluta skrubbningen af den sida af däckshuset, invid hvilken jag suttit och voro ej mer synliga från det ställe, där jag befann mig. Äfven jag gick förut; lutade mig mot räckan i närheten af de arbetande och betraktade dem, eller rättare deras nedre extremiteter.

Riktigt! En af männen hade gummistöflar på sig; endast en af dem. Således behöfde jag ej hysa något tvifvel om, hvems fot som kvarlämnat de spår, hvilka väckte min uppmärksamhet. Vid första blick på mannens ansikte igenkände jag honom. Det var matrosen Ahlgren, samma karl, som sett på loggen kort före densamma upphörde att funktionera och vid denna tidpunkt varseblifvit Koski på akterdäck.

Denne hade då begifvit sig förut; Ahlgren hade gått akterut, men, enligt sin egen utsago, endast några ögonblick uppehållit sig där, innan han ånyo återvändt till bryggan, samt sedermera ej under nattens lopp varit på halfdäck. Kort *därefter*

hade emellertid, enligt all sannolikhet, mordet begått, men — jag hade tyckt mig finna, att den person, som begagnat gummiskodon trampat i en af blodfläckarna — och således varit där uppe *sedan* de tillkommit och innan de ännu uppsugits af askan. Huru hängde väl detta ihop?

Det var ju en möjlighet, att någon annan fot än Ahlgrens efterlämnat de spår jag sett på halfdäck, men gummistöflar äro ej någon vanlig fotbeklädnad för finska sjömän, läder är bland dem vida mera brukligt. Hade mördaren kanhända redan verkställt sin gärning, då matrosen gått fram och åter till loggen, men hållit sig och sitt offers kropp dolda på andra sidan af skylightet eller roderboxen, samt först sedermera lyftat kroppen öfver bord. Nej —, på den sidan af däckets hade ju inga blodspår funnits — här var något oklart —?

Jag erinrade mig, att jag, då Ahlgren aflade sitt vittnesmål i Köpenhamn, hyst ett instinktligt mistroende mot honom, varit öfvertygad om, att han ej varit fullt uppriktig. Detta mistroende återkom nu med förökad styrka. Kunde det väl vara möjligt, att matrosen på ett eller annat sätt varit inblandad i dådet —, att han varit Koskis medbrottsling?

Länge och väl begrundade jag saken, men måste till slut medgifva, att jag väl knappast hade

tillräckligt skäl för förenämnda antagande. Fotspåren hade dock varit så pass otydliga, att det lätt kunnat hända, att jag bedragit mig, då jag tyckt mig finna, att det varit mannen med gummistöflarna, som trampat i blodet; vid ankomsten till Köpenhamn hade alla märken i askan redan varit så utplånade af nattdaggen, att det varit omöjligt för detektiverna att af dem sluta sig till något alls. Jag var således den enda, som varseblifvit de aftryck jag nu i tankarna sammanställde med dem Ahlgrens stöflar kvarlämnade —, kunde jag väl endast med stöd af något dylikt yrka på mannens häktande vid framkomsten till Hull? Nej! Jag skulle blott genom att yppa så sväfvande misstankar göra mig löjlig i andra, mera praktiskt tänkande människors ögon och, då jag dessutom kom att tänka på, att befälhafvaren i Köpenhamn lofvat svara för att Ahlgren skulle infinna sig inför domstolen i Finland, beslöt jag att, åtminstone tillsvidare, hålla den upptäckt jag gjort — eller trott mig göra — för mig själf.

Vid den kort därpå serverade frukosten voro ånyo, då vinden alltmera mojnade ut och fartyget blef allt stadigare, samtliga passagerare närvarande; vid middagen likaså. Kl. 4-tiden på e. m. passerade vi Spurns firskepp och befunno oss i Humber floden. Klockan var 8 på aftonen och mörk-

ret hade inbrutit, innan „Nordstjärnan“ inlöpte i Viktoria-dock i Hull och förtöjde på sin sedvanliga plats.

Mina reskamrater i första klass togo nu afsked och lämnade fartyget, men då kvällen redan var så långt framskriden, brydde jag mig ej om att begifva mig upp till staden, utan kvarstannade ombord samt roade mig med att betrakta emigranterna, hvilka de olika transatlantiska linjernas agenter nu togo hand om.

Dessa sistnämnda hade anländt till Viktoria-dock jämte ett tiotal stora omnibusar och nu fingo de blifvande medborgarena i Amerikas Förenta stater lof att raska på. Deras effekter slängdes upp på vagnstaken, de själfva instufvades utan hänsyn till ålder, kön, familjeband eller utrymme i „bussen“ —, så många som möjligtvis kunde pressas in i den, resten i den nästa —, fort skulle det gå, det var hufvudsaken. Inga anmärkningar tillätos och inga gjordes för öfrigt. Af allt det öfvermod emigranterna vid afresan från Hangö lagt i dagen syntes nu intet spår, intet af den sturskhet som kännetecknar den finska arbetaren. Utan invändningar och med en ödmjukhet och ifver, hvilken nästan föreföll mig löjlig, lydde de agenternas barska tillsägelser; snarlikt skrämnda får rusade de af och an vid dessas minsta vink. Om

vidpass en half timme var allt klart; åkdonen rullade i väg på sin färd till emigranthallen och nere vid dockan blef tyst och öde.

Kapten Lindholm och ångarens agent sutto i rökhytten vid en whisky och soda. Då jag, sedan emigranterna afrest, inträdde där, föreslogo de mig att förena mig med dem i detta aktningsvärda tidsfördrif. Jag slog mig ned, tände en cigarr och ringde på uppasserskan för att få mig ett glas.

Då flickan inträdde, anmälde hon med det samma, att en af besättningen stod utanför och önskade tala med befälhafvaren. Denne tillät karlen att komma in. Det var Ahlgren.

„Nå, hvad vill du?“ frågade kapten Lindholm.

„Ja, ser go'a herr kapten“, stammade matrosen, i det han tummade på sin mössa, „jag ville blott fråga, om inte kapten skulle vilja vara så god och mönstra af mig här den här resan. Jag skulle vilja fara ut och segla med „utrikare.“

„Mönstra af dig?“ Befälhafvaren brusade upp. „Är du riktigt klok, karl? Du vet ju, att jag aldrig mönstrar af någon här i England och dessutom —, hörde du inte i Köpenhamn att du skall upp och vittna inför domstol i Finland? Mönstra af? Där-om kan det aldrig blifva fråga!“

„Ja men, kapten, jag har ju varit här ombord redan på andra året.“

„Hade du också varit här tio år, skulle det ej göra någon skillnad. Du kan gå, Ahlgren!“

„Nå, men litet pengar skulle jag väl ändå kunna få i kväll, kapten?“

„Pengar? Nej! I morgon ger styrman åt dig ett pund, det är allt hvad du får här. Se så, marsch!“

„De' va' då fan!“

Kapten Lindholm sprang upp; jag tänkte han skulle slå karlen, men han endast knöt näfven framför dennes ansikte.

„Hvad, är du stursk? Säger du ett enda ord till, låter jag slå dig i järn och håller dig så, tills vi komma ut till sjöss. I Helsingfors får du hvad du skall ha och så får du draga för fan i våld om du har lust, när du är klar från rätten nämligen. Gå ut härifrån!“

Ahlgren sneglade lömskt på sin befälhafvare, men fann för godt att lyda. Kapten Lindholm satte sig ånyo, tog sig en klunk ur sitt glas och anmärkte:

„Ja, sådana äro de alla —, aldrig tänka de ett dugg efter, huruvida det som de begära passar sig eller ej — nekar man dem det sedan, blifva de oförskämda. Att tala vackert med dem det lönar sig nej gu' inte; först då man ryter och svär, förstå de att man menar allvar och lyda. Jag vet

likväl ej hvad som kom åt den där göken i kväll, han har, som han sade, varit öfver ett år här ombord, är ingen dålig sjöman och har aldrig varit fräck förut.“

„Nå“, fortfor han om ett ögonblick, „hålla de ännu en tid framåt på med att krusa för arbetaren i Finland som de nu göra det, de som makten hafva, få vi väl snart upplefva både ett och annat som kommer en att baxna.“

„Men antag“, framkastade jag, „att matrosen rymmer i natt.“

„Rymmer? Åh nej, det gör han inte. Han har öfver 600 mark innestående; dem lämnar han nog ej. Jaså, mr Jackson, ser ni på klockan? Ja, det är visst tid för oss att gå nu, om vi skola hinna i tid till klubben. Stannar ni ombord herr Richardsson? Ja! Nå, godnatt då, jag och mr Jackson ämna oss i land på en liten stund.“

Då jag följande morgon vid frukosten träffade kapten Lindholm, trodde jag först, att hans „lilla stund“ i land blifvit en mycket lång dylik och att han hade hvad man brukar kalla en „ordentlig kopparslagare“, ty han såg ut som om han ämnat bitas, snäste servererskan, gaf duktigt med oveti åt restauratriken och besvarade ytterst vresigt mitt „godmorgon.“

Jag fann emellertid, att jag misstagit mig och att anledningen till hans dåliga lynne var en annan. Plötsligt utbrast han nämligen:

„Nu är då äntligen fan lös, herr Richardsson. Matrosen Ahlgren har rymt i natt!“

„Rymt?“

„Ja. Sin kista och säck har han lyckats transportera i land, huru, det vete fåglarna, men antagligen på sin egen vakt med tillhjälp af en af de där ohängda „boardingmasters“, af hvilka det finnes fullt upp här. Som jag i går nämnde, har han ganska mycket penningar innestående, men dem har han gifvit tusan i —! Den fähund! Honom skulle jag inte bry mig ett dugg om, han finge gärna för mig löpa, om han blott ej vore ett af vittnena i den här mordhistorien. Jag lofvade ju bestämdt se till det han infann sig inför rätta, när så påfordrades, och nu är han „weg!“ Jäklar!“

„Men kan inte polisen få tag i honom?“ frågade jag.

„Polisen? Ja, nog har jag anmält hans rymning för denna och tillagt, att karlen är instämd inför domstol i Finland, så kanske de nog den här gången göra sitt bästa; men i allmänhet äro poliskonstaplarna och boardingmasters här i Hull just som två tjufvar på en marknad och en man, som rymt från ett fartyg, får hans befälhafvare sällan

mera se skymten af. Vi skola nu likväl hoppas det bästa, men nog är det en förbaskadt ledsam historia det här.“

Så tyckte också jag. Jag ansåg att befälhafvaren utan tvifvel bort vidtaga mera effektiva åtgärder vis-à-vis Ahlgren, då han ju på sätt och vis gått i borgen för att denne ej skulle rymma sin kos, och att han tagit saken nog lättsinnigt, men jag aktade mig för att säga något därom åt den hetlefrade sjömannen, hvilken troligen svarat med att bedja mig dra för fan i våld. Under tystnad åt jag min frukost, medan kapten Lindholms dåliga humör gaf sig luft på ett sätt, som gjorde betjäningen nervös. Sedan han slutat sin måltid gick han ut på däck och delgaf styrmännen, besättningen och sjåarena sina åsikter om ett och hvarje, som enligt hans mening ej var som sig borde, och om 5 minuter begynte en hel hop svordomar att användas ombord.

Jag å min sida gick ned i min hytt och satte mig att eftertänka, hvilken betydelse för det, som mer än allt annat nu låg mig om hjärtat —, Lievens mördares befordrande till laga straff, — matrosens rymning kunde hafva.

Var Ahlgren verkligen på ett eller annat sätt inblandad i mordet? Hyste han fruktan för att den stundande rättegången i Finland skulle

bringa detta i dagen och var detta orsaken till att han rymt från „Nordstjärnan“, lämnande efter sig penningar till ett för en man i hans förhållanden högst betydligt belopp? Den tvekan och synbara förlägenhet han vid förhöret i Köpenhamn lagt i dagen, hade, som jag nämnt, bibragt mig den åsikten, att han ej talat sanning. Likheten mellan de fotspår jag hade tyckt mig urskilja i askan på halfdäck och dem jag föregående morgon konstaterat att Ahlgrens gummistöflar kvarlämnat, hade yttermera stärkt mitt misstroende mot honom, och nu ångrade jag bittert att jag ej dagen förut anförtrott kapten Lindholm den upptäckt jag tyckt mig göra — att jag ej bedt honom hålla en noggrann uppsikt öfver matrosen under den tid vi lågo i Hull.

Tänk om mina sväfvande misstankar ej saknat grund —, om matrosen verkligen varit Koskis medbrottsling —, om förklaringen till att han utan tvekan afstått från sin tillgodohafda aflöning låg däri, att det varit han, som, sedan Lieven af Koski mottagit det dödande hugget, plundrat den mördade och af innehållet i dennas plånbok rikligt ersatts för den summa han vid sin rymning lämnat efter sig! Omöjligt var det ju ej.

Ju mera jag öfvervägde denna hypotes, dess mera antaglig föreföll den mig. Därigenom kunde

ju den omständigheten, att Koski vid sitt häktande ej innehaft mera penningar än det var att förmoda att han själf varit försedd med, förklaras —; ja, det kunde ju hända, att han ej ens, som jag tidigare antagit, själf haft reda på att han knifvat någon, utan att han, sedan han i blindt raseri huggit till, lämnat sitt offer liggande i sitt blod på halfdäck och raglat föröfver; att Ahlgren, då han kommit akterut funnit Lievens lik och —, sedan han rapporterat hvad loggen visade, återvändt till halfdäck — rånat och lyftat det öfver bord.

Ja, så måste det hafva tillgått! Åh —, så blind jag varit, som ej tidigare, redan dagen förut, kommit att tänka därpå! Nu var det för sent! Lös och ledig bland alla dessa hundratusental invånare i denna stora stad, och rikligt försedd med penningar som han var, ifall det så förhöll sig som jag antog, gick Ahlgren nu och hånskrattade åt sin f. d. skeppare, hvilken varit så barnsligt godtrogen, att han t. o. m. hos myndigheterna i Köpenhamn lagt sig ut för honom och låtit honom få behålla sin fulla frihet äfven då „Nordstjärnan“ låg i Hulls dock och rymning således var den enklaste sak i världen. Kanske han redan nått Liverpool eller London och nu gick ombord på ett fartyg, hvilket skulle föra honom till trakter af jordklotet, dit rättvisans arm ej nådde!

Vid denna tanke greps jag af vrede mot mig själf. Fy fan, en sådan stackare jag varit! Af fruktan för att göra mig löjlig inför befälhafvaren hade jag underlåtit att göra min plikt —, jag hade dagtingat med mitt bättre vetande och gifvit brottslingen, — ty att Ahlgren var en sådan därpå tviflade jag knappast nu mera —, tillfälle att undkomma. Var det väl på detta sätt jag uppfyllde det löfte jag aflagt, att ej sky något för att hämnas min vän!

Men ännu hade jag kanske tid att godtgöra mitt fel. Den engelska detektiva polisen åtnjuter ju stort rykte för skicklighet —; om jag med lämpliga medel uppeggade deras ifver för saken var det ju möjligt, ja troligt att de skulle vara i stånd att uppspana och gripa en obildad, med landets förhållanden och språk ej förtrogen man, hvilken endast hade några timmars försprång. Men någon tid att förlora hade jag ej —, hvarje flyende minut kunde vara af vikt.

Jag skyndade upp till kapten Lindholms hytt. Fem minuter därefter hade jag fått honom att se Ahlgrens rymning i samma ljus som jag, och efter yttermera fem sutto vi en „hansom“ och rullade åstad genom brädgårdarna på väg till polisens högkvarter.

Detektiva polisens öfverinspektör blef högst intresserad för saken, då han fick höra att ett mord blifvit begånget på „Nordstjärnan“, hvilken, såsom varande en ångare, som gjorde reguliera turer på Hull, han mycket väl kände till. Han lofvade göra sitt bästa för att få Ahlgren häktad, men då han antog, att denne redan lämnat staden, fruktade han dock, att saken skulle taga en viss tid i anspråk. Då jag förklarade, att jag var beredd att hos honom deponera 50 pund att användas som belöning åt den, som förorsakade mannens gripande, anmärkte han, att han ansåg saken klar.

„Femtio pund“, yttrade han, „för det skulle en boardingmaster vara beredd att sälja sin egen far! Herrarna kunna vara öfvertygade om, att innan vi blifvit många dagar äldre, sitter gossen inom lås och bom. Hvarje „shipping office“ i de förenade kungarikena, hvarje konsulat skall få hans signalement och afgående båtar undersökas, så att slug skall han vara om han kilar oss ur händerna. Bäst vore det emellertid, kapten Lindholm, om ni med detsamma skulle göra ett besök hos ryska konsuln —; det är egentligen af honom vi måste erhålla uppdrag likt detta. Ja, nog skall jag genast gifva mina order om saken och ej förlora någon tid med att rida på formaliteter, men ni förstår —, det är ändå bäst att iakttaga författnin-

garna. Ni vet ju hvar konsulatet är beläget —? Godt, adjö då, gentlemän.“

Vi gingo till konsuln, hvilken mottog oss mycket vänligt och lofvade omedelbart vidtaga de på honom ankommande åtgärderna.

Vi hade redan tagit afsked och stodo i begrepp att aflägsna oss, då tanken på brevet, hvilket jag funnit på halfdäck och nu bar i min plånbok, föll mig in. Jag frågade följaktligen konsuln, om han kunde gifva mig anvisning på någon person, till hvilken jag kunde vända mig för att få en rysk skrifvelse öfversatt till svenska eller engelska.

„Ja bevars, det kan jag göra“, svarade han. „Min kontorist, hvilken likväl för tillfället är utgången, brukar syssla med translatorsarbete, när han kan få något; om ni vill lämna brevet där på hans pulpet så skall jag, då han återkommer, underrätta honom om er önskan. I morgon kan ni ju afhämta öfversättningen, ty“, tillade han, „klockan är redan $\frac{1}{2}$ 1 och klockan 2 stänga vi.“

Jag gjorde som han tillrådt mig, hvarpå vi lämnade konsulatet. Kapten Lindholm återvände till sitt fartyg, medan jag aflade ett besök i en bank, med hvilken jag hade relationer, och därpå gick jag till detektiva polisens kansli, där jag deponerade 50 pund, för att visa att jag menat allvar, då jag

talat om en belöning för Ahlgrens gripande. Där-
på flanerade jag någon timme omkring i staden;
intog min middag på en restaurant och styrde vid-
pass klockan 5 e. m. mina steg ned till Viktoria-
dock.

VIII.

Kapten Lindholm hade, enligt hvad jag fann då jag kom ombord på „Nordstjärnan“, ånyo gått i land. Jag slog mig ned på promenaddäcket och betraktade de med ångarens lossning arbetande männen, de i närheten af oss förtöjda fartygen och den bortom docksportarna liggande breda floden, hvars motsatta strand endast otydligt kunde skönjas genom de gulaktiga dunstmassor, som hängde öfver vattnet. Ångarens 1:sta styrman, hvilken för ögonblicket intet hade att uträtta, slöt sig där till mig och en god stund sutto vi och samtalade om ett och annat.

En poliskonstapel kom upp för landgången; då han fick sikte på styrmannens uniform, kom han fram till soffan där vi sutto.

„Är befälhafvaren ombord, sir?“ frågade han, i det han förde handen till hjälmen.

„Nej“, svarade styrmannen. „Hvad är det fråga om?“

„En af ert folk har ju rymt i natt?“

„Ja.“

„Och en belöning af 50 pund är utsatt för hans häktande, eller huru?“

„Stämmer!“

„Inspektorn skickade mig hit för att underrätta er om att mannen antagligen ligger här på „Dry-pool dispensary“, fortfor konstapeln. „Han är illa sårad; omkring kl. 3 på eftermiddagen funno några brädgårdsarbetare honom liggande bakom en plankstapel, ej långt från „ $\frac{1}{2}$ penny-bron“ där borta. De anmälde naturligtvis genast därom och karlen hämtades till ambulansen. Från polishögkvarteret hade emellertid ett cirkulär anländt till vaktkontoret och då inspektorn fick se den sårade, fann han att dennes utseende öfverensstämde med det däri uppgifna signalementet. Mannen var likväl medvetlös, då de funno honom och han har ännu ej kvicknat till, hvarför jag sändes hit att bedja någon af befälet vara så god och komma upp för att konstatera, huruvida det verkligen är den härifrån rymda sjömannen eller ej. Kommer ni sir?“

„Naturligtvis!“ svarade styrmannen, i det han sprang upp. „Genast —, jag skall blott underrätta andra styrman om att jag går i land.“

Han skyndade akterut.

Öfverraskad och i högsta grad häpen hade jag lyssnat till konstapelns ord. Det här var då ett oväntadt sätt, på hvilket min ifriga önskan att Ahlgren, — om det nu sedan var honom de funnit —, skulle anträffas, gått i fullbordan! Äfven han knifvad! Hvilket besynnerligt sammanträffande af omständigheter! Matrosen, hvilken jag misstänkt för delaktighet i ett mord, själf kort därpå utsatt för ett försök i den vägen. Hvad kunde väl detta betyda? Var det blott en slump —, eller —?

„Har man reda på, hur det gått till —, hur det kom sig att mannen var sårad —, hvem som gjort det?“ frågade jag konstapeln.

„Nej“, svarade denne, „de antaga att det skett redan i natt. Men huruvida han blifvit öfverfallen på den till staden ledande vägen, eller där kommit i slagsmål med någon eller några individer och af dem blifvit knifvad, därom ha vi ej besked, då karlen, som sagdt, är medvetlös. De som stuckit honom, hade väl ansett honom vara död och burit honom bak plankstapeln, där han sedan legat hela morgonen och förmiddagen och där arbetarne funno honom. Det var för öfrigt af en händelse de påträffade honom; den delen af bräd-

gården är så sällan besökt —. Jaså, styrman, är ni klar nu? Då gå vi väl —, adjö sir!“

„Nej, jag följer med!“ utropade jag. „D. v. s. om det går för sig.“

„If you please!“

Vi gingo i land och skyndade upp mot staden.

„Drypool dispensary“, ambulansstationen, är belägen i omedelbar närhet af Viktoria-docks område; inom några minuter hade vi tillryggalagt vägen dit.

På en bädd i ett rum af den vanliga lasarettstypen låg en man medvetslös; jag igenkände i honom ögonblickligen matrosen Ahlgren.

Läkaren, en sjukvårdare och en underinspektör vid polisen befunno sig äfven i rummet. Den sistnämnda angaf med en handrörelse den sårade och blickade frågande på styrmannen, utan att likväl yttra något.

„Ja, nog är det vår man“, svarade denne på frågan, som åtbörden innebar, „men —, huru i all världens namn är det ställdt med honom?“

„Illa, förbaskadt illa“, svarade doktorn. „Jag är rädd för att han stryker med. Såret är visserligen ej dödande; lungan är nog skadad, men ej värst farligt, så den saken kunde han väl nog reda sig med, men han har 10 à 12 timmar legat där ute utan att blifva förbunden och mistat så

godt som allt sitt blod —, har ej så mycket kvar i kroppen som en katt skulle behöfva för att må bra —, och dessutom hög sårfeber. Han yrar emellanåt; för en stund sedan drog han till med en lång historia på svenska. Nu är han åter lugnare —. Ja, om inte blodstörtning gör ett plötsligt slut på honom, kan det väl hända, att han blir karl igen, men troligt är det knappast. Undrar just, hur det här gått till —, slagsmål antagligen, eller hvad, inspektor?”

„Hm, den som det visste“, svarade denne. „Om blott vi få tid på oss, få vi väl klarhet äfven i den här affären. Men se, doktor, karlen vaknar upp!“

Den sårade gjorde en rörelse, stönade sakta, öppnade ögonen och fäste sin stirrande, feberglänsande blick på oss. Om en stund fick denna likväl ett annat uttryck; jag kunde se att hans själsförmögenheter åter funktionerade och att han igenkände styrmannen vid sängens fotända. Hans läppar rörde sig; han försökte yttra något.

Polisinspektorn böjde sig ned öfver honom för att uppfånga orden.

„Han talar svenska! Kom hit någon, som förstår, hvad han säger.“

Jag trädde närmare.

„Hvarför —, hvarför stack han mig?“ hviskade Ahlgren knappt hörbart.

„Hvem?“ frågade jag.

„Han —, mördaren —! Den långa herrn —! Jag vittnade ju som han befallt —, ingen misstänkte ju honom på „Stjärnan.“ Hvarför —“

Blod sipprade fram ur Ahlgrens mungipor; en våldsam hosta skakade hans kropp och mer död än lefvande sjönk han tillbaka på kudden. Hans ögon slöto sig och han svimmade på nytt.

„Nej, gentlemän“, yttrade läkaren, „det här kan jag inte tillåta. Ett sådant här skof till och allt kan vara slut. Jag får be herrarna vara goda och lämna honom i fred nu och aflägsna sig. I morgon kan han kanske transporteras till sjukhuset och där får ni tentera honom bäst ni vilja, om läkarena där tillåta det nämligen, hvilket jag dock betviflar att de ännu på några dagar göra. Så länge han är här, under min vård, vill jag emellertid inte att någon skall taga lifvet af honom med att söka få honom att tala. Adjö, mina herrar. Jack —, ispåsen!“

Invid sjukbädden är läkaren befälhafvare; utan att opponera oss åtlödde vi honom och lämnade ambulansen.

„Hvad hörde ni honom säga?“ frågade inspektorn, då vi ånyo befunno oss på gatan.

Jag upprepade de ord jag uppfångat.

„Således tycks det inte hafva varit något slagsmål“, anmärkte polismannen; snarare då ett öfverfall, som ägt rum —, hvad menade han med det där pratet om att han vittnat och att ingen misstänkte något?“

„Ja, inte vet jag“, svarade jag. „Han var likväl antagligen ej redig i hufvudet och blandade ihop den här historien med mordet på „Nordstjärnan“, hvilket ni ju hört talas om och i hvilket han vittnade i Köpenhamn. Det är det enda sätt, på hvilket jag kan förklara hans ord.“

„Jaså — ja, nog är det väl också på det sättet det förhåller sig. Nå, vi skola hoppas, att han i morgon är bättre och förmår tala sammanhängande. Ja, adjö så länge — hälsa kapten, styrman, och säg att jag snart skall låta höra af mig.“

Han aflägsnade sig uppåt staden, medan styrmannen och jag återvände ombord. Kapten Lindholm var allt fortfarande i land; han återvände i själfva verket ej förr än vid midnatt. Ända tills dess hade jag suttit uppe och grubblat öfver huruvida matrosens ord väl kunde hafva något att göra med mordet på Lieven.

„Jag vittnade ju som han befallt —! Ingen misstänkte ju honom på „Stjärnan“ —! Hvad kunde väl detta betyda? Var det väl möjligt, —

den tanken hade nog genast fallit mig in, ehuru jag intet därom nämnt till inspektorn, — att Ahlgren hade reda på hvem gärningsmannen var och att det var denne, hvilken, rädd för att matrosen skulle yppa sin kännedom därom, narrat honom att rymma, men till yttermera visso på den mörka, ödsliga vägen genom den vidsträckta brädgården, sökt tysta hans tunga för alltid? Om så var fallet, kunde ju Koski ej vara den skyldiga. Han satt ju i godt förvar i Köpenhamn. Men hvem i Herrans namn kunde väl då mördaren vara?

Den „långa herrn —?“ Hvem hade väl Ahlgren med dessa ord åsyftat?

Någon af besättningen eller emigranterna hade han väl föga kallat herre. Fanns det bland de personer, hvilka varit passagerare på „Nordstjärnan“ någon, hvilken var ovanligt lång till växten?

Herr Bredow! Han var ju en sannskyldig jätte. Ett rof för en häftig sinnesrörelse sprang jag upp från soffan, där jag suttit, men ett ögonblicks eftertanke klargjorde för mig det orimliga i en dylik misstanke och jag satte mig ånyo. Hvad kunde väl den tyska rentieren haft för anledning att begå ett slikt dåd. Han kände ju ej Lieven — var en bildad, förmögen man. Utan någon driffjäder, och därtill en stark dylik, mördar en sådan person ej en människa. Hela hans sätt, hans uppförande

ombord, hans deltagande i min sorg hade ju varit fullt korrekta —, nej, nog hade matrosen väl blott yrat —, eller hade han med sitt „den långa herrn“ endast afsett mig själf, som äfven är särdeles högväxt — syftat på, att han igenkânt mig.

Ju mera jag öfvertänkte detta mitt sista antagande, desto mera sannolikt föreföll det mig och hvad det andra af det Ahlgren yttrat beträffar, måste jag gifva mig till tåls och vänta tills han tillfrisknat och kunde tala redigt, innan jag kunde erhålla förklaring därpå.

Då befälhafvaren kom ombord fick han omedelbart af styrmannen höra, huru det stod till med hans förrymda matros. Då jag delgaf honom, hvad Ahlgren sagt, förklarade han, att det ju var solklart att karlen pratat i yrsel; att någon annan än Koski varit mördaren, därom ville han ej höra tala. „Äfven om så ej vore fallet“, tillade han, „kunna vi nu intet annat göra än gå till kojs!“ Detta gjorde han och jag följde hans exempel.

Följande morgon gingo vi tillsammans upp till ambulansstationen, för att höra efter huru det stod till med Ahlgren och, om möjligt, få träffa och tala med honom. Af detta senare vardt dock intet. Under natten hade en försämring inträdt i hans tillstånd; febern hade tilltagit och läkaren förkla-

rade att han på det högsta betviflade möjligheten af ett tillfrisknande.

„Karlen har nog en stark konstitution“, sade han, „utan en sådan hade han nog redan „sträckt benen ifrån sig“, t. o. m. innan de hämtade honom hit, men febern, gentlemän, febern, eller en blodstörtning kunna när som helst göra kol på honom. Komma in till den sjuka? Hvad tjänar det till? Han är ju fullkomligt medvetlös. Polisinspektorn var här redan tidigt i morse och ville träffa honom, men fick återvända med oförrättadt ärende.“

Det fingo äfven vi göra. Sedan jag underrättat doktorn om att, enär Ahlgren var vittne i ett brottmål, hvilket låg mig särdeles om hjärtat, jag med nöje skulle åtaga mig alla kostnader för åtgärder, hvilka han kanske ansåg skulle befordra mannens snara tillfrisknande, och bedt honom att ej af pekuniära skäl tveka att anlita sådana, aflägsnade vi oss. Befälhafvaren gick till sin agents kontor, medan jag sökte upp ett lämpligt hotell, där jag åt frukost.

Då denna var undanstökad, föll det mig in att gå till konsulatet för att höra efter, huruvida kontoristen öfversatt det ryska brevet, som jag föregående dag lämnat där.

Denna gång var konsuln själf ej inne; endast kontoristen, en helt ung man med ett sympatiskt utseende, som satt vid sin pulpet sysselsatt med skrifning. Då jag nämnde mitt namn och ärende, fick hans ansikte plötsligt ett annat uttryck; det förbindliga småleende, med hvilket han mottagit mig, försvann och han fäste en allvarlig, forskande blick på mig, i det han från sin pulpet framtog ett kuvert.

„Ursäkta, herr Richardsson“, yttrade han dröjande, och liksom tvehågsen, huru han skulle lägga sina ord, „ursäkta att jag frågar om en sak, hvilken egentligen ej rör mig, men — likväl! Brevet ni lämnade mig till öfversättning var adresserad till en „John Karlovitsch.“ Hvem var han?“

„John Karlovitsch!“ Jag erinrade mig att John Lievens far hette Karl.

„Herr John Lieven“, svarade jag, något häpen öfver kontoristens sätt, „min numera aflidne vän, om hvars mord på „Nordstjärnan“ ni väl hört talas.“

„Huru kom brevet i er ägo?“

„Jag fann det på ångarens halfdäck morgonen efter den natt mordet begicks och då jag antog att ur detsamma möjligen skulle framgå, hvad orsaken till Lievens plötsligt beslutade resa var och kanske hans ärende här i England, önskade jag, med tanke på att möjligen vara i stånd att åtmin-

stone delvis kunna uträtta detsamma, få del af innehålllet.“

„Herr Lieven var er vän, eller huru?“

„Ja, min bästa vän och släkting.“

„Jag råkade kapten Lindholm i går afton“, fortfor kontoristen, „och tog mig friheten göra honom några frågor angående er. Han nämnde att ni endast för kort tid sedan återvändt från Amerika, där ni vistats så godt som hela ert lif. Är det så?“

„Ja“, svarade jag, „det stämmer nog; men“, tillade jag, ty jag var ej dess vidare trakterad af att nödgas undergå ett formligt förhör af en underordnad tjänsteman, hvilken jag i en ren affärsangelägenhet anlitat, „hvad rör den saken er? Har ni öfversatt brevet? Om inte, så får jag besvara er med att återlämna detsamma åt mig.“

„Blif för all del inte stött herr Richardsson“, svarade kontoristen. „Orsakerna till att jag framställt dessa frågor kommer ni nog att inse, då ni läst öfversättningen. Här är den —. Ni var herr Lievens vän —, har lefvat för länge i det fria Amerika, för att —, jag hör konsuln komma! Tillåt mig få trycka er hand —, nej, någon betalning i ett fall som detta kan ej ifrågakomma! Läs brevet då ni är ensam och visa det ej åt någon!“

Han klef ånyo upp på sin höga stol och då nästa sekund den till hans chefs privata våning ledande dörren öppnades och denne inträdde, bar ånyo kontoristens ansikte samma stereotypa leende, som det vid mitt inträde burit.

„Goddag, herr Richardsson“, yttrade konsuln, „hur står det till? Jag hör att matrosen från „Nordstjärnan“, hvilken det i går var frågan om, funnits sårad ej långt från fartyget. Jag erhöll i morse underrättelse därom af polisen. Naturligtvis skall jag se till, att mannen skickas till Finland så fort det sig göra låter — det var väl af den anledningen ni kommit hit, eller huru? Ni var ju särdeles intresserad af hans anträffande, då ni till och med var villig att betala 50 pund i belöning. Dem hade ni kunnat spara in för resten —, dem får polisen nu så godt som till skänks.“

„Ja“, svarade jag, „men jag kunde ju ej tänka mig att matrosens rymning skulle få ett för honom så ödesdigert slut. För resten —, 50 pund ruinera mig inte —, de äro dem som få dem väl unnade.“

Sedan vi yttermera växlat några ord, tog jag afsked och lämnade konsulatet.

Kontoristens ord, då han gaf mig brevet, hade på det högsta retat min nyfikenhet; pappret formligen brände i min ficka och utkommen på gatan

vek jag in på närmaste restaurant, inträdde i „the private bar“, hvilken var folktom, slog mig där ned i en vrå, framtog kuvertet och bröt detsamma.

Brevfets öfversättning var af följande lydelse:

„Bästa John Karlovitsch!“

„Jag skrifver det här i största hast, för att underrätta dig om att något oerhördt inträffat. Jag har nämligen just fått fullständigt säkra bevis på, att Korsch är en förrädare —, att han antagligen redan en längre tid stått i regeringens sold och att det utan tvifvel var han, som vållade att vårt sista försök misslyckades. Som du vet, har han ju reda på allt som rör det här nya. Telegrafera genast till Appleby & Comp. Aldgate East, att de ej låta ångaren intaga partiet, utan blott full kollast. Om du kan, sök varna Grischka, Paul och de andra i England för Korsch. Jag känner ej deras adresser, men genom leverantören kan du ju nog få reda på dem. För Guds skull, gör hvad du kan, det gäller deras lif om de medfölja båten. Res fast själf till England; „Juanita“ afgår ju först den 31 augusti, så tid har du på dig. Troligen reser äfven Korsch dit, för att narra dem i fällan; han har försvunnit härifrån, men jag vet, att han en tid bott på Hotel Kämp i Helsingfors under namn af „Bredow.“ De, hvilka han tjänar, hafva nog sörjt för att han har pass och allt hvad som

behöfs klart. Jag kan ej själf resa —, är misstänkt och, som jag tror, bevakad. Du är den enda jag kan vända mig till. Akta dig för Korsch —, han är en farlig karl, din f. d. regementskamrat. Tror han att du vet, hvad han går och gäller för, är du ej säker!

Din A. M.

IX.

Handen, i hvilken jag höll brevet, sjönk ned i mitt knä; de mest stridiga tankar och känslor rörde sig inom mig i en mångfald, hvilken på en lång stund gjorde det omöjligt för mig att reda ut dem. Detta var då i sanning ett märkligt bref —! I hvilket förändradt ljus framstod ej allt, som inträffat för mig, sedan jag genomläst detsamma?

Bredow, den tyska rentiern, min reskamrat, mannen, till hvilken jag hyst ett fullkomligt förtroende, var en rysk polisspion! Det var han, ej Koski, som bragt min vän om lifvet, mördat Lieven, hvars närvaro ombord på „Nordstjärnan“ hotat att tillintetgöra hans Judasplaner mot sina f. d. bundsförvandter. Åtskilliga omständigheter, vid hvilka jag ej tidigare fäst någon uppmärksamhet, runno mig nu i hågen. Jag hade hela tiden inom mig hyst ett obestämdt, instiktlikt tvifvel om att

arbetaren var gärningsmannen —, detta tvifvel öfvergick nu till visshet.

Han hade visserligen, — det hade han ju själf medgifvit —, under rusets inflytande hotat Bredow med blottad knif, men detta var antagligen äfven allt som kunde läggas honom till last. Denne hade bemäktigat sig vapnet, och då slumpen kort därpå gaf honom ett tillfälle till att undanrödja Lieven, hade han ögonblickligen, inseende huru lätt det skulle vara att, tack vare de förhandenvärande omständigheterna, afleda misstankarna från sig på den druckna emigranten, begagnat sig af detta tillfälle. Möjligen hade John, lockad af bullret vid handgemänget mellan Bredow och Koski, kommit akterut och där igenkänt den förra; en ordväxling hade uppstått på det mörka, folktoma halfdäcket — Bredow hade haft knifven tillhands —!

Jag erinrade mig matrosen Ahlgrens ord föregående eftermiddag: „Jag vittnade ju som han befallt —; ingen misstänkte ju honom på „Stjärnan“ —!“ Dessa yttrandens betydelse hade jag då förgäfves grubblat öfver. Jag hade äfven då kommit på den tanken att sjömannen, då han kommit akterut för att se på loggen, öfverraskat mördaren på bar gärning, men af denne genom hotelser eller mutor förmåtts att aflägga falskt vittnesmål. Äfven då hade jag i tankarna sammanställt Bredow

med „den långa herrn“, som Ahlgren talat om, men åter förkastat denna åsikt som totalt otrolig, enär jag ej varit i stånd att finna någon rimlig bevekelsegrund för honom att mörda Lieven. Nu visste jag, brevet visade mig det, att han ej saknat en sådan, nog stark att förmå en polisspion, en förrädare mot sina f. d. regementskamrater —, en farlig karl som Bredow eller Korsch enligt „A. M:s“ utsago var, att begå ett mord.

Hvilken satanisk slughet, hvilken kallblodighet hade ej skurken lagt i dagen, om min tankegång var den riktiga. Hvilket herravälde öfver sina nerver hade han ej visat sig äga? Hvarken då han först sökte leda befälhafvarens och mina tankar på Koskis brottslighet — inför myndigheterna i Köpenhamn —, eller då jag, — min träfaldiga åsna —, på Nordsjön visade honom brevet, i hvilket hans rätta namn förekom och hvilket han då sökt låta gå öfver bord, hade den skarpaste iakttagare kunnat komma på den tanken, att han hade något som helst att dölja. „A. M.“ hade rätt —, han var en farlig karl —, en ytterst farlig —!

Hvad skulle jag väl nu göra? Huru söka leda rättvisan på spår efter den rätta brottslingen?

Skulle jag gå direkt upp till detektivinspektorn här i Hull och för honom framlägga brevet och mina åsikter om hvem som var Lievens mördare?

Nej, det gick ej an. Mordet hade den engelska polisen intet att göra med; det var begånget på ett utländskt fartyg och Hull var ej den första hamn detta därpå anlöpt. Men —, Bredow var antagligen, nej, säkert den som sökt taga lifvet af Ahlgren. Detta var ju ett brott inom de förenade konungarikenas jurisdiktion —, detta kunde väl rättfärdiga utfärdandet af en häktningsorder mot honom.

Men hvad hade jag väl för bevis? Lösa antaganden, grundade på ett anonymt bref till en död person och på den halft medvetlösa matrosens kanske i feberyrsel uttalade, dunkla ord, hvilka jag dessutom ensam uppfattat. Intet annat.

I England, „habeas corpus“-aktens land, är häktandet af en person ej något som företages utan fullt giltiga skäl — i synnerhet om det gäller en utlänning och politiska förhållanden äro inblandade. Vända mig till konsuln kunde jag ej heller. Genom att visa honom, en rysk ämbetsman, brevet, var det ju möjligt att jag utsatte mig själf, Lievens dotter, hans vänner och den sak som, det visste jag, under hans lifstid så varmt legat honom om hjärtat, för förvecklingar och svårigheter, hvilka det var mig omöjligt att bilda ett omdöme om — detta kunde jag ej riskera att göra.

Nej, vända mig till myndigheterna med en anhållan om Bredows häktande, det lönade sig ej — åtminstone ej ännu. Om blott i den sårade matrosens tillstånd en så pass stor förbättring inträdde att han var i stånd att tala, att angifva den som öfverfallit honom, då skulle, därom var jag öfvertygad, dessa äfven utan påtryckning från min sida söka göra sitt bästa i det afseendet, men att försöka förmå dem därtill blott på grund af brevet och mina af detsamma väckta misstankar, var, det insåg jag, fruktlös möda. Jag måste, så svårt det än föll sig, gifva mig till tåls till dess — för så vidt jag inte ansåg mig i stånd att på egen hand uträtta något, t. ex. taga reda på Bredows nuvarande vistelseort.

Jag genomläste ännu en gång brevet.

Den som skrifvit detsamma hade ansett att Bredows syfte med hans resa till England skulle varit att söka locka vissa personer „i fällan.“ Samma personers lif skulle, enligt „A. M.“, sväfva i stor fara om de medföljde ångaren „Juanita“, hvilken den 31:sta augusti skulle afgå, — antagligen från London, ty John Lieven hade ju yttrat att han nödvändigt före detta datum måste vara i metro-polen. S. S. „Juanita“ utgjorde fällan!

Att inse, att det i brevet omnämnda „partiet“ bestod af vapen eller annat kontraband, afsedt att

insmugglas till Ryssland, därtill behöfdes ej stor skarpsinnighet och dettas inskeppande hade brefskrifvaren uppmanat Lieven att hos Appleby & Comp. kontramandera på grund af, att Bredow visat sig spela falskt spel. Var det ej å andra sidan troligt att förrädaren skulle göra hvad han kunde för att få „partiet“, om hvilket han antagligen redan varskott kustbevakningsmyndigheterna, afsändt och om möjligt äfven söka förmå „Grischka, Paul och de andra“, hvilka sannolikt voro personer, med hvilka de reaktionära i kejsardömet hade åtskilligt otaladt, att medfölja, för att sålunda öka värdet af fångsten? Att John, äfven om han per telegraf redan underrättat Applebys om sina önskingar i fråga om „Juanitas“ last, ej hade ansett detta vara tillfyllest, därom vittnade ju hans afresa. Firman var redare till ångaren, men kanske ej alls eller åtminstone blott delvis invigd i det, som de hvilka befraktat den förehade, och Bredow skulle lätt nog kunna bibringa dem åsikten, att de senast anlända orderna berott på ett missförstånd och att „Juanita“ borde afgå med den ursprungligen afsedda lasten.

I dag hade vi —, låt se —, för tusan, i dag var det den 30 augusti! I morgon skulle således „Juanita“ afgå. En tanke föll mig in.

Genom Applebys skulle jag lätt vara i stånd att få reda på hvar ångaren låg. Vid densammas afsegling skulle antagligen Bredow, hvilken, då han naturligtvis ansåg sig hafva tystat Ahlgren för alltid, intet skäl hade att hålla sig undan, vara närvarande; kanske han själf t. o. m. tänkte medfölja den. Genom att resa dit skulle jag måhända vara i stånd att få reda på något om hans planer för framtiden och kanhända, ifall han när Ahlgren tillfrisknade verkligen visade sig vara den mördare jag höll honom för, då kunna förorsaka hans gripande.

Visserligen skulle „Nordstjärnan“ redan afgå i kväll, men, hvad gjorde väl det? Via kontinenten eller Sverige skulle jag på två dagar kortare tid än ångaren behöfde för färden vara i stånd att nå Finland. Morgondagen skulle jag kunna tillbringa i London —, om jag så fann för godt, därpå återvända hit till Hull och då kanske hafva ett samtal med Ahlgren samt sedan likväl komma tids nog till Westanfors för att där emottaga Bertha Lieven, då hon återvände från Schweiz.

Mitt beslut var fattadt. En blick i en tidtabell som hängde på „barens“ vägg visade mig, att nästa tåg till London skulle afgå kl. 3,15. Klockan var nu 1. Jag hade således godt om tid. Jag

lämnade restauranten, tog en „cab“ och åkte ned till Viktoria dock.

Kapten Lindholm var ej ombord; jag under rättade styrmannen om att jag ej vidare skulle följa med, betalade min restaurationsräkning, tog mitt bagage och lät köra mig till Paragon stationen, köpte biljett och då 5,15-tåget till London afgick, satt jag i en 1:sta klassens kupé på detsamma.

Då jag steg ut vid Kings Cross-stationen i hufvudstaden, var klockan redan half åtta på kvällen. Enär jag visste, att det innan jag kunde hinna till Aldgate skulle vara för sent att uträtta något den aftonen, lät jag föra min kappsäck till „Great Northern“-hotellet invid stationen, tog ett rum i besittning och gjorde en efter den dammiga resan välbehöflig toalett. Då jag ej kände mig upplagd för några nöjen, flanerade jag därpå någon timme omkring på gatorna, superade på en restaurant och återvände till hotellet där jag lade mig till hvila i god tid.

Ljudet af klockan i S:t Paul, hvilken slog 9, dallrade i den dimmiga morgonluften, då jag dagen därpå trädde ut på den folkuppfyllda trottoiren från „the underground“-stationen i Aldgate, East. En patrullerande poliskonstapel, som jag vände mig till, anvisade mig en dörr vid sidan af hvilken bland en mängd liknande namnplåtar af

mässing äfven en sådan bärande inskriptionen „Appelby & Comp., Steamship owners and agents“ förekom, jämte upplysning om, att den som hade affärer med firman i fråga, fick bekväma sig till att klifva upp till husets femte våning.

Sedan jag gjort detta uppför en brant, mörk trappa, hvilken tydde på att Appleby & Comp. åtminstone ej lade an på att blända sina kunder med någon öfverdrifven lyx, steg jag in på ett kontor, hvars inredning till fullo rättfärdigade denna åsikt.

Uppspetsad på en hög stol framför en skranglig pulpet satt en ungdom på cirka 20 vårar, hvars yttre var i full öfverensstämmelse med den allt annat än propra lokalen. Att döma af tidningen den han vid mitt inträde lät försvinna i en låda, tycktes Appleby & Comp:s kontorspersonal, hvilken den unga herrn åtminstone för tillfället ensam representerade, ej just vara öfverlupen af arbete. För att likväl gifva mig en uppfattning om sin vikt och betydelse i samhället, fattade han en penna, doppade den i bläckhornet och skref eller låtsade skrifva några ord på ett papper, hvilket låg framför honom, hvarpå han, sedan dessa preliminer voro undanstökade, några minuter granskade mig från topp till tå, innan han nedlät sig till att bevara min fråga huruvida hans principal stod att träffa, med ett kort nej.

„Ar han ej i staden?“ frågade jag.

„Nej, reste i går kväll till Gravesend.“

„När väntas han hem?“

„Vet inte.“

„Det var ledsamt“, yttrade jag, „jag skulle så gärna önskat träffa honom. Han är ju redare för ångaren „Juanita“ eller huru?“

Ynglingen lade bort pennan, hvilken han hitills hållit i handen, klef ned från sin stol och kom fram till träskranket, som löpte tvärs öfver kontorsrummet och invid hvilket jag stod. På hans sätt och min märkte jag, att min sista fråga väckt hans intresse. I stället för svar erhöll jag emellertid en motfråga, hvilken äfven väckte mitt.

„Är ni herr Lieven?“

„Nej“, svarade jag, „men tillade därpå, då jag insåg att jag på detta sätt möjligen af Applebys kontorist kunde få de upplysningar jag önskat, „jag kommer från honom.“

„Åh tusan!“ utbrast han, „gubben har de sista dagarna ej gjort annat än väntat på herr Lieven, hvilken, det hörde jag honom säga, redan senast i förgår bort vara här. Ångaren har legat klar till afgang i Tillbury dock redan sedan slutet af förra veckan, men gubben ville ej låta den afsegla förr än den där Lieven anlände, ehuru de andra herrarna ideligen sprungo här och bråkade med honom.

Festliga figurer voro de med sin lyckade engelska —! ni talar bra ni, — han nickade nedlåtande och liksom uppmuntrande —, så gjorde för resten äfven den herrn som kom hit i går morse. Det var en stilig karl för öfrigt.“

„Såå“, anmärkte jag torrt. I detsamma föll mig något in och jag frågade ifrigt:

„Var det herr Korsch?“

„Jag vet ej hvad han hette, han nämnde ej sitt namn för mig utan frågade blott om gubben var på kontoret, och då han fick höra att så var fallet, gick han in till honom; de tycktes hafva mycket att göra med hvarandra, ty hela dagen voro de tillsammans och reste på kvällen ned till Tillbury dock med de andra.“

„Huru såg herrn i fråga ut?“ frågade jag ånyo.

„Huru han såg ut? Bra såg han ut! Sex fot sex tum så säkert! Stora mustascher —, såg ut som en prima lifgardist!“

„Tack så mycket. Ja, jag vet hvem det var —. Jag reser nu själf ned till Tillbury, så där får jag väl råka honom så väl som mr. Appleby.“

„Nej, det tror jag inte ni får, d. v. s. Appleby möjligen, men den långa skulle, enligt hvad jag förstod, resa med båten. Så skulle äfven de andra två herrarna göra.“

„Har då „Juanita“ redan afgått?“ frågade jag bestört, ty att detta skulle vara förhållandet hade besynnerligt nog ej ens fallit mig in.

„Ja“, svarade han, „den afgick med morgontidvattnet kl. 4 f. m. Visste ni inte det? Det hette visserligen först att den ännu ett par dagar skulle ligga och vänta på order, men herrn som kom i går måtte hafva medfört sådana, ty vi fingo en förtviflad brådska med att klarera ut båten. Besättningen påmönstrades och skickades ned middagstiden, — härlig besättning för resten. Ingen af dem var då sjöman, det kan jag svära på och ingen kunde ett ord engelska heller — och på kvällen foro de andra till Tillbury med gubben. Ja, nog skulle åtminstone „Juanita“ gå kl. 4 —, om den nu sedan gjort det eller ej, det vet jag inte. Allt som rörde den här resan var så himla hemlighetsfullt, så —!“

„Hvart var den destinerad?“ frågade jag, utan att närmare reflektera öfver hvad mina ord inneburo.

Kontoristen hajade märkbart till.

„Åh fan! Vet ni inte det själf? Ni sade ju att ni var ombud för herr Lieven? Och jag som trodde att ni var en af dem —! Ja, kanske det i så fall är bäst att ni frågar mr. Appleby själf om saken.“

Jag insåg att jag begått en faute.

„Åh, för mig behöfver ni inte vara ängslig, min unga vän“, yttrade jag. „Nog har jag reda på allt som rör den här resan, var lugn för det! Men då jag afreste var det ännu ej afgjordt hvar kolen skulle lossas.“

„Ja, det lär det väl ej att döma af certepartiet vara ännu“, svarade kontoristen, ögonskenligen lugnad af mina sista ord. „Rysk eller finsk hamn vid Östersjön eller Finska viken — för öfrigt, Helsingör för order.“

„Jaså. Ja, det var nog det jag tänkte mig. Ni har ingen aning om när mr. Appleby väntas hem igen, hvad?“

„Nej. Jag tror likväl han ämnade resa till Antwerpen på några dagar, så snart „Juanita“ afgått. Han är ofta långa tider frånvarande utan att jag har reda på hvar han håller hus.“

„Och hvem sköter affären under hans frånvaro? Ni?“

„Ja.“

„Mycket arbete, hvasa?“

„Inte så värst. Bekvämast gör jag råkat ut för i mina dagar. D. v. s. jag har ännu inte varit här mera än 6 veckor. „Juanita“ är Applebys enda båt. Han köpte „koffen“ i fjol på auktion, men

den har legat upp ända tills för några veckor sedan.“

„Hvem är kapten?“ frågade jag liksom i förbigående.

„Thompson — Jack W. Thompson — treflig karl. Super ej ogärna när så faller sig. Fick klacken från sitt förra rederi för den sakens skull och gick därpå länge och väl och dref på gatorna här i London, men så äro vissa firmor äfven alldeles förbannadt kitsliga af sig. Gubben kände honom sedan gammalt och erbjöd honom befälet på „Juanita“, då dess utrustning plötsligt beslöts.“

„Och de öfriga af befälet ombord?“

„De äro äfven engelsmän, d. v. s. alla utom 2:dra styrman. Han är något slags utrikare — tysk eller rysse, eller hvad fan han nu sedan kan vara — samma sort som hela besättningen för öfrigt, både sjöfolk och eldare.“

„Och ni vet bestämdt att Korsch, — den långa herrn med mustascherna, som var här i går —, att han skulle medfölja båten?“

„Ja. Jag råkade hafva ett ärende in till gubben medan han och den långa sutto på inre kontoret och talade med hvarandra, och då jag inträdde hörde jag den senare säga: 'Jag reser ju med för att sköta om den saken'.“

„Nå, tack så mycket! Det fagnar mig att hafva gjort bekantskap med en så särdeles lofvande ungdomsgentleman som ni är —. Hälsa mr. Appleby då han kommer hem. Adjö!“

Jag lämnade kontoret utan att låtsas höra den öfver mitt plötsliga afsked förbluffade kontoristens fråga om namnet på den person han skulle hälsa sin principal från, förvånad men tillika glad öfver att Appleby, sysselsatt med affärer af högst privat natur som han tydligen var, ej haft mer urskilning än att till biträde antaga en ungdom, som ej hade mera vett än att så låta „pumpa sig“ af första bästa person som önskade göra det. Visserligen hade ynglingen väl ej blifvit invigd i hvad „Juanitas“ resa egentligen gällde, men just det hemlighetsfulla i saken hade naturligtvis retat hans ungdomliga nyfikenhet och det var antagligen hoppet att möjligen af mig få höra yttermera något därom, som förmått honom att vara så öppen-hjärtig.

Nå ja, jag hade nu reda på så mycket som jag i Applebys egen frånvaro kunde hoppas få —. Att söka erhålla bestämdt besked om huruvida „Juanita“ verkligen afgått, var numera allt hvad jag kunde uträtta i London. Jag gick in på ett i närheten befintligt hotell och afsände därifrån ett telegram till lotskontoret i Gravesend. Därpå be-

stälde jag „lunch“ och medan jag ännu höll på med att intaga denna, inträdde portiern i matsalen, åtföljd af en telegrafpojke, hvilken lämnade mig svaret.

„S. S. Juanita afgått 5 f. m. Helsingör för order.“

Sedan jag ätit satt jag vid kaffet och min cigarr och öfvervägde hvad jag härnäst skulle taga mig till.

Nu visste jag således hvar jag inom den närmaste framtiden hade Bredow, ty jag tviflade ej ett ögonblick på att det varit han som förmått Appleby att expediera „Juanita“ på den ursprungligen bestämda tiden, trots det att Lieven, enligt hvad jag af kontoristens ord kunde förstå, telegrafiskt uppmanat honom att afvakta närmare besked. Att han själf medföljt ångaren, var ju äfven antagligt och lätt förklarligt. Men huru skulle jag begagna mig af denna min kännedom?

Stod Bredow i den ryska regeringens tjänst var han i Ryssland så godt som oantastlig, äfven om bevisen på att han mördat voro aldrig så klara; så pass stor insikt i det sätt, hvarpå lagarna i kejsardömet upprätthöllos hade jag dock under den tid jag vistats i Finland förvärfvat mig; att där söka utverka hans häktande var således onödigt besvär. Bertha Lievens utan tvifvel snart förestå-

ende hemkomst till Westanfors påkallade min närvaro där. Skulle jag anse att jag nu uträttat allt hvad jag kunnat göra här i England och omedelbart, redan i kväll via Harwich och kontinenten afresa till Finland samt med det tålamod, som stod mig till buds, där afvakta Ahlgrens tillfrisknande och vederbörlig domstols omhändertagande af mordmålet. Detta föreföll mig motbjudande, men hvad kunde jag väl annat göra? Intet. Jag måste bekväma mig därtill.

Jag ringde och tillsade kyparen att hämta mig en „Bradshaw“, i hvilken jag begynte söka upplysningar rörande snabbaste routen.

Medan jag bläddrade i boken fick jag sikte på en annons, hvilken kom mig att något ändra mitt beslut. Den rörde Wilsonlinjens ångare och af densamma framgick, att S. S. „Orlando“ fredag e. m., d. v. s. dagen därpå, från Hull skulle afgå till Göteborg. En hastig beräkning visade mig, att jag genom att medfölja denna båt skulle vara i stånd att öfver Stockholm nå Hangö och Westanfors på ungefär samma tid, som om jag reste via kontinenten. Och genom att taga denna väg skulle jag vara i tillfälle att vistas en dag i Hull, och kanske, ifall Ahlgren redan repat sig så pass mycket att detta gick an, hafva ett samtal med honom, med den enda person hvars ord möjligen

kunde bringa Lievens mördare att få sota för sin gärning.

Många minuter tvekade jag ej; jag lämnade hotellet samt några timmar senare London på samma väg jag kommit dit och på kvällen var jag åter i Hull.

X.

Mitt första besök följande morgon gällde detektiva polisens inspektör. Af honom fick jag veta att Ahlgren blifvit flyttad från ambulansstationen till sjukhuset och i sällskap med den detektiv, som fått sig ombetrodt utredandet af omständigheterna vid det på matrosen begångna öfverfallet, begaf jag mig dit.

Efter något parlaterande blefvo vi insläppta till den sårade, hvilken numera af läkaren förklarades vara utom all fara. Då vi inträdde i det enskilda rum matrosen, tack vare mitt erbjudande att svara för kostnaderna, erhållit, funno vi Ahlgren visserligen svag och medtagen, men feberfri och vid full sans samt i stånd att tala.

Hans blick fick ett skyggt, frågande uttryck då den fästes på oss och hans fingrar plockade nervöst på sängtäcket; jag kunde se att han igenkände mig som en af passagerarna på den båt,

från hvilken han rymt, och att han ej var särdeles glad öfver visiten.

Detektiven hade under vägen till sjukhuset anmodat mig att föra ordet och sedan för honom öfversätta hvad sjömannen sagt.

„Nå, Ahlgren“, sade jag, i det jag satte mig på en stol vid sängkanten, „det gick på tok för er, eller hur?“

Han nickade, utan att säga något.

„Hvem gjorde det?“ frågade jag utan vidare inledning.

„Int' vet jag!“ svarade han med lågmäld, men klar och tydlig röst, beledsagande sina ord med en energisk skakning på hufvudet, men äfven med en blick, som bevisade att han fruktade för att ej blifva trodd. Och jag trodde honom ej heller.

„Hör på Ahlgren“, gentog jag, „ni vinner ingenting numera på att söka dölja något, ni blott skadar er själf genom att ljuga. När ni blir frisk kommer ni att sändas till Finland och ställas inför domstol, — till en början som vittne, men — ja, ni vet själf bäst, huruvida det ej lätt händer, att ni råkar komma i en annan, värre belägenhet. Tro mig, det bästa ni kan göra är att obetingadt tala om allt som inträffat, allt som rör både mordet på „Nordstjärnan“ och öfverfallet på er, ty att dessa två händelser stå i samband med hvarandra, det

vet jag. Om jag kan och om så förhåller sig som jag antager, skall jag göra hvad i min förmåga står för att framdeles hjälpa er, men endast på villkor, att ni nu berättar allt, hvad ni vet om den person, som nära nog tagit lifvet af er; ty att ni inte har reda på hvem det var, det skall ni inte försöka inbilla mig.“

Ahlgren vände ansiktet mot väggen; han syntes upprörd och mumlade något om folk, som ej tillät en stackars fan att få dö i fred, men svarade ej. Om en stund blef den vid bäddens fotända stående detektiven otålig och uppmanade mig att komma bort, när karlen ögonskenligen intet hade att upplysa oss om.

„Hör ni, Ahlgren?“ sade jag. „Herrn där, som tillhör polisen, säger, att jag skall lämna er åt ert öde och att de nog snart skola tvinga sanningen ur er“, tillade jag, öfvertygad om att matrosen ej förstätt de på engelska yttrade orden. „Skall jag gå? Nå väl —, adjö då! Jag beklagar er, men när allt går omkring har ni ärligt förtjänt det straff ni, lita på det, ej skall undgå.“

Jag reste mig från stolen på hvilken jag suttit och tog några steg mot dörren; där vände jag mig om och betraktade den sårade. En blick och en åtbörd af denne förmådde mig att återvända och ånyo taga plats vid hans sida.

„Hvad — hvad tror herrn att jag kan få mig?“ frågade Ahlgren med svag, sväfvande röst. „Inte var det jag, som dödade honom på „Nordstjärnan“ —.

„Det har heller ingen påstått“, svarade jag, „men ni vet hvem mördaren är.“

En stunds tystnad rådde i rummet; matrosens korta, flämtande andetag voro de enda ljud som förnummos. De angåfvo hur upprörd han var. Plötsligt tycktes han hafva fattat sitt beslut. Hans blick, hvilken hittills undvikit min, mötte denna nu.

„Ja, jag vet det! Men — jag vågade ej tala om det i Köpenhamn. Han skulle säkert tagit lifvet af mig med, om jag gjort det, och — jag blef ju ej förhörd på ed —!“

Nu var det min tur att känna mig nervös. Nu skulle således det dunkel, hvilket höljde John Lievens död, äntligen skingras; nu skulle det visa sig, om jag bedragit mig eller ej —! Jag lyckades likväl undertrycka hvarje yttring af sinnesrörelse och anmärkte blott:

„Det var det jag tänkte. Berätta nu alltsammans för mig. Var ej rädd; jag skall så mycket jag kan söka ställa allt till rätta.“

En sjuksköterska, hvilken äfven var närvarande, räckte, åtlydande en vink af den sårade, denne ett glas vatten. Sedan Ahlgren druckit vatt-

net, sjönk hans hufvud tillbaka på kudden; liksom utmattad slöt han ögonen, men öppnade dem åter kort därpå, vände sig något på sidan och, medan jag med andlös uppmärksamhet sökte uppfånga hvarje hans, ofta otydliga och stammande ord, omtalade han för mig, det han vid förhöret i Köpenhamn förteगत.

„Den natten utanför Gottland“, begynte han, „kort efter det att det åter blifvit tjocka, hvisslade styrman och då jag kom upp på bryggan, sade han åt mig att jag skulle gå och se på loggen. Jag gick akterut.“

„Redan då jag gick ned för trappan från hurricandäck kunde jag urskilja två personer på halfdäck. I aktersalongen brann ljus —, det lyste genom rutorna i skylightet från andra klass och det var det, som gjorde att jag kunde se dem; eljes hade det nog varit för mörkt därtill. Då jag kom ned på akterstordäck, skymde förkanten af halfdäck bort dem för mig, men jag kunde höra att de grälade med hvarandra —. Därpå hörde jag något, som lät som ett skrik —; då jag kom upp på halfdäck, såg jag blott den ena af dem. Han stod lutad öfver något mörkt som låg på däck.“

„Då han fick se mig komma, rusade han tvärt på mig och grep mig om strupen, slängde mig på skylightsoffan och klämde till. Han var stark

— jäkligt stark; jag var som en vante i hans händer —, jag kunde inte andas —, försökte bedja om nåd, men kunde ej tala —!“

„Så lättade han litet på sitt tag, men då jag försökte stiga upp, kastade han mig igen mot skylightet, böjde sig ned, så hans ansikte nästan rörde vid mitt, och sa' —.“

Ahlgren gjorde en paus; han skälfde i hela kroppen. Minnet af det hemska ögonblick, då hans lif hängt på ett hår, — det hade det gjort, därpå var jag säker —, hotade, svag som han var, att öfverväldiga honom. Jag räckte honom vattenglaset och tystade med en åtbörd ned sjuksköterskan, hvilken antagligen ämnade protestera mot ett fortsatt upprörande af den sårades känslor.

Sedan Ahlgren druckit, fortfor han:

„Ja, jag hörde inte riktigt hvad han sade, men något om att kasta mig öfver bord var det. Så klämde han åter till så jag ej fick andan fram, och jag vet ej hvad som sedan på en god stund hände. Då jag kvicknade till, låg jag allt ännu kvar på samma ställe och han stod lutad öfver mig, men han höll mig ej mer om strupen, — blott med ena handen i kragen.“

„Hör du“, sade han, „svär vid Gud fader —, vid din salighet —, vid allt hvad du tror på —,

att inte säga något om hvad du sett! Då kanske jag låter dig lefva —! Svär!“

„Jag svor som han ville. Skulle inte kanske hvem som helst i mitt ställe gjort det —, hvad?“

„Han lät mig då sitta upp på skylightsoffan.“

„När vi komma till England“, sade herremannen, — ty jag hade då hunnit igenkänna honom som den långa med stora mustascherna, hvilken var den enda passageraren som reste på andra klass —, „lämnar du båten och reser till Amerika, eller för resten hvart fan som helst —, men stannar inte ombord eller återvänder till Finland —; gör du det så — adjö med dig och det snart ändå —, förstår du? Jag skall hjälpa dig i väg, — pengar skall du få —, här!“

„Han tog fram sin plånbok, men ändrade sig; stack den tillbaka i fickan och böjde sig ned öfver det mörka som låg på däck —. Jag såg nu först att det var en död människa —, slet upp dennas kläder och tog därifrån en annan plånbok, öppnade den, tog ut flere sedlar och räckte mig dem.“

„Det här allt får du, om du tiger“, sade han, „kom ihåg att du svurit vid din salighet att göra det — gör du det inte, blir du fördömd när du dör, och det händer snart om du talar, var lugn för det!“ Sedan tillät han mig att stiga upp och befallde mig att gå förut och inte på några villkor

mera komma till halfdäck den natten, om lifvet var mig kärt. Jag ämnade lyda, men så kom jag ihåg att styrman ville veta, hvad loggen visade.“

„Nå, se då på den och skynda dig att rapportera det, så de ej skicka hit någon annan, innan jag är klar med mitt“, sade mördaren, då jag nämnde om det för honom.

„Jag gjorde så. Styrman märkte intet, ehuru jag var så skrämmd att jag knappt kunde tala. Klockan half två gick jag på utkik och, den vakten trodde jag att jag skulle dö på backen, så dålig var jag af rädsla.“

„Ja, jag ljög —, ljög som han befallt mig, inför polisen i Köpenhamn, men jag vågade ej göra annat. Natten innan vi anlände dit, stod han och väntade på mig då jag kom från rodret. Då lärde han mig hvad jag skulle säga om den fulla emigranten —, sade mig då, att han första natten i Hull skulle vänta på mig nära skutan, för att hjälpa mig att rymma och skicka mig till Amerika.“

„Jag rymde, träffade honom och med min säck på ryggen började vi gå genom brädgården upp till staden —. Med ens, utan att säga ett ord, högg han till — sedan minns jag intet mer af hvad som hände.“

Med en djup suck sjönk Ahlgrens hufvud tillbaka mot dynan; hans krafter tycktes vara fullkom-

ligt slut efter ansträngningen det kostat honom att tala så länge. Sjuksköterskan torkade bort svetten, hvilken i stora droppar samlat sig på hans panna, såg på mig och skakade förebrående på hufvudet, men yttrade intet —. Af tonfallet i den sårades röst, af mitt utseende, kunde hon förstå att det var viktiga ting vårt samtal gällt; äfven detektiven stod tyst och blickade blott frågande, än på mig, än på matrosen.

Efter några minuters förlopp vidtog denne ånyo:

„Detta är, så hjälpe mig Gud, hela sanningen —! Jag vet att jag blir straffad för att jag ljög i Köpenhamn, men det känns ändå lättare —, mycket lättare nu, när jag bekänt allt —. Säg —, ni tror väl inte, att jag blir fördömd, för att jag svurit falskt —, för att jag berättat det här för er?“

„Nej, Ahlgren“, svarade jag, rörd af den enkla bondpojks uppfattning af edens betydelse —, „nej, var lugn för det! En sådan ed som skurken aftvang dig, den räknas inte —. Hade du hållit den, dolt hvad du visste om brottet och låtit en annan oförskyldt lida straffet därför, hade det nog sett vida värre ut för dig i det afseendet. Vill du skall jag bedja prästen — det finnes en finsk sådan här —, att komma till dig. Han förstår sig på sådana saker, och kommer nog att säga detsamma som jag;

honom tror du väl? Det enda du nu har att göra, är att så fort som möjligt blifva frisk, så du kan återvända till Finland och genom ditt vittnesmål få Koski, som nu sitter oskyldigt häktad, frikänd. Jag har ej så noga reda på lagen, men något alltför strängt straff tror jag inte att du behöfver vara rädd för, om du af fruktan för ditt lif var tvungen att handla som du gjort. I alla fall, — när du af tjänat det, skall jag hjälpa dig att komma på fötter igen. Du är ju ung, — kan få det nog så bra ännu i Amerika, om du ej önskar stanna i Finland. Där är jag i stånd att hjälpa dig och skaffa dig arbete vida bättre än Bredow —, din „långa herre“ —, skulle varit det, om han också så ämnat; jag lofvar dig att jag skall göra det.“

Jag räckte honom min hand. Hans blodlösa, nästan genomskinliga fingrar slöto sig om densamma med ett krampaktigt grepp, hans ögon fylldes af tårar och snyftningar skakade hans kropp.

Jag insåg, att den sinnesrörelse han nu varit utsatt för, varit allt hvad han kunde tåla och kanske litet mer, och då jag dessutom på detektivens min märkte att denne hade svårt att längre lägga band på sin nyfikenhet, sade jag Ahlgren farväl, och vi lämnade sjukrummet samt kort därpå, sedan jag i kontoret deponerat en summa, stor nog att under den tid matrosen antagligen ännu skulle

ligga sjuk, förse honom med äfven annat än blott det nödvändigaste, äfven sjukhuset, stego i vår utanför väntande „cab“ och åkte till detektiva polisens station.

Där upprepade jag ur minnet inför inspektören och polismannen, hvilken åtföljt mig, allt hvad Ahlgren berättat. Jag uppgaf de skäl jag haft att redan tidigare misstänka Bredow, förevisade t. o. m. brevet jag låtit öfversätta och talade om, huru jag fått reda på och hvad jag visste om mördarens nuvarande vistelseort, — om S. S. „Juanitas“ mystiska expedition och den anledning, skurken antagligen haft att medfölja ångaren.

Vana vid brott i alla upptänkliga former, som mina åhörare voro, gjorde min berättelse till en början ej något dess vidare djupt intryck på dem, men den senare delen däraf —, den berörde ämnen och förhållanden, med hvilka de ej tidigare kommit i aktuell beröring, men för hvilka de, i likhet med så godt som enhver i England, tidningsläsandes land, hyste det lifligaste intresse, och när jag slutat utbrast inspektören:

„Great Scott! Skulle inte Conan Doyle kunna göra något af allt det här, hva' Jones?“

„Men“, fortfor han, efter en stunds öfvervägande, „den här historien blir fan så invecklad. Nu veta vi visserligen hvem som knifvade sjöman-

nen, men brottslingen är ej mer i England. Nog torde han ju, enligt hvad ni säger, ännu vara ombord på ett engelskt fartyg, men redan i morgon äro de antagligen i Helsingör och sedan —, ja om allt förhåller sig så som ni berättat, är det ej godt att säga hvart de sedan styra kosan —. Och den där titulus Bredow, eller Korch, eller hvad karlen nu heter, lär väl ej stanna längre tid ombord än hvad han är tvungen till. I Ryssland, så — nå ja, vi få se hvad departementet säger; den saken går visserligen öfver min horisont, men *jag* tror ej att de där kunna uträtta just något alls. Men domstolen i Finland, den kan väl på grund af matrosens vittnesmål fordra mördarens utlämnande, eller huru?“

„Fordra kan den nog“, svarade jag, „men om detta sedan leder till något resultat, det är en annan sak. Jag betviflar det. — Nå, den som lefver får se! Hvad ämnar ni göra nu?“

„Sätta upp en rapport öfver det här och gifva den åt polischefen, hvilken antagligen kommer att sända den till London; sedan handla efter de order jag får.“

„Tror ni, att jag behöfs här som något slags vittne? Jag ämnade annars afresa med „Orlando“ i kväll.“

„Det tror jag ni godt kan göra. Det som den sjuka berättat er, det var ju så att säga icke officiellt, — ryska konsuln måste vara närvarande och en edsvuren translator verkställa öfversättningen, innan den äger laga kraft. Dessutom kan jag ej inse, att ni på något sätt alls är inblandad i den här knifhuggningshistorien, hvilken är den enda vi hafva att göra med, ty mordet begicks på utländsk botten. För säkerhets skull kan ni ju på eftermiddagen titta in hit; jag har då talat med min chef och kan gifva er bestämdt besked, men som sagdt, jag är öfvertygad om, att ni obehindradt kan afresa med „Orlando.“

Jag lämnade polisstationen och sedan jag ombesörjt att den finska sjömanspredikanten erhöll bud om att en sjuk sjöman på sjukhuset önskade träffa honom, återvände jag till Grosvenor-hotellet, där jag vid min återkomst från London tagit in. Uppkommen på mitt rum, tände jag en cigarr, slog mig ned i en länstol och försjönk i tankar.

Gåtan, som rörde Lievens död, var således nu löst, eller rättare, jag hade fått bekräftelse på att min lösning af densamma varit den riktiga. Att Ahlgrens berättelse var sann, därpå tviflade jag ej; han var för sjuk, för illa därän, för att vara i stånd att ljuga ihop en sådan historia, och hela hans sätt då han talat om den, den sinnesrörelse han vid

detta tillfälle varit rof för, den var ej imiterad, *kunde* ej vara det.

Och dessutom, vissa omständigheter hade ju redan tidigare bragt mig på tanken att ett sådant drama, som matrosen enligt sin utsago upplefvat på halfdäck, utspelats där, — jag hade ju af spåren i askan tyckt mig kunna se, att en brottning ägt rum invid skylightet och att den som burit gummi skodon, d. v. s. Ahlgren, varit en af dem som varit inbegripna i densamma. Hans uppträdande vid förhöret i Köpenhamn hade låtit mig förmoda, att han dolde något viktigt som var honom bekant rörande mordet, och både kapten Lindholm och jag hade, omedelbart efter hans rymning, kommit till den slutsatsen, att fruktan för att inställas som vittne inför domstol i Finland varit det, som förmått honom att företaga rymningen.

Hvilken nedrig skurk var ej Bredow, eller rättare Korsch —, förrädaren mot sina egna kamrater, hvilka, åtminstone de flesta af dem, allt ännu för honom hyste fullt förtroende, ty eljes hade det ju ej för honom varit möjligt att, trots det telegram Appleby erhållit af Lieven, förmå den förstnämnde att låta „Juanita“ afgå.

Arma, olyckliga, för hvad de ansågo för rätt kämpande män där ombord! Hvad gingo de till mötes? Hurudant skulle det öde vara, som skulle

blifva deras, ifall uslingens planer kröntes med framgång? Arkebusering, hängning, eller, — i lindrigaste fall —, förvisning för lifstiden till någon utom mänsklighetens rämärken belägen „uluss“ i fjärran Sibirien, skulle blifva deras lott, om ej „A. M.“ eller någon annan, hvilken kände Korsch's riktiga karaktär, kunde varna dem, — förmå dem att återvända, utan att söka uträtta det, som var den företagna resans egentliga syfte.

Ett djupt medlidande med dem grep mig, — jag beslöt att göra ett försök att varna dem, om jag kunde nå dem med ett telegram.

Tio minuter därpå mottog kassören på närmaste telegrafkontor ett telegram, adresserat till „British S. S. „Juanita“, Helsingör“, hvilket innehöll en uppmaning till befälet ombord att inställa resan och afvakta närmare upplysningar; att Korsch „sålt allt“, samt en uppmaning till yttersta försiktighet gentemot denne. Telegrammet var under-teckadt „John Lieven.“ Hvarför jag användt detta namn, behöfver väl ej förklaring; det var det enda jag kände, som kunde gifva varningen tillbörlig vikt i deras ögon den gällde. Skulle väl detta budskap från den döda förmå rädda hans vänner från ett kanske ännu hårdare öde än hans —?

När jag expedierat telegrammet, kände jag mig lättare till mods; jag hade gjort hvad jag för-

mått —, nu återstod mig intet mer att uträtta i England. Nästa akt af dramat skulle utspelas inför domstolen i Finland. Men mellanakten skulle antagligen blifva ganska lång —; under densamma hade jag plikter att fylla, plikter mot min väns dotter, hvilken kontinentens expresståg troligen nu förde mot Norden. Stackars flicka!

Sedan jag ätit middag samt ånyo uppsökt polisinspektören, hvilken förklarade att något hinder för min afresa ej förefanns, lät jag senare på eftermiddagen föra ned mina effekter till „Albert-dock“ där „Orlando“ låg med ångan uppe och med däcken hvimlande af till „ärans och hjältarnas“ land återvändande emigranter, hvilka fått nog af „dollars.“

Då solen samma kväll, blodröd af de koleröksblandade dunstmassor, hvilka dess sista strålar genomträngde, försvann bakom Yorkshires låga kust, iakttog jag densamma från däckets af den snabbt framilande ångaren, hvars stäf pekade ut mot det tilltagande dunkel, som snart skulle hölja Nordsjöns yta.

XI.

Dels kurirtåg, dels F. Å. A:s ångare „v. Döbeln“ förde mig från Göteborg till Hangö. Då jag ånyo under mina fötter kände den granitkaj, från hvilken jag och min vän för ett par veckor sedan företagit vår olycksdigra resa, var det första jag gjorde att per telefon sätta mig i förbindelse med disponenten Cederholm på Westanfors.

Af honom fick jag höra, att först dagen förut telegram anländt från Bertha Lieven om att hon erhållit budskapet om sin fars död, och att hon således ej förrän om 3 eller 4 dagar kunde väntas hem. Hon hade likväl ej omnämnt, hvilken väg hon ärnade anträda återfärden och min plan, hvilken varit att, i händelse jag anlände tids nog därtill, resa henne till mötes, var således ej utförbar. — Jag måste invänta henne på Westanfors.

Då „v. Döbeln“ anlände, hade emellertid eftermiddagståget från Hangö redan afgått. Nästa

tåg skulle afgå först dagen därpå, och jag var följaktligen tvungen att tillbringa natten därstädes. Jag tog in på „Grand“; tillbragte eftermiddagen i den numera af sommargäster så godt som öfvergifna badhusparken, intog min supé på det, trots badsäsongens slut fortfarande öppna „Bellevue“ och lade mig i god tid, men vaknade likväl följande morgon, enär jag glömt att underrätta hotellbetjeningen om, att jag skulle afresa med morgontåget — blott för att finna, att jag försövit mig, och att tåget redan afgått.

Nå ja, saken stod ej att hjälpa, tid hade jag för resten nog, och den enda följden min drumlighet skulle medföra, var, att jag var nödsakad att tillbringa några långtrådiga förmiddagstimmar i staden.

Sedan jag ätit frukost, begaf jag mig ut på promenad och då jag, som en kvarleva af mitt forna yrke, hos mig har inneboende en viss klockkärlek för allt som rör sjöfart och fartyg, styrde jag i brist på bättre mål mina steg ned till hamnen.

Något synnerligt lif rådde denna morgon ej där nere; en tysk ångare höll på att lossa mjölsäckar och en af „Stjärnbolagets“ bärgningsbåtar, hvilka hade sin station i Hangö, återvände, medan jag befann mig på möljan, från ett fruktlöst sökande efter ett „kap“ i skärgården.

Sedan jag jämte några andra dagdrifvare iakttagit, huru „Stella“ förtöjde, fortsatte jag min promenad längre utåt, sinnad att taga hamnarbetena på Högholmen i betraktande. Jag hade likväl ej kommit långt i den riktningen, innan jag varseblef, att yttermera en ångare nalkades från hafssidan och redan hade passerat båken.

Jag såg att det var en finne; en af lastbåtarna, hvilka trafikera linjen Tyskland—Finland. Den kom närmare, inlöpte i hamnen, fick sina trossar i land och begynte svänga in till kajen. En liten klunga af folk hade samlat sig där för att taga emot båten, och då min inspektion af hamnbygget godt kunde vänta, slöt jag mig till dem.

En medelålders man, hvars yttre ögonblickligen förrådde sjömannen och befälhafvaren, nalkades från möljans inre del, invid hvilken den nyss anlända bärgningsbåten låg; han stannade tätt invid min sida och jag antog genast att det var „Stellas“ kapten. Jag hade ej bedragit mig.

Så snart den senast anlända lastbåtens befälhafvare varseblifvit honom, hälsade han honom med en handrörelse och kort därpå, då hans ångare svängt sidan till, med ett: „God dag på dej, Kalle, hur står det till?“

Därpå tillade han: „Lägg genast i väg allt hvad donen hålla, Kalle! På Vinkova-grunden

utanför Tahkona ligger en engelsman som törnat på i natt. — Kila dit, förtjäna storkofvan och kom snart tillbaka samt bjud mig på champismiddag för nyheten!“

Den spiken drog. Den tilltalade skyndade „allt hvad donen höllo“, tillbaka till sin egen båt, ur hvars skorsten ögonblicket därpå tjocka rök-moln bolmade fram; därpå återvände han i samma tempo, för att få höra något mera utförligt hvad hans kollega hade att berätta.

Denne stod allt fortfarande på sin brygga; landgången var ännu ej utsatt och tullen ej ombord, hvarför det samtal, som utspann sig mellan bärgningsbåtens kapten och honom, fördes med hög röst och kunde uppfattas af alla de närvarande, således äfven af mig.

— „Den har ganska stark slagsida och aktern ligger lågt i vattnet, — slingrar för dyningen, som går ganska hög därute —. — Nej, någon stor båt är det inte, så där en 7 à 800 tons vidpass —. — Besättningen är ombord, men ehuru jag signalerade både med ånghvissla och flaggor och frågade om de önskade hjälp eller lämna skutan sin, svarade de ej —. Allt för nära dem vågade jag inte gå, men likväl så pass nära, att jag genom tuben kunde läsa namnet „Juanita — London“ —; gammal holk för resten.“

„Juanita!“ Var det väl *min* „Juanita?“ Ja, det kunde ej gärna vara någon annan —, allt stämde ju öfverens —, tiden för densamma be-
fintlighet i dessa vatten, storleken, hemorten! Så-
ledes hade mitt telegram ej haft åsyftad verkan;
någon annan varning hade de ombordvarande ej
fått emottaga —, de hade fullföljt sin resa och lågo
nu på grund, några och fyrtio mil från Hangö!

Bärgningsbåtens kapten gaf sig ej tid till långa
resonnemanger. Hans båt hade i detta nu åter
ångan uppe, och sedan han tackat sin vän på last-
ångaren för upplysningen och sagt honom farväl,
skyndade han till sitt eget fartyg.

Innan han nått detsamma, hade jag upphun-
nit honom samt framförde utan vidare en anhållan
om, att få följa med på hans resa. Han tvärstan-
nade förvånad; fann ögonskenligen min begäran
både fräck och orimlig, men sedan vi växlat några
frågor och jag lyckats öfvertyga honom, om att jag
ej var agent för det konkurrerande bolaget, gaf
han likväl sitt bifall.

Ej många minuter därefter ångade „Stella“ ut
från hamnen, med en drifva af skum vid sin skarpa
bog och lämnande efter sig en lång, mörk kolonn
af rök, hvilken i den rådande stiltjen långsamt
sänkte sig öfver det forsande kölvattnet akterut.

Dagen var het och tryckande och solen brände med en intensitet, ovanlig vid en så långt framskriden årstid. Under natten hade det blåst friskt ute till hafs, men mot morgonen hade vinden möjnat ut och ytan af de långa dyningarna, hvilka rullade in från Östersjön och, så fort vi passerat Tärnskären, kommo „Stella“ att stampa ganska kännbart, var spegelblank. Öfver våra hufvuden var skyn klar, men vid södra horisonten syntes en mörk molnvägg, hvilken, medan vi ångade den till möte, växte allt högre och högre och slutligen, då vår färd räckt omkring 3 timmar, nått så nära zenit, att solen försvann bakom densamma. Luften var öfvermättad med elektricitet och allt tydde på, att vi, innan många timmar förflutit, skulle hafva oss ett sjudundrande åskväder på halsen.

„Stella“ fortsatte emellertid för full maskin sin kurs. En bärgningsbåt, som har utsikt att finna ett „rof“, låter ej af småsaker afskräcka sig från att vara den första på platsen, och så där 4-tiden på eftermiddagen utbrast befälhafvaren, hvilken redan under hela den sistförflutna halftimmen ifrigt genom kikaren granskat horisonten förut:

„Där ha' vi den!“

En liten, mörk punkt, för blotta ögat ännu omöjlig att skönja, stack af mot bakgrunden af åskmolnet. Inom kort blef den tydligare; vi kunde

urskilja två mäster och en skorsten, af hvilkas lutning vi kunde sluta oss till att skrofvat till hvilket de hörde, som äfven den till Hangö anlända lastbåtens kapten omnämnt, hade stark slagsida. Ingen annan ångare syntes till i närheten, och „Stellas“ kapten drog en djup suck af lättnad samt anmärkte till sin bredvid stående styrman, att det ändå var en förbaskadt god sak, att „de andra jäklarna“, naturligtvis ett smeknamn på konkurrentbolagets skeppare —, inte „snokat upp gynnaren.“

„Hm, det är inte så alldeles säkert, att de ej gjort det“, svarade den tilltalade i det han pekade ostvart. „Se dit!“

Både befälhafvaren och jag riktade våra kikare i den antyddade riktningen. Ett mörkt rökmoln aftecknade sig mot den där ännu af hvitaktiga, kardad bomull liknande dunster betäckta skyn, och nedanför kunde vi urskilja en punkt — skrofvat af en annalkande ångare, hvars eldare ögonskenligen ej sparade på kolen. Den var emellertid ännu allt för aflägsen för att kunna igenkännas. Det kunde, som skepparen yttrade, lika så gärna vara något annat, västvart destineradt fartyg, som en konkurrent. „Och“, tillade han, „i alla fall äro vi de första på ort och ställe“, hvarpå han vände sig till det till maskinrummet ledande språkröret och gaf or-

der om ångtryckets minskande, ty länge skulle det ej nu mer dröja, innan vi voro framme.

Då han gjort detta, riktade han ånyo sin kikare mot haveristen; jag följde hans exempel. Längre och uppmärksamt betraktade vi densamma.

Den låg öfver åt babord och vände däcket åt det håll, från hvilket vi nalkades; våra blickar kunde således uppfatta de på detsamma befintliga föremålen. Fartygets förskepp hade höjt sig några fot öfver den ursprungliga vattenlinjen, medan däremot aktern låg i vattenbrynet och dyningen, för hvilken skrofvat slingrade med häftiga, ryckande rörelser, bröt hit öfver en del af halfdäck. Befälhafvaren lät plötsligt höra en långdragen hvissling och utbrast därpå:

„Se på sjutton! De tyckas hafva öfvergifvit henne —! Båtarna äro borta och jag ser ej till någon människa på däck!“

„Men det gör jag“, inföll jag. „På bryggan står en karl; jag kan tydligt urskilja honom, — han rör sig!“

„Ja visst, det har ni rätt i! Jag ser honom äfven. Det blir ett svårt arbete att bärga den där båten, om det ens alls går för sig. Blir det storm, är hon i små bitar inom en half timme.“

Jag svarade intet; jag var allt för upptagen af att betrakta den mänskliga gestalt jag kunde

skönja på den aflägsna ångarens brygga. — Ju närmare vi kommo, desto mera besynnerligt föreföll mig mannens beteende och hans utseende. Han stod hela tiden på samma ställe, men stilla stod han ej. — Han vände och svängde hela tiden på sig, som om han utfört någon fantastisk „step dance.“ Dessutom, ju tydligare jag kunde se honom, dess mer högväxt föreföll han mig, — rent af jättelik —. Hans hufvud nådde nästan upp till balken, som utgjorde midskeppsåsen för solseglet öfver bryggan då detta var tillsatt —, hvilket likväl nu ej var fallet —, och hvars höjd öfver däckets ju sällan understiger 8 à 9 fot.

Vi nalkades. Jag kunde nu nästan urskilja hans anletsdrag, då han vände ansiktet till. — Plötsligt klack det till i mig —, jag kände, att jag bleknade —. Utan att sänka kikaren, genom hvilken jag, liksom hypnotiserad af anblicken betraktade den mystiska företeelsen, utbrast jag:

„Kapten, se på karlen! Store Gud —, han är hängd, hängd vid solsegelsspiran!“

Befälhafvaren grep ånyo till kikaren, den han lagt ifrån sig, för att gifva några order åt sin besättning —, en ed undföll honom —, häpen lät han den ånyo sjunka och bestört utropade han:

„Hvad i Herrans namn skall detta betyda? Ja — han är hängd —, död som en spik —, intet tvifvel därom!“

Intet sådant rådde —, intet misstag var möjligt. Vi voro nu redan så nära, att jag tydligt kunde läsa namnet „Juanita“, med rostfläckade, hvita bokstäfver måladt på bogen.

Försiktigheten kräfde minskad fart —; för sakta maskin och under träget lodande gled „Stella“ upp längs ångarens sida, på en knapp half kabel-längds afstånd från densamma, och äfven med blotta ögat kunde man se huru det stod till med den på bryggan befintliga figuren. Vår besättning hade äfven varseblifvit detta; stumma, gripna af en med skräck blandad förvåning hade de samlats vid relingen och stirrade öfver till den andra, så när som på den hemska gestalten af allt mänskligt ögonskenligen öfvergifna ångaren.

Som befälhafvaren anmärkt voro samtliga båtar borta; taljorna voro öfverhalade och hängde ned från de utsvängda däfverterna nästan till vattenytan, — jag kunde höra de stötar som de nedre blocken förorsakade, då de vid fartygets rullning slog mot sidan. — Till och med ett svagt, hväsande ljud, som uppkom då likets fötter vid det sammans svängningar kommo i beröring med den

målade segelduken på bryggans barriär, kunde jag tydligt förnimma.

Då detta inträffade, kom kroppen i en häftig, roterande rörelse —, det var en syn, hvilken nästan var för mycket för mina nerver —, och likväl — jag kunde ej slita mina blickar från densamma. Genom kikaren hängde de oafåligt fast vid det, som engång varit en man —!

Likets snabba rörelser afstannade efterhand. Slutligen hängde det ånyo, om man frånser en relativt långsam svängning fram och åter, så godt som orörligt med ansiktet vändt mot mig. Jag granskade dragen — kikaren höll på att falla ur min hand —, jag kunde ej undertrycka ett utrop. Jag kände ju mannen, visste hvem han i lifstiden varit!

Bredow —; Korsch —, mördaren!

Detta var således den utgång på hans skändliga planer Försynen ansett lämplig, detta straffet för —. Ja, hans skapare var väl den enda som kände alla de brott, han under sin bana begått! Hängning, en mördares, en blodbesudlad förbrytares rättmätiga slut, hade blifvit hans lott. — Antagligen just de män, han sökt bereda ett liknande öde, hade i tid fått sina ögon öppnade och tagit rättvisans skipande om hand; — betalat förrädaren mot dem —, mot den sak de ansågo helig,

hvad han förtjänat. — John Lieven, hvilken han röjt ur vägen, var hämnad — !

Ett doft, hotande mullrande gaf genljud i rymden; de sig upptornande åskmolnen betäckte nu så godt som hela fästet och nu och då blänkte en blåblek blixtnära den sydliga horisonten. Ett egendomligt, gulaktigt sken hade efterträdt dagsljuset, och vid detsamma tog sig den vidsträckta vattenmassan, som utbredd sig omkring oss och hvars yta nästan liknade olja, samt det öfvergifna fartyget så obeskrifligt dystert, ja hemskt ut. Alla de på „Stella“ ombordvarande tycktes äfven gripna af anblicken; karlarna utbytte endast medelst hviskningar sina tankar, och invid min sida stod befälhafvaren tyst, försjunken i begrundande, — han hade ögonskenligen ej sitt vidare handlingssätt klart för sig.

Plötsligt tilldrog sig något hans uppmärksamhet; han tog kikaren och riktade den ostvärt.

„Se“, yttrade han därpå med djup, dämpad röst, som fruktade han att störa den nästan högtidliga stämning som rådde, „se, ångaren därborta är ett krigsfartyg. Det är en minkryssare af den typ, hvaraf äfven några byggts i Finland; den kommer hitåt för full maskin. Jag väntar tills den anländer och jag får höra hvad de där ombord säga om saken, innan jag ger mig i färd med

„Juanita“ där —; *den* sortens båtar har jag ej haft att göra med förr!“

Äfven jag blickade mot det österifrån kommande fartyget. Han hade rätt, det var en min-kryssare; jag kunde urskilja det gulgröna skrofvat, hvars färg nästan var densamma som hafvets. En hvitskummande fors, som från den knifskarpa stäffen vältrade sig åt hvar sin sida, gaf oss en uppfattning om den hastighet, hvarmed den klöf vattnet, och från de, i förhållande till skrofvat inunder dem oproportionerligt grofva tre skorstenarna vällde massor af med ånga blandad, svart rök. Sekund för sekund blef den tydligare; med den hastigheten behöfde den ej många minuter, innan den tillryggalagt det afstånd som skilde oss åt.

Vi hade emellertid under tiden drifvit något och kommit närmare „Juanita“ än befälhafvaren ansåg lämpligt; klangen af maskintelegrafens lysteringsklocka fäste min uppmärksamhet därpå, då han gaf order om sakta fart framåt. Jag tog blicken från kryssaren och riktade den ånyo på vraket —, på Bredows dinglande lik —.

En bjärt, rödaktig flamma af eld bländade mig —. Mot densamma uppfattade jag inom bråkdelen af en sekund mörka konturer af föremål, hvilka slungades mot skyn — så raglade jag baklänges mot „Stellas“ styrhytts vägg, ditslungad af

ett lufttryck, som kom hela båten att våldsamt kränga öfver. En knall —, ett dån, hvars styrka jag ej kan finna ord för, kom hvarje min nerv, hvarje fiber i min kropp att vibrera —. „Juanita“ hade sprungit i luften!

Åtskilliga sekunder därefter piskades vattnet omkring oss till skum af nedfallande bitar af vraket. Ljudet af detonationen återkastades upprepade gånger från olika väderstreck —, en blix klöf firmamentet och åskans brakande blandade sig med ekot, men åskknallen föreföll obetydlig jämförd med den som nyss skakat luften.

Ett sig alltmera utbredande moln af nattsvart rök hängde öfver oss, utestängande dagsljuset så skymning rådde. Vattnet såg ut som bläck, och där den grundstötta ångaren legat stack nu endast ett stycke af stäfven upp ur detsamma. Resten var försvunnen —, flytande spillror af trävirke var allt som återstod. Det sprängämne, som förorsakat explosionen, hade ögonskenligen varit af oerhörd styrka, eller också förefunnits i stor mängd. Men huru hade det bragts att utveckla sin kraft?

Min första tanke var att blixten slagit ned, men den förkastade jag genast. Ännu var åskvädret oss ej så nära — hvarken någon af de föregående eller de explosionen efterföljande ljungeeldarna åtföljdes omedelbart af åskan — detta

kunde anledningen ej vara. Så insåg jag sammanhanget.

„Juanitas“ besättning hade antagligen, innan de lämnat fartyget, hvilket kanske skett blott kort förrän vi fingo sikte på detsamma, fäst en stubin-tråd ned till „partiet“, hvilket förekom bland lasten, och antändt densamma, för att, då den inträffade grundstötningen lagdt hinder i vägen för expeditionens fullföljande, åtminstone förhindra att myndigheterna slog embargo på kontrabandet och ångaren. Ja, så hade det säkert gått till —, kanske hade de sett „Stella“ nalkas och tagit den för ett krigsfartyg —, kanske haft reda på att kryssaren, hvilken nu anländt till platsen, stoppat maskin och satt ut båtar, var i farvattnet och velat bereda dem af dess besättning, som först antrade „Juanita“, en föga angenäm surpris, eller hade de blott för att få längre tid på sig att undkomma, att nå Dagös ej alltför långt aflägsna kust, sörjt för, att det räckt så pass länge som det gjort innan explosionen inträffade.

Om densammas våldsamhet bar „Stellas“ däck vittne. Alla glasrutor hade af lufttrycket splittrats, styrbords båtar hade lyfts ur sina „chocks“ och på en af dem hade t. o. m. kölen slitits från sambordsplankorna och bräckts. Ett stort, tillbuckladt, vridet stycke järnplåt, hvilket engång utgjort en

ventilator, hade fallit ned på styrhyttens tak, tätt invid det ställe där jag stått, krossat den därstädes anbragta kompassen och öfverhöljt rorgångaren med en skur af glas- och metallskärfvor. Talrika fragment af olika slags föremål, hvilka haft sin plats på den i luften sprungna ångarens öfverbyggnad, betäckte vårt däck, och några af dessa hade tillfogat ett par af besättningen kontusioner, ehuru lyckligtvis ingen af svårare beskaffenhet.

Stumma, ännu knappast i stånd att fullt fatta hvad som händt, stodo de flesta af dem och blickade än på hvarandra, än bort mot det ställe, där den lilla biten af „Juanitas“ förskepp ännu stack upp ur det svarta vattnet, än åter på minkryssaren, hvilken orörlig låg ej långt därifrån.

„Det är „Kurlandjetz“, anmärkte „Stellas“ kapten“. Den har hela sommaren som besatt snokat efter vapensmugglare på alla möjliga håll — och omöjliga med, för resten. „Juanita“ var en båt af det slag de sökte —, det är klart —, men de kommo något „post festum“ den här gången. Se, en af deras båtar kommer hitåt — få nu se om de ämna börja trakassera oss —.“

En af krigsfartygets båtar lade till vid „Stellas“ sida; den i aktern sittande, unga officeren kom ombord och mellan honom och vår befäl-

hafvare, hvilken fullständigt tycktes hemmastadd i ryska, utspann sig en liflig diskussion på detta språk.

Om några minuter hade likväl „Stellas“ kapten ögonskenligen lyckats öfvertyga officeren om, att vi ej på något sätt kunde anses misstänkta. Antagligen hade de väl äfven själfva observerat, att vi endast kort före dem anländt till stället och ej haft någon som helst förbindelse med „Juanita.“ Officeren gick ånyo ned i sin båt och rodde tillbaka till „Kurlandjetz“, som började upphissa så väl denna, som de öfriga tvenne båtarna, hvilka en stund rott omkring bland de flytande spillrorna och underkastat den obetydliga del af den förölyckade ångarens förskepp, hvilken ännu hängde ihop, en noggrann granskning. Det var ej en minut för tidigt, som den lyckades få de sina välbehållna ombord.

Det så länge hotande ovädret brast nämligen nu lös med en våldsamt, värdig en af tropiker- nas åskbyar. I nästan kompakt massa störtade regnet ned; groft hagel smattrade mot vårt däck och den gråa, för ögat ogenomträngliga slöja, i hvilken de insvepte allt omkring oss, tycktes stundtals, då blixterna hväste förbi, utgöras af blåaktig eld, medan åskslagen följde hvarandra så tätt, att de sammansmälte till ett oafbrutet, bedöfvande dån.

Såväl befälhafvaren som jag sökte skydd i styrhytten; den förstnämnda vidtog sina anstalter att aflägsna „Stella“ från det farliga grannskapet af vraket och Winkova grunden. Maskinen började arbeta, rodret lades öfver åt styrbord och kursen sattes nordvärt.

XII.

Kort därpå hven en vindstöt genom riggen. Den åtföljdes af flere, och då regnet och hagelfallet en halftimme därefter upphörde, åskmolnen passerat oss, och ett stycke af blå himmel visade sig vid horisonten, ångade „Stella“ i väg mot Finlands kust, jagad af hvitskummande sjöar.

„Vet ni, herr Richardsson“, yttrade befälhavaren till mig. „Jag har öfvertänkt saken, och beslutit att ej återvända till Hangö, utan sätta kurs på Utö och inlöpa till Åbo. Där får jag de här skavankerna vi fått oss på halsen lättare repareerade, rutorna insatta, m. m. Gör det stor skillnad för er?“

„Nej, inte så värst“, svarade jag. „Jag bor ej i Hangö, var endast där på genomresa och kan lika lätt från Åbo nå mitt mål. Men — allt mitt bagage ligger på Grand Hôtel.“

„Åh, om ni önskar byta kläder, så kanske jag får stå till tjänst med några af mina. Edra torka nog, innan vi i morgon bittida komma till Åbo.“

Jag antog anbudet med tacksamhet, ty jag hade kommit ombord på „Stella“ som jag gick och stod och hade, då åskbyn öfverföll oss, blifvit genomvåt. Jag följde befälhafvaren ned i hans hytt och iförde mig de plagg han gaf mig. Då detta var gjordt, återvände jag upp på däck, ty i den öfverspända sinnesstämning, hvori det som inträffat försatt mig, kände jag mig där bäst till mods.

Den blåa randen af sky hvilken, då jag gick ned, upptagit endast en obetydlig del af fästet, hade tillvuxit i höjd och bredt ut sig västerut. Den nedgående solen hade nåtts däraf och kastade nu reflexer af guld på de i dunkelt violett skiftande åskmolnen, hvilka för den rådande hårda brisen drefvo nordostvart. Luften kändes frisk, sval, lätt och angenäm, sådan den endast är då ett häftigt åskväder nyss rensat atmosfären, och jag njöt i fulla andetag af densamma.

Äfven från mitt inre tycktes något tryckande, en tung, nedstämmande börda nu vara lyftad. Allt det, som jag under den sista tiden gått och grubblat öfver —, hvilket så godt som natt och dag ej vikit mig ur hågen, tillhörde nu det förflutna.

Tragedin, hvars första akt i nattens mörker utspelats på „Nordstjärnans“ i Östersjöns dimma höljda halfdäck, var slut —, ridån hade gått ned och det vid en knalleffekt af oväntadt slag. Styc-kets bof hade fått sitt straff —, t. o. m. hans döda kropp var förintad — nu behöfde jag ej mer bry min hjärna med honom, — Finlands och Englands myndigheter ej mer besvära sig med att söka få tag i den, som brutit deras lagar —.

Solen gick ned. De granna färgerna på åskmolnen i fjärran och vid västra horisonten bleknade, höstkvällens skymning sänkte sig öfver hafvet. Medan ännu en skymt af dagsljuset kvardröjde, uppfångade den bredvid mig på bryggan stående befälhafvarens blick en mörk punkt på vattenytan, ej långt från „Stellas“ babords bog. Han grep till kikaren.

„Det är en båt“, utbrast han. „De vifta till oss där ombord —; styrbord litet — „steady så!“ forthor han, vänd till rorgångaren, i det han slog „sakta maskin“ i telegrafan.

Kort därpå roddes en båt, ett fartygs lifbåt, tätt upp under „Stellas“ lä; en af de där ombord varande männen uppfångade kastlinan, och deras farkost halades till sidan. Männen kommo ombord till oss och „Stellas“ besättning svängde ut två däfvertar samt hissade äfven deras båt, på

hvars akterspegel jag med lättfattligt intresse läste orden: „Juanita — London“, upp på däck. En bärgningsångare låter intet tillfälle till förtjänst gå sig ur händerna.

Det visade sig att de ombordkomna voro engelsmän, — „Juanitas“ f. d. befälhafvare och 1:sta styrman, samt 1:sta och 2:dra maskinist.

Efter att flere timmar genomvåta hafva suttit i den öppna båten, voro de stela af köld. Då de fått utbyta sina våta kläder mot i hast anskaffade torra sådana, inbjödos de två förstnämnda att i salongen intaga äfven något invärtes värmande, medan „Stellas“ maskinist i messen gjorde „les honneurs“ för sina kolleger från den förolyckade ångaren.

Den engelska befälhafvarens berättelse om det han upplefvat emotsågo både jag och bärgningsbåtens kapten med största nyfikenhet, och då han, sedan han medels het whiskytoddy fått sin inre människa i vederbörligt „trim“, omtalade detsamma, åhörde vi det med den mest spända uppmärksamhet.

„Ja, hela den här resan“, började han, „var mystisk från början till slut. Nog hade jag ju förstås en aning om, att det inte blott gällde att gå med vanlig kollast till Östersjöhamn, redan kort

efter det Appleby, — redaren för holken — gaf mig befälet öfver densamma och jag såg de där tre ryska herrarna ideligen springa ombord och tissla och tassla och bråka med allt möjligt, och då jag fick veta att jag utom Jackson där — min styrman — och maskinisterna, inte fick antaga en enda man af besättningen. Ja, då jag fick order om att hvarken jag eller styrmannen fingo bekymra oss om vissa lådor — med „maskingods“ kantänka —, hvilka togos ombord, medan vi lågo vid Gravesend bojar och hvilka instufvades i reservkolboxarna, var jag på vippen att säga ifrån och gå i land igen. Men — jag hade haft otur på sista tiden —, i månadtal sprungit omkring och gjort obehagliga erfarenheter om huru dryga redare kunna vara, då man hos dem söker plats som styrman — betalningen var „first class“, och jag beslöt att hålla ut och se „hvad af detta barnet blifva månede.“

„Well —, vi blefvo klara till afgang, men en hel! vecka fingo vi ligga i Thamsen och vänta på order, som det hette. En vacker dag måtte sådana hafva anländt, ty de skickade ned full besättning till oss, — och sannerligen en besättning, så Gud sig förbarme däröfver. En hop —, ja, hvad fan de egentligen voro för folk, det kan jag ej säga, men sjöfolk voro de åtminstone ej, och hvad de talade

för ett språk, det blef jag heller ej klok på; ingen af dem kunde engelska.“

„Samma afton kommo de tre herremännen, hvilka skött om lastningen, plus en ny figur, den jag ej sett förut —, en lång, ståtlig karl för resten, hvilken talade engelska bra och tycktes vara de andras förman —, ned med gubben Appleby, och tidigt följande morgon afgingo vi till Helsingör, dit jag fick order att föra båten.“

„Nå, resan öfver Nordsjön gick som den gick; jag, styrmannen och en af de ryska herrarna, hvilken hade något litet reda på sig på ett fartyg, fingo tura om att stå till rors, och i maskinrummet, — ja, där luktade det formligen svafvel af hvad maskinisterna sade åt sina s. k. eldare, men så småningom kommo vi dock till orderplatsen.“

„Där kommo yttermera tvenne herrar af samma skrot och korn som de andra ombord, och vi afgingo, sedan de anmodat mig att föra båten till höjden af Dagerort. På aftonen lämnade vi Sundet och voro följande morgon i Östersjön.“

„Då vi passerat Falsterbo ref, gick jag ned i min hytt och kastade mig i min koj på en stund, men hade just hunnit somna, då jag väcktes af ett himla oväsen i salongen. Jag steg upp och skyndade dit. Alla mina passagerare tycktes hafva råkat i lufven på hvarandra, men då jag såg när-

mare efter, fann jag, att fem af dem höllo på med att slåss med den sjätte, hvilken var den, som kommit ombord kvällen innan vi gingo från Gravesend.“

„Han var en ohyggligt stark karl och gjorde det hett nog för sina motståndare, innan dessa fingo bukt med honom, hvilket likväl skedde förrän jag i häpenheten öfver deras tilltag kom mig att säga något. De fingo honom omkull och hans armar och ben surrade med bänsellina, som de lagt sig till med någonstädes ifrån.“

„Då jag gjorde min entrée och frågade hvad djäfvulen de menade med kalabaliken, drog en af de i Helsingör anlända fram en revolver, satte den för näsan på mig och höll på god engelska ett andragande, i hvilket han påpekade, att jag gjorde klokast i att ej ett dugg bry mig om deras små mellanhafvanden, utan föra båten till Dagerort, tiga och lyda.“

„Nå, vi voro endast fyra engelsmän ombord; hela besättningen tydligen får af samma ull som passagerarena, och för resten hade jag af Appleby fått liknande order —. Revolvern var också ett argument, och jag ansåg bäst att göra som han befallde mig.“

„I går fingo vi pejling af Dagerort. Jag visade dem fyren och anhöll om vidare order. De tackade både mig och styrmannen, sade att de

nog skulle sörja för att vi ej arbetat för intet, men bådo oss därpå vara goda och gå ned i våra hytter och hållas där, tills vi fingo annat besked.“

„Vi kunde blott lyda. Den af dem, som tycktes hafva haft litet med sjön att göra i sina da'r tog rodret och befälet om hand. Jag och Jackson gingo ned i min hytt, sutto där och rökte och funderade samt berättade hvarandra, hvad vi tänkte om saken.“

„Klockan vidpass tolf på natten ramlade vi pladask i durken från soffan, där vi sutto. Vi hade törnat på för full maskin, men efter hvad jag af ljudet kunde sluta mig till, på ett sandref. Skutan lade sig öfver och stannade; vi rusade upp på däck.“

„Hela svärmen, så väl passagerare som besättning tycktes fullständigt hafva tappat koncepterna och flögo omkring på däck som yra höns. Den af herrarna, hvilken talade bäst engelska, kom till mig och frågade, hvad de skulle göra för att komma loss. Af skutans ställning och lodningar, som vi företogo, insåg jag emellertid, att detta var lättare sagdt än gjordt, och då jag genom pejling af Tahkona fyr, inom hvars syncirkel vi lågo, fann att de behagat sätta båten på Winkova grundet, hvilket består af sand, och skutan ej hade sprungit

läck, ansåg jag, att det enda vi kunde göra var att lugnt invänta dagsljus och assistans.“

„I dagbräckningen passerade oss en nordvärt destinerad ångare; den kom oss ganska nära och signalerade till oss med såväl flaggor som ånghvisla, men tror någon att våra ryska herrar på „Juanita“ tilläto oss att svara något på dess signaler? Nej då, — inte en flagglina fingo vare sig jag eller Jackson röra! Den andra båtens befäl måtte hafva antagit, att vi voro fulla eller galna allihop, ty den fortsatte om en stund sin färd utan att vidare besvära sig med att erbjuda sina tjänster åt slikt folk.“

„Det hade blåst något under natten, men på morgonen lugnade det ut och blef hafstillt så kuraget hos mina „superkargörer“, eller hvad jag nu sedan skall kalla dem hvilket efter det vi törnat ej just varit något att skryta med, steg betydligt.“

„Jag föreslog att vi skulle börja lätta fartyget genom att hyfva last öfver bord, men därom ville de ej höra talas —, ja, de bådo mig nu hålla munnen och komma ihåg, att jag intet med deras görande och låtande hade att skaffa. Så sade den af dem, som tycktes vara pappa för hela svindeln, att vi kunde taga en af båtarna och ge oss i väg, hvart tusan vi behagade. Då jag svarade att jag,

trots allt, ännu ansåg mig vara befälhafvare på skutan och ansvarig för densamma, drog han fram ett fullt lagligt köpekontrakt, upprättadt i London, af hvilket framgick, att Appleby af „Messrs Smith & Comp.“ erhållit full valuta för af honom ägda ångfartyget „Juanita“ och med „rubb, stubb och råttor“ öfverlåtit „boxen“ åt dem, samt sade, att „Messrs Smith“ nu ansågo sig godt kunna komma tillrätta utan vidare biträde af vare sig mig, Jackson eller maskinisterna.“

„Jag anhöll om att, för undvikande af framtida trassel för mig, få något skriftligt på saken och efter något bråk fick jag äfven detta; — ett papper undertecknad „pro Smith & Comp.“ med kråkfötter, hvilka ingen människa kan blifva klok på — här är det. Utan att vara verificerad af „Board of Trade“ eller en konsul har det ju förstås ej laga kraft, men det var i alla fall det enda intyg jag kunde få“.

Han visade oss ett papper, ur hvilket framgick att kapten J. Thompson fullgjort sina åligganden som befälhafvare på „S. S. Juanita“ till rederiets fulla belåtenhet, men numera, till följd af båtens öfvertagande af utländsk man var ur sin innehafda befattning entledigad, samt att han hos Appleby & Comp. ägde att utbekomma sitt och den af honom påmönstrade delens af besättningen tillgodo-

hafvande. Såsom kapten Thompson sagt, var namnet under skrifvelsen emellertid fullkomligt oläsligt.

„Då jag fått det här“, fortfor den engelska kaptenen, „och återvände upp på däck, fann jag alle man, utom förstas Jackson och maskinisterna, i färd med att sätta ut båtarna. Äfven vi började göra detta med en af dem, den minsta, hvilken de anvisat åt oss, samt proviantera den.“

„Vi voro nästan färdiga därmed och stodo just på galgarna, beredda att fira ned vår båt, då vi fingo se åtskilliga af besättningen komma upp ur salongen dit de kort förut nedkallats, och släpa med sig den långa herrn, hvilken allt sedan vi kommit in i Östersjön varit inlåst i en hytt.“

„Han var fortfarande bunden, — omsurrad som en varubal med bänsellina — och ur stånd att röra en lem. Han sade intet ord, som jag kunde höra åtminstone, men de andra gjorde det i stället, — och då de, som hade satt ut båtarna och därpå arbetat med att i dem instufva åtskilliga af de smärre lådorna „maskingods“, hvilka legat i kolboxarna, fingo se hvad det var fråga om, lämnade de sitt göra och hjälpte till — pladdrade och skreko som besatta.“

„De fingo stackarn upp på bryggan och en af herrarna lyckades tysta ned sitt folk och höll till dem ett längre andragande på deras rotväliska. Då

han slutat, blef det ett skrån, som hade bort kunna höras till Tahkona —, de kapade en bit af det till staget gående signalfallet, gjorde en snara, lade den om halsen på den bundna och hängde honom helt kallblodigt vid solsegelsspiran på bryggan. Han sprattlade litet, — och så var det slut.“

„Protestera?“ Visst fan försökte både Jackson och jag att protestera, men ett par revolverar kommo tvärt fram och vi föstes från bryggan, dit vi kommit så fort vi märkte, hvad de ämnade göra. Ja — hvad skulle herrarna ha' gjort i vårt ställe?“

„Att döma af deras, d. v. s. folkets — ty herremännen voro hela tiden nog så hyggliga mot oss — miner, hade de ej behöft mycken uppmuntran för att hänga äfven oss, och vi ansågo det hälsosammast att så fort som möjligt knalla oss i väg från ett dylikt sällskap. Vi firade ned vår båt och började ro norrut, ty jag begrep att det kanske ej var fullt lämpligt för oss att landstiga i Ryssland; jag beslöt söka nå finska skärgården och där afvakta ett tillfälle att komma öfver till Sverige.“

„Då vi hunnit ett stycke från fartyget fingo vi äfven se de andra tre båtarna lägga ut och ro söderut, samt kort därpå en ångare, — enligt hvad jag nu antager, just „Stella“ här —, komma norr

ifrån, men ni voro så långt österom oss, att vår båt naturligtvis var osynlig för er.“

„Sedan sågo och hörde vi explosionen —, att det var „Juanita“ som sprang i luften kunde vi lätt förstå. Så kom åskvädret —, ja resten vet ni.“

„Tror ni, kapten, att det går för sig för oss att landstiga i Finland, utan att komma i kontakt med gendarmer och fanstyg, hvad?“

„Gendarmer finnas numera, gudskelof, inte där“, svarade „Stellas“ kapten, „och hvad tull- och polismyndigheter beträffar —, nå, den saken kan väl arrangeras. Skål!“

Vi åtlydde uppmaningen, som hans sista ord innebar. Därpå frågade jag, vänd till kapten Thompson:

„Fick ni i Helsingör mottaga något telegram från Hull?“

„Ja“, svarade denne; „jag fick ett, undertecknad Lieven eller något dylikt, men jag begrep ej meningen med detsamma, och då jag gaf det åt herrn, som de sedermera hängde, tog han det och sade, att jag ej behöfde bry mig därom, — han skulle nog sköta om den saken. Tyckes likväl e riktigt hafva lyckats för honom ändå, efter hvad det såg ut. Men“, fortfor han, „jag vakade hela sista natten. Har ni något emot, kapten, om jag knyter mig här på soffan på en stund?“

„Var så god. Men här är en ledig hytt om styrbord, — där har ni det bekvämare. Steward! Gör två kojor klara i lotshytten.“

„Juanitas“ f. d. befälhafvare och styrman drogo sig tillbaka. „Stellas“ kapten gick upp på däck och jag blef ensam kvar i den af en glödlampa upplysta salongen.

Allt hade således tillgått som jag antagit. Äfven andra än Lieven och herr „A. M.“ hade haft reda på Bredows, — Korsch's, — rätta karaktär, och tvenne af dessa hade kommit ombord på „Juanita“ i Helsingör samt oskadliggjort skurken, men då sedermera den inträffade grundstötningen kullkastat deras planer, hade de omedelbart på ort och ställe beredt honom det öde, han väl ändå föga undgått, om ångaren uppnått sin destinationsort, — hvilken denna nu sedan var —, döden för de mäns hand, han förrådt. Därpå hade de lagt ut och antändt en ledning till de sprängämnen, de ej i båtarna kunnat medföra, och skyndsamt aflägsnat sig då vår och den annalkande kryssarens rök vid horisonten varnat dem för möjlig inblandning i deras förehafvande, samt hade nu väl redan för länge sedan nått Dagö eller någon annan del af Livlands kust.

Ljudliga snarkningar från lotshytten utvisade, att den engelska befälhafvarens och styrmannens

nervsystem ej lidit någon skada af det de upplefvat. Äfven jag gick in i den midt emot deras belägna hytt jag fått mig anvisad, men i mitt öga kom den natten ej en blund — rastlöst sväfvade mina tankar från den ena till den andra af de händelser som inträffat sedan mordet begicks.

Tidigt följande morgon lade „Stella“ till vid „Åttkanten“ i Åbo. „Juanitas“ män försvunno i obekanta öden så litet ostentativt som möjligt. Jag sade bärgningsbåtens befälhafvare farväl, och sedan jag per telefon anmodat disponent Cederholm att sända häst emot mig till den närmast Westanfors belägna järnvägsstationen, afreste jag dit med första tåg.

Dagen därpå anlände Bertha Lieven jämte herrskapet Linden, i hvilkas sällskap hon gjort sin utrikesresa och hvilka äfven återvändt, då de ej velat låta flickan resa ensam. Gudskelof —, hos dem fann hon något, som hon så väl behöfde, stackars Bertha —, ett kvinnligt deltagande i sin sorg —, ett moderligt af fru Linden, ett systerligt hos hennes döttrar. Hennes känslor, då hon af mig fick höra detaljerna af sin fars död för mördarehand, kunna lätt tänkas, men hon bar dem — som en karl, höll jag på att säga, och bevisade genom den karaktärsstyrka hon lade i dagen, att hon

verkligen var sådan jag redan tidigare ansett henne vara, — ett praktexemplar af det täcka könet.

Det beslöts att hon tillsvidare skulle antaga Lindens anbud och bosätta sig på Säbygård, hvilken endast var två kilometer aflägsen från Westanfors, där jag kvarstannade.

Den följande månaden upptogs min tid af affärer. Westanfors gods och sågverk ställdes på aktier och då jag, huru det nu föll sig, kom underfund med, att jag ändå kanske var för ung för att tillbringa hela mitt återstående lif i overksamhet, inköpte jag största delen af aktierna på villkor, hvilka Bertha af herr Linden, hennes förmyndare, tillråddes att antaga.

Disponenten Cederholms besparingar tilläto äfven honom att blifva delägare och vi beslöto att i framtiden gemensamt sköta affärerna, då hans fackmanna insikter och kännedom om lokala förhållanden gjorde honom till en ovärderlig kompanjon för mig, för hvilken Amerikas konjunkturer voro vida bättre bekanta än Finlands.

Kort efter det dessa detaljer voro arrangerade, upptogs mordmålet till behandling inför domstolen i Helsingfors. Ahlgren hade tillfrisknat och återvänt till Finland. Hans vittnesmål, hvilket till alla delar öfverensstämde med det han berättat för mig, var nog för att frikänna Koski från all delaktighet

i mordet på „Nordstjärnan“, men det visade sig att han „behöfdes“ af rättvisan i anledning af diverse på Hagnäs torg begångna „hjältedater“ och han ställdes ej på fri fot.

Ahlgren däremot blef, då det konstaterades att han endast af fruktan för sitt lif, i Köpenhamn dolt sanningen, frikänd från allt ansvar. — Han har nu en anställning inom fartygsstufningsdepartementet på Westanfors.

Jag bosatte mig nu definitivt på gården. Då, som jag nämnt, Säbygård ligger i omedelbart grannskap af Westanfors, har jag varit i så godt som daglig beröring med Lindens och Bertha Lieven. Den sistnämnda har visat sig så vänlig mot mig, att på sista tiden — jag måste bekänna det — tankar vaknat hos mig —, tankar, hvilka jag aldrig skulle trott, att jag mera skulle kunna hysa, men hvilka gå ut på möjligheten af att Bertha Lieven en dag skall som värdinna återvända till sina fäders gods. För tusan —! Vid 41 års ålder är man väl ännu ej lastgammal —! Ja, jag säger ingenting —, den som lefver får väl se, huru saken gestaltar sig, då tiden något mildrat verkan af det hårda slag, ödet tillfogat flickan genom att låta en mördare rödja hennes fader ur sin blodbesudlade väg till nya skändligheter.

Pris: 3 m.75 p.

Go. skönl. 1.

Christianson

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 0667

B289

2

